

Riksdagens protokoll

2013/14:110

Fredagen den 9 maj

Kl. 09.00 – 15.08

Protokoll
2013/14:110

1 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Följande skrivelser hade kommit in:

Interpellation 2013/14:438

Till riksdagen

Interpellation 2013/14:438 Tullverkets framtid

av Teres Lindberg (S)

Interpellationen kommer inte att kunna besvaras inom föreskriven tid.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 8 maj 2014

Finansdepartementet

Anders Borg (M)

Enligt uppdrag

Rikard Jermsten

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2013/14:455

Till riksdagen

Interpellation 2013/14:455 Inskränkning av äganderätten vid sikfiske

av Sven-Erik Bucht (S)

Interpellationen kommer att besvaras måndagen den 26 maj 2014.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor i Sverige.

Stockholm den 29 april 2014

Landsbyggsdepartementet

Eskil Erlandsson (C)

Enligt uppdrag

Maria Wetterling

Tf. Expeditions- och rättschef

Interpellation 2013/14:459

Till riksdagen

Interpellation 2013/14:459 Högskolan Väst

av Tina Ehn (MP)

Interpellationen kommer att besvaras måndagen den 2 juni 2014.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade resor och engagemang.

Stockholm den 6 maj 2014
Utbildningsdepartementet
Jan Björklund

Interpellation 2013/14:465

Till Riksdagen

Interpellation 2013/14:465 Negativa konsekvenser av neddragningen på Arbetsmiljöverket

av Raimo Pärssinen (S)

Statsrådet Elisabeth Svantesson besvarar interpellationen den 5 juni 2014.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade engagemang och resor som inte kan ändras.

Stockholm den 8 maj 2014
Arbetsmarknadsdepartementet
Elisabeth Svantesson (M)
Enligt uppdrag
Monica Rodrigo
Expeditions- och rättschef

2 § Ärende för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Motion

2013/14:Sk13 till skatteutskottet

*Berättelse om
verksamheten
i Europeiska
unionen 2013*

3 § Berättelse om verksamheten i Europeiska unionen 2013

Utrikesutskottets betänkande 2013/14:UU10

Berättelse om verksamheten i Europeiska unionen 2013 (skr. 2013/14:115)
föredrogs.

Anf. 1 MARIE GRANLUND (S):

Fru talman! När vi nu ska diskutera EU några timmar tänkte jag göra en tillbakablick till juni 1997. Då hade Europeiska socialdemokratiska partiet kongress i Malmö. Hela veckan präglades av framtidstro och optimism. Nästan alla av EU:s medlemsstater leddes av socialdemokratiska regeringschefer. Det var arbete och miljö som stod i fokus.

Göran Persson var värd för mötet. Tony Blair höll som premiärminister ett av sina första anföranden utanför Storbritannien. Svend Auken, miljöminister i Danmark, höll ett brinnande anförande om klimat och miljö. Vi trodde att politik skulle göra skillnad i Europa, och vi trodde på framtiden.

I dag ser vi ett Europa som har blivit väldigt sargat. Finanskrisen slog till och har lett till en social kris. I dag är 26 miljoner människor arbetslösa, och av dem är sex miljoner under 25 år. Europa skakar. Det har varit 15 år av konservativt styre. Det är många människor som far illa och många människor som är fråntagna sitt hopp och sin framtid.

Det är vad valet om några veckor handlar om. Det är inte om vi ska vara med i EU eller inte det handlar om, om vi förstår vad kommissionen gör eller vad parlamentet gör, utan det handlar om ett vägval för Europa. Jag skulle vilja säga att det är helt okej att man har röstat nej till EU eller EMU eller att man misstror projektet. Det vi nu har att rösta om på söndag om två veckor är vilket vägval vi gör.

Det handlar om mer marknad eller solidaritet. Det handlar om man är för svenska kollektivavtal. Det handlar om att arbeta för jobben och tuffare miljö- och klimatmål. Dessutom handlar det om att stänga ute extrema högerpartier som Gyllene gryning, Jobbik med flera.

Fru talman! När det gäller EU:s utrikespolitik tänkte jag koncentrera mig på två frågor. Den första gäller det södra grannskapet. Vi driver självklart en demokratikamp där. Västståndsklyftan över Medelhavet måste helt enkelt motverkas. Det är det viktigaste sättet att åstadkomma lugn, ro och demokrati. Drunkningskatastrofen vid Lampedusa var endast en av alltför många händelser som EU i högre grad borde ha kunnat undvika.

Unionens jordbrukspolitik måste förändras. Utbytet och kontakterna mellan människor måste öka. Det handlar om att främja demokratisk utveckling och därigenom skapa ekonomisk och social utveckling i Afrika. Det är något av det viktigaste som står på vår dagordning.

Jag kommer så till frågan om Israel och Palestina. Såväl israeler som palestinier drömmer om att få leva i trygghet och kunna skapa sig en framtid i sina respektive erkända stater. Om inte den israeliska bosättningspolitiken upphör kommer detta att stanna vid att vara en dröm.

Jag är glad över den svenska regeringens hållning att man välkomnar ett samarbete och ett närmande mellan Fatah och Hamas. Om omvärlden ena minuten säger att de ska samarbeta och nästa minut säger att de inte ska samarbeta är det palestinerna som är de stora förlorarna.

Vi har självklart samma krav som alltid. Det handlar om att erkänna staten Israel, att häva ockupationen, att palestinska flyktingar måste ges rätt att återvända och att östra Jerusalem är den självklara huvudstaden i en palestinsk stat.

Vi tycker däremot att det är tråkigt att regeringen inte driver en ursprungsmärkning av varor från ockuperade områden. Dessa varor från ockuperade områden borde inte omfattas av handelsavtalet mellan Sverige och Israel och dess förmåner. Jag beklagar att den svenska regeringen inte driver detta.

Vi säger också att EU bör ta fram mekanismer för att stoppa finansiella transaktioner till bosättarna för att markera mot bosättningspolitiken.

Fru talman! När vi nu har demokrati- och EU-ministern här i kammaren, där hon sedan ska hålla ett anförande, vill jag uttala vår uppskattning av det jobb som demokrati- och EU-ministern gör för bland annat Europas romer. Vi har samma uppfattning att man måste hitta någon form av mekanism för att stoppa den jakt på romer som pågår i Europa och att de

länder som har blivit medlemmar i Europeiska unionen tar sitt ansvar. Jag vill ge en eloge till demokratiministern för detta arbete.

Fru talman! Jag skulle däremot vilja att demokrati- och EU-ministern med samma engagemang också skulle jobba för mänskliga rättigheter i Sverige. Jag talar då om fackliga rättigheter och föreningsrätten. Det handlar om att människor har en möjlighet att sluta sig samman, får lov att engagera sig och får lov att vidta fackliga stridsåtgärder. Utan fackliga stridsåtgärder blir det inte väldigt mycket av den fackliga kampen.

I november 1994 stod jag och delade ut ja-sedlar för ja-sidan vid Monbijouskolan i Malmö. På kvällen kunde vi se att ja-sidan hade vunnit. Jag är väldigt osäker på om ja-sidan hade vunnit om man då visste vad som sedan skulle hända med de svenska kollektivavtalen. Det var många frågor som diskuterades inför EU-inträdet. Det handlade om att bevara Systembolagets monopol, införselregler och den lilla frågan om det svenska snuset. Det handlade också om de svenska kollektivavtalen.

I november 1994 när jag stod och delade ut ja-sedlar hade jag ingen aning om och kunde inte tro att det sedan skulle komma en dom som sade att den fria rörligheten är överordnad fackliga rättigheter och facketets möjligheter att vidta stridsåtgärder.

Vår grundinställning i arbetarrörelsen och inom socialdemokratiska partiet är att vi inte ska konkurrera med låga löner och dålig arbetsmiljö. Vi ska konkurrera med kunskap och framtidsinvesteringar. Därför måste vi också få ordning och reda på den svenska arbetsmarknaden såväl som den europeiska arbetsmarknaden.

Nuvarande ordning slår mot företagen där seriösa företag konkurreras ut av illojala och oseriösa företag. Det riskerar att leda till lönedumpning i landet där lönerna hela tiden kommer att sjunka.

Men det slår också mot de människor som kommer hit för att arbeta, som får helt andra lönenivåer än de svenska arbetarna har. De som kommer hit från Polen, Tjeckien eller någon annanstans för att arbeta är självklart hjärtligt välkomna. Men det är svenska lagar och avtal som ska gälla. Bussen kostar lika mycket, maten kostar lika mycket och hyran kostar lika mycket för människor som kommer från andra länder. Varför ska de vara lägre betalda? Det är en fråga som jag skulle vilja rikta till de borgerliga.

Lavaldomen slog som sagt ned som en bomb. I dagarna har detta diskuterats mycket i partiledardebatter och på andra ställen. Jag skulle vilja säga att det är en total sammanblandning av vanlig arbetskraftsinvandring, utstationering av arbetstagare och företagsetablering – allt i en enda sörja. Det vi talar om är utstationering av arbetskraft i Sverige. Den tillfälliga arbetskraften ska ha samma regler; det är svenska lagar och regler som gäller i Sverige.

Den tidigare arbetsmarknadsministern Sven Otto Littorin förstod detta och gjorde flera inlägg till EU för att kunna vidmakthålla denna ordning. Nu har den borgerliga regeringen bytt fot och talar om protektionism och att detta skulle vara emot den fria rörligheten. Jag skulle vilja fråga de borgerliga varför ni har bytt fot. Varför har de ställningstaganden ni gjorde för några år sedan helt plötsligt blivit protektionism i stället?

När svenska ungdomar åker till Norge ska de självfallet ha norska löner. Det är självklart att polska byggnadsarbetare som kommer till Sve-

rige ska ha svenska löner. När en städerska kommer hit från Tjeckien ska hon ha samma rättigheter som en svensk arbetare har. Det är det som konflikten handlar om – ingenting annat.

Vi vill återföra ansvaret för lönebildningen till arbetsmarknadens parter. Det ska inte ligga på EU-nivå. Det är därför vi säger att man måste tillföra ett socialt protokoll, som det heter, till nuvarande fördrag. Det finns också ett tillkännagivande i Sveriges riksdag om detta. Det är viktigt att reda ut hur det ser ut på arbetsmarknaden om vi ska kunna konkurrera med andra länder.

Fru talman! Den sociala situationen i EU är en katastrof. Massarbetslösheten har brett ut sig, och det handlar om stora tragedier för många människor. Vi säger att det självklart är viktigt att ha en stabil ekonomi, men man kan inte heller ägna sig åt ensidiga åtstramningar. Man måste investera såväl i de olika länderna som i EU. Vi måste ställa om klimatet. Vi måste ändra jordbruksstödet så att det blir mindre och i stället går till produktiva investeringar. Vi måste höja kvinnors förvärvsfrekvens. Om kvinnor skulle jobba lika mycket som män skulle EU tjäna tiotusentals miljarder euro.

Det viktigaste krav som vi går till val på såväl i Sverige som i EU är att införa en ungdomsgaranti: Ingen ung ska behöva gå arbetslös. Alla unga ska erbjudas antingen jobb, utbildning eller praktik. Jag beklagar att den borgerliga regeringen inte tycker att detta är en viktig åtgärd.

Fru talman! Det är också viktigt att främja rörlighet och handelsutbyte. Eftersom frågan säkert kommer upp här vill jag passa på att säga att vi tycker att det är viktigt att ett handelsavtal mellan EU och USA kommer till stånd. Det kan leda till många nya jobb och förbättra för många företag. Men vi kan självklart aldrig gå med på att någon form av investerarskydd skulle överordnas demokratiskt fattade beslut. Jag förutsätter att regeringen på olika sätt driver på för att undanröja detta, om det nu är på det sättet, så att vi verkligen kan få till stånd ett handelsavtal mellan EU och USA.

Fru talman! Miljö och klimat är vår tids ödesfråga. Om inte vi agerar riskerar vi ett sämre liv både för oss och för kommande generationer. Om vi agerar skapar vi tvärtom nya möjligheter till nya och moderna jobb. Här finns det mer än någonsin behov av internationella överenskommelser och åtaganden.

Det är därför en skam att EU nu alltmer tar av sig ledartröjan i arbetet med miljö- och klimatpolitiken. Sverige, som tidigare har varit en pådrivande kraft, har nu på Moderaternas order ställt sig vid sidan om. Vi tycker i stället att det är viktigt att satsa på miljöteknik, att förbjuda kemikalier som är farliga för miljön och att ha bindande mål för halverade utsläpp, förnybar energi och energieffektivisering.

Fru talman! Sverige och Europa är djupt ojämlikt. Det finns stora orättvisor. Men det finns en dag då vi alla är lika mycket värda oavsett kön, klass eller sexuell läggning. Det är på valdagen. Jag skulle vilja uppmana dem som lyssnar på den här debatten att gå och rösta. Alla röster räknas, så kasta inte bort din röst!

Anf. 2 BODIL CEBALLOS (MP):

Fru talman! Det händer mycket i EU på ett år. Det visar skrivelsen; det är en tjock lunta. Det finns det som är positivt, och det finns det som

är negativt. Jag kommer att koncentrera mig på två delar i EU-politiken där jag tycker att det finns mycket att göra för att förbättra EU:s politik. Det är två delar som också sammanfaller med vad Miljöpartiet prioriterar i årets valrörelse till EU-parlamentet. Det handlar om två frågor som vi anser att vi måste hitta en lösning på under de kommande fem åren, det vill säga under den kommande mandatperioden.

Den första är klimatet. Enligt FN:s klimatpanel har vi fem sex år på oss att vända utvecklingen för att inte nå en situation där temperaturhöjningen i världen överstiger två grader. Två grader är det mål som världssamfundet tillsammans har satt upp, även om redan två grader kommer att innebära att vissa låglänta områden och önationer inte längre kommer att existera när havsnivån höjs. För deras skull borde målet vara satt vid 1,5 grader, men det verkar tyvärr som om det redan är kört att vi ska klara det med tanke på hur lite som görs i världen för att faktiskt minska utsläppen.

Miljöpartiets förslag när EU skulle ta sina tre klimatmål var 60 procent minskningar av utsläpp, 45 procent förnybart och 40 procent effektiviseringar. Regeringen och EU lade sig på en helt annan nivå, det vill säga 40 procent reduktion, 27 procent förnybart och 0 procent effektivisering. Dessutom är målet om förnybart sekundärt i förhållande till reduktion, vilket i praktiken kommer att innebära att kol och olja ersätts av gas, som ger mindre utsläpp på kort sikt men som fortfarande är ett fossilt bränsle. Varför inte göra rätt från början när man ändå antar nya mål?

I dagsläget, när vi talar om faran med det europeiska beroendet av rysk gas och olja och ser att många av EU-länderna inte vill införa kännbara sanktioner mot Ryssland med anledning av Ukrainakrisen, är det ännu mer märkligt att insikten om vikten av att fasa ut nämnda beroende – såväl för klimatet som av rent säkerhetspolitiska skäl – inte har större betydelse i europeisk politik.

Vi var många som varnade för konsekvenserna av den rysk-tyska gasledningen Nordstream som passerar utanför Gotland. Att bygga en gasledning i havet är mycket kostsamt, och för att investeringen ska vara lönsam behöver den ha en livslängd på ca 50 år. Vi talade om det galna i projektet av både klimat- och säkerhetspolitiska skäl. 50 års leveranser innebär 50 år av fortsatt förbränning av fossila bränslen. Det innebär att Ryssland kan använda leveranser som påtryckningsmedel, att leveranser kan strypas och att Tysklands energisystem kommer ur balans.

Ryssland kan självfallet använda energileveranser som ett vapen mot EU-länder, precis som man gör i till exempel Ukraina. Lösningen på den sortens krigföring är att ersätta de fossila bränslena med förnybara. Att bygga nya ledningar som passerar andra länder, och där oljan och gasen kommer från någon annan, kan lösa problemen kortsiktigt men inte på lång sikt.

När det gäller klimatet krävs bindande mål för minskade utsläpp av växthusgaser i EU precis som i Sverige. Vi behöver införa ett klimatpolitiskt ramverk med en stabil och långsiktig klimatpolitik med tydliga spelregler. Ett klimatpolitiskt ramverk innebär att all EU:s politik måste följa de mål som EU sätter för minskade utsläpp av växthusgaser. Ramverket ska sätta successiva mål för EU:s minskade utsläpp så att utsläppen är nära noll 2015. Miljöpartiet anser att målet till 2030 ska vara, som jag redan sagt, att minska utsläppen med 60 procent inom EU jämfört

med 1990 års nivåer. Ramverket bör innehålla bindande utsläppstak, tydliga regler och en oberoende kontroll.

Förutom det vi gör för att minska mängden utsläpp i EU-länderna, bygga ut de förnybara alternativen och effektivisera vår egen energianvändning har EU ett stort ansvar att förebygga ökade utsläpp i världens fattigare länder. Det är vi i den rika delen av världen som har orsakat klimatpåverkan, och vi har därför ett ansvar att se till att människor i fattigare länder får del av samma välbefinnande som vi utan att behöva ta omvägen över de fossila bränslena.

Många länder har stora fyndigheter att exploatera som kan ta dem ur fattigdom – om de exploateras på ett sätt så att vinsterna stannar i länderna förstås. Men världen är i dag i en situation där vi måste minska mängden fossila bränslen generellt om vi ska klara tvågradersmålet. Därför har EU ett stort ansvar att i klimatförhandlingarna i Paris nästa år vara en positiv aktör för tuffare och bindande regler men också att genom sin handels-, utrikes- och utvecklingspolitik bidra med en massiv överföring av ren teknik och teknikkunskaper till länder i utveckling. Bara tillsammans kan vi klara av att ge en dräglig tillvaro till hela jordens befolkning och till våra barn och barnbarn.

Tyvärr har vi ett antal EU-länder som inte slänger grus utan stenblock i maskineriet när det gäller att komma överens på EU-nivå. Därför hoppas jag att det i det nya Europaparlamentet kommer att finnas många med en klar bild av att vi måste klara klimatutmaningen under den här mandatperioden. Jag hoppas förstås se många gröna ledamöter från Europas länder i parlamentet men också att övriga svenska partiets ledamöter faktiskt strider för klimatet och miljön i sina partigrupper trots motstånd från kolleger i den egna europeiska partigruppen. För min del är det lätt. Jag vet att alla i den gröna gruppen har samma bild som jag av vad som behöver göras för att klara klimatet.

Fru talman! Den andra frågan som också behöver få en lösning under mandatperioden är alla drunkningskatastrofer i Medelhavet och Atlanten. Det är inte värdigt att en rik kontinent gör det så omöjligt för människor att komma till Europa att de ska behöva riskera livet för att komma hit. Och jag menar då både de som flyr krig och konflikt och de som flyr fattigdom och/eller klimatpåverkan.

När Lampedusatragedin inträffade blev det som en varningsklocka för de flesta, men den är bara en i raden av hundratals tragedier som inträffat de senaste åren då desperata människor gett sig av i skrangliga båtar på väg till Kanarieöarna eller Sydeuropa. Människosmuggling har blivit en lukrativ affär, och många människosmugglare är oerhört hänsynslösa i sitt utnyttjande av människor på flykt. Människosmugglingen är en business som göds av EU:s allt striktare asyl- och flyktingpolitik. Det bästa sättet att bekämpa den verksamheten är att öppna gränserna igen, som det var tidigare. För inte så många år sen var det ju möjligt att komma till Europa med färjan i stället för med människosmugglarnas båtar. Ungdomar från Nord- och Västafrika var ett vanligt inslag på till exempel den spanska landsbygden där de jobbade några månader per år i jordbruket eller i byggbranschen.

Spanien hade innan den ekonomiska krisen behov av mängder av invandrare varje år för att klara den då höga tillväxttakten. Genom att jobba några månader per år i EU kunde de försörja sina familjer på hemmaplan,

betala sina studier, kosta på sig en medicinsk behandling etcetera. Men i takt med att EU beslutade sig för att stänga gränserna alltmer slogs möjligheterna för såväl flyktingar som arbetskraftsinvandrare att komma till Spanien och övriga EU-länder alltmer ut även om behoven både i enskilda EU-länder och i ursprungsländerna var desamma. I stället ser vi nu återkommande drunkningstragedier.

Miljöpartiet vill se ett öppet och humant Europa. Människor ska känna sig välkomna hit oavsett om de kommer för att arbeta, studera, återförenas med sin familj eller söka asyl. Miljöpartiet står upp för fri rörlighet både för människor inom EU och för dem som kommer utifrån.

Som redan indirekt framgått av det jag har sagt har det blivit alltmer slutet. Ett antal EU-länder har gått i bräschen för att tvinga igenom att murarna ska bli högre. Till exempel har Frankrike varit drivande i det arbetet, då regeringen har anammat det främlingsfientliga partiet Front Nationals dagordning för att inte förlora röster i hemlandet. Det här är tyvärr alltför vanligt i EU-länderna, dock inte i Sverige som tur är.

Gränserna har förstärkts med krav på högre murar och försök att stoppa flyktingar redan innan de hunnit in på europeiskt vatten. Frontex uppgift är inte att rädda liv. Frontex uppgift är att hindra människor från att komma hit. De som väl tar sig hit riskerar att med hjälp av återvändandeklausuler som tecknas med olika länder snabbt förpassas tillbaka till den plats som de kom från eller som de passerat på sin väg mot Europa.

Det finns mycket att berätta om vad som hänt människor som tvingats tillbaka mot sin vilja, men det ska jag inte göra i dag. Jag nöjer mig med att berätta att många tvingas fly vidare igen. Vissa som nekats asyl i Sverige har till och med blivit kvotflyktingar i FN sedan. Många har också dödats vid hemkomsten. Vi har inget uppföljningsansvar för dem vi skickar tillbaka från EU-länderna, och det tycker jag är märkligt.

Vissa som har lyckats ta sig hit hamnar i fruktansvärda, fängelseliknande flyktinganläggningar i södra Europa i väntan på avvisning. Andra blir beskjutna av polis när de simmande försöker ta sig till de spanska enklaverna Ceuta och Melilla på Nordafrikas kust. De simmar eftersom stängslen runt omkring är höga och försedda med rakblad. 15 människor dog för inte så länge sedan.

Gränspoliserna i Spanien försvarar sitt agerande, men den svenska EU-kommissionären Malmström har tagit Spanien i örat, och hon har blivit mäkta impopulär på kuppen bland de styrande i Spanien.

Det enda sättet att lösa situationen med alla som dör på vägen är att skapa lagliga vägar in i unionen. De som kommer från krig och konflikt har rätt att söka asyl i andra länder, men de förvägras effektivt den rätten genom den europeiska utestängandepolitiken med Dublinförordningen, transportöransvar, Frontex med mera. Det behövs en totalförändring av europeisk asylhantering. En början är att införa ett asylvisum så att människor kan söka visum för att söka asyl i ett land utanför EU, alltså innan de kommer in i EU. Det behövs också en ändring av EU:s arbetskraftsinvandring så att det blir lättare att söka jobb och därmed få uppehållstillstånd redan innan man kommer in i EU. För oss är det självklart att det handlar om både låg- och högutbildade. Vi ska inte bara plocka russinerna ur kakan och på så sätt bidra till brain drain i fattigare länder.

Fru talman! När jag nu kom in på fattigare länder vill jag fortsätta tala om en viktig aspekt i migrationspolitiken, och det är att det finns anled-

ningar till att människor söker sig till oss. Krig, konflikter, förtryck, fattigdom och klimatpåverkan är några men mycket vanliga exempel. De flesta kommer inte för att de vill. Syrien är ett mycket tydligt exempel på ett land som människor behöver lämna på grund av krig. De flesta tas emot av länderna i närområdet. Bara ett fåtal i sammanhanget har tagit sig till Europa. Att förneka människor rätten att rädda sina barn och sig själva undan död och misär är inte värdigt, och ändå tar väldigt få EU-länder emot flyktingar från Syrien. Det är inte acceptabelt.

Men alla flyr inte krig. Många flyr på grund av att de inte kan försörja sig i sina hemländer. Det kan handla om att det inte längre går att odla på grund av klimatpåverkans konsekvenser, det kan handla om fattigdom av andra orsaker och det kan handla om förtryck och brist på demokrati.

Det EU måste börja göra mer är att tala också om världen utanför EU och inte bara om hur vi ska agera i EU-länderna för att hålla människor borta. Om vi talar om den ofrivilliga migrationen och hur vi på bästa sätt ska kunna förebygga att människor tvingas på flykt måste vi se till de bakomliggande orsakerna och jobba med dem. Vi måste arbeta med fred, konfliktlösning, fattigdomsbekämpning, respekt för mänskliga rättigheter och inte minst med klimatpåverkan. Det gör vi bland annat genom en rättvis handel, bistånd, överföring av ren teknik med mera, och det gör vi genom att aktivt arbeta för fred och global rättvisa i stället för att ha som huvudlinje att se till EU-ländernas egenintresse, vilket vi i huvudsak ser EU göra i dag.

Jag vill därför reservera mig till förmån för reservation 34 och reservation 21.

Anf. 3 JOHNNY SKALIN (SD):

Fru talman! När det talas om EU brukar man nästan alltid glida in på att EU är ett fredsprojekt. Man kanske inte har gjort det så mycket i den här debatten än så länge. Men det gjordes i partiledardebatten, och vid så gott som varje tillfälle då det talas om EU-politik i den här kammaren, och även utanför kammaren, blir det på det sättet. Det är kanske inte konstigt eftersom EU från första början bildades med en tanke om att ena Europa. Man skulle bilda en union till vilken man skulle knyta de resurser som hade bidragit till att skapa möjligheter för att föra krig i Europa. Det handlade om kol, och det handlade om stål. Därför är det alldeles självklart att ställa sig bakom tanken som föddes från första början, på 50-talet, om att EU skulle knyta samman de resurserna för att förhindra framtida krig.

Det var väldigt verkningsfullt. Problemet är bara att kol- och stålunionen sedan bilade EG och EU och skapade ett överstatligt system med så kallade pelare på europeisk nivå som bestämmer vilken makt EU ska ha över medlemsstaterna.

År 1994 hade vi en folkomröstning i Sverige. De svenska politikerna bestämde sig för att fråga folket om de ville vara med i den europeiska union som var på väg att bildas. Men 1994 talade man inte alls om pelarna, maktstrukturerna, överstatligheten och möjligheterna för EU att bestämma över Sverige och över de ingående medlemsländerna. Det handlade i stället om ett samarbete.

Än i dag, 2014, står politikerna här och talar om ett samarbete inom Europeiska unionen. Men jag hävdar att det inte handlar om ett samar-

bete. Det handlar om en överstatlighet där majoriteten av Europas folk bestämmer över Sveriges folk i stället för att Sveriges folk tillsammans med Europas folk bestämmer hur man ska föra Europas utveckling vidare.

Sedan den svenska folkomröstningen 1994 har inte mindre än tre politiska fördrag röstats igenom i den svenska riksdagskammaren. Det var Amsterdamfördraget, det var Nicefördraget och det var Lissabonfördraget. Det senaste, Lissabonfördraget, överförde makt på inte mindre än 68 politiska områden utan att man först frågade folket.

Den svenska grundlagen justeras normalt sett med en kvalificerad majoritet i Sveriges riksdag och med ett val däremellan. Men när det handlar om att överföra makt till EU råder inte längre några regler. Det röstar man enkelt igenom med ett beslut i kammaren, utan att fråga det svenska folket. Jag menar att så här stora maktöverförande förslag måste föregås av en folkomröstning. Det svenska folket måste beredas möjlighet att avgöra om man vill ha maktöverföringen eller inte.

Faktum är att EU i dag har inflytande och makt på en rad politiska områden. I svenska kommuner har EU till och med större inflytande än de politiker som väljs in i och med höstens val. 60 procent av de beslut som fattas i kommunala församlingar sker under påverkan av EU. Det samma gäller för 50 procent av besluten i landstingen och hela 43 procent av regeringens propositioner. 43 procent av regeringens politik sker alltså under påverkan av EU.

Låt mig också påpeka att under hela den här mandatperioden, särskilt under de två och ett halvt år som jag har suttit i EU-nämnden – den instans som förhandlar om Sveriges positioner i ministerrådet – har man förberett för att flytta över makt inom samtliga politiska områden som EU inte har makt över i dag. Det handlar om den ekonomiska politiken, det handlar om finanspolitiken, det handlar om arbetsmarknadspolitiken, det handlar om socialpolitiken och det handlar om utrikes- och säkerhetspolitiken.

Man har bildat en rad myndigheter på en överstatlig nivå som när nästa fördrag fattas kommer att ha makt över svenska myndigheter. Vissa myndigheter har redan makt över svenska myndigheter, vilket har beviljats under den här mandatperioden.

EU kostar också mycket pengar. EU-avgiften är i år prognostiserad till 37,7 miljarder. Det ska ställas i relation till 37,3 miljarder för föregående år. Man ska då också känna till att den svenska regeringen gick in i förhandlingarna med en förhoppning och med ett mandat från EU-nämnden om att EU-avgiften inte skulle öka. Ändå har avgiften alltså ökat.

Vad gäller just EU-avgiften har Sveriges riksdag också möjlighet att avlägga veto. Det är alltså upp till Sveriges riksdag att avgöra om vi vill ha denna höga nivå på avgiften eller inte. Alla övriga sju politiska partier i den här kammaren, inklusive Vänsterpartiet, enades om att Sverige fortsatt skulle ha en hög nivå på avgiften. Lars Ohly från Vänsterpartiet berömde till och med Fredrik Reinfeldt för ett väl utfört arbete med att kvarhålla Sveriges avgift på en mycket hög nivå.

Vi betalar i dag drygt 26 miljarder netto, alltså 71 miljoner kronor per dag. Om man skulle överföra det på alla svenska kommuner skulle det medföra drygt 92 miljoner i tillskott årligen. Om man skulle överföra

avgiften på skola, vård och omsorg skulle det innebära 10 000 lärare, 15 000 vårdplatser och 18 000 äldreomsorgsplatser. Det är en hiskelig summa pengar, som ligger i paritet med kostnaden för hela det svenska rättsväsendet. EU kostar väldigt mycket pengar. EU behöver inte kosta väldigt mycket pengar. Men den svenska riksdagen har bestämt att det ska göra det.

Min största invändning mot det kommande valet om två veckor är framför allt att den svenska riksdagen och alla politiska partier som ställer upp i Europaparlamentsvalet har missförstått vad valet handlar om. EU-kommissionen lämnade ett meddelande till Sveriges riksdag för ett par år sedan om att vi skulle diskutera just frågan om normgivningsmakt eftersom det här valet egentligen handlar om det. EU-kommissionen vill alltså införa ytterligare fördrag under nästkommande mandatperiod.

Direkt efter valet kommer den diskussionen också att uppstå i medierna, men under valkampanjen är den frågan helt plötsligt ointressant. Ingen diskuterar frågan om normgivningsmakt. I stället går talare upp i talarstolen här i kammaren och säger: Det här valet handlar om välfärd, och det här valet handlar om arbetsrätt – det handlar för övrigt om arbetsrätt också. Men det handlar inte om välfärd, det handlar inte om fördelning och det handlar inte om höger- eller vänsterpolitik. Det här handlar om normgivningsmakt; det handlar om hur mycket makt vi ska ha här i Sveriges riksdag och hur mycket makt ska vi ge till EU där nere i Bryssel och i Strasbourg.

De affischer och de budskap som de andra politiska partierna för fram är också talande för hur de ser på EU. Vänsterpartiet har tagit fram affischer som säger att välfärden inte är till salu. Inför det här valet kommer de svenska väljarna inte att rösta på den svenska välfärden.

Socialdemokraterna har valaffischer som handlar om rättvisa villkor och fler jobb. Då undrar jag hur man får fler jobb genom Europeiska unionen. Faktum är att de länder i Europa som står utanför EU är mycket mer framgångsrika än de länder som är en del av EU. Det handlar om Schweiz, Norge, Island och Liechtenstein som samtliga har högre sysselsättningsnivå, generellt lägre arbetslöshet men också högre livslängd än EU-länderna.

Miljöpartiet talar om miljöfrågor, och det är precis sådana frågor som ska diskuteras i ett större forum. Men jag menar att det inte fordrar en överstatlig struktur där en EU-kommission fattar beslut om lagar och regler som vi ska förhålla oss till här i Sveriges riksdag, en EU-kommission som dessutom inte ens är folkvald.

Centerpartiet hävdar att EU ska göra färre saker, men man ska göra dem bättre – smalare och vassare. Ändå röstade Centerpartiet för Lissabonfördraget som överförde makt på 68 politiska områden.

Folkpartiet är det parti i Sveriges riksdag som åtminstone står för sin politik, som säger ja till Europa och med det alltså menar att EU ska ha mer makt. Man kan tycka vad man vill om det, men det är i alla fall det enda av de övriga partierna som faktiskt står för sin politik utåt.

Moderaterna talar om en uppstyrd ekonomi och fler människor i arbete i Sverige genom handel och konkurrenskraft, en ny och moderniserad budget, en budget som i dag kostar mer än den gjorde innan beslutet fattades om den, och begränsad styrreglering. Alla dessa delar – handel,

konkurrenskraft och så vidare – är sådant som vi skulle omfattas av även om vi inte vore med i Europeiska unionen.

Vi har Kristdemokraterna som säger sig vilja skicka en envis journalist till Bryssel med förslag om en subsidiaritetskommissionär. Problemet är bara att när man i Sveriges riksdag har synpunkter på de beslut som fattas i riksdagen kan man utdela ett gult kort, om en tredjedel av länderna i EU är med på det, men man kan inte stoppa förslag från EU. Det finns inga möjligheter att utdela ett rött kort. Så Kristdemokraterna, vilken skillnad skulle en subsidiaritetskommissionär göra? Det undrar jag.

Jag tycker att diskussionen beträffande EU:s årsbok och inför kommande val borde handla om var makten ska vara, om den ska vara i Sverige eller i Europa. Sverige klarade sig före medlemskapet utan överstatlighet. Vi var med och handlade, vi var med och samarbetade, vi hade utbytessystem för studenter. Sverige var ingen isolerad ö i världen. Sverige skulle klara sig utan det fullvärdiga, överstatliga medlemskapet också i framtiden.

Tillsammans med de länder som står utanför, tillsammans med Storbritannien som deklarerat att de avser att folkomrösta om medlemskapet i unionen, och tillsammans med Holland, Tjeckien och andra som för fram kritik mot monsterbygget kan vi göra skillnad i EU-parlamentet. Vi kan tillsammans med andra länder utöva inflytande och makt för att förändra och begränsa samt för att återföra makt till Sverige. Det ska vi göra inför kommande val, och efter kommande val både i riksdagen och i EU-parlamentet.

Jag tror inte på att mer maktöverföring är svaret på varje kris i Europa. Jag tror inte att det är lösningen på Sveriges, Europas eller världens problem. Jag tror i stället på demokrati, samarbete och samverkan i enighet där länderna som ingår i samarbetet är överens om det som de beslutar. Det var så vi en gång byggde det här landet och Europa starkt, och det är så vi bygger Sverige och Europa starkt också i framtiden.

Jag yrkar därför bifall till reservationerna 1, 5, 12, 28 och 38. Givetvis står vi bakom våra övriga reservationer men för tids vinnande nöjer jag mig med det.

I detta anförande instämde Julia Kronlid (SD).

Anf. 4 LARS OHLY (V):

Fru talman! Europeiska unionen har som alla organisationer, alla stater och alla föreningar vägval att göra. Det är samma motsättningar som präglar vägvalen i Sverige och i andra stater. Det finns skilda uppfattningar utifrån klass, kön, syn på demokrati, flyktingpolitik och miljöfrågor. Det är egentligen inte mer konstigt att ta ställning i politiska frågor på EU-nivå än att ta ställning i politiska frågor på nationell nivå. Det handlar om samma värderingar.

Men det tillförs en dimension, och det är frågan om federalismens möjligheter att kombineras med en starkt utvecklad demokrati och ett ansvarsutkrävande. Där finns det problem med en europeisk union som, av uppenbara skäl, har ganska svag demokratisk legitimitet. EU fungerar inte i dag på ett sätt som gör att människor i allmänhet känner att de kontrollerar de beslut som fattas eller att de kan utkräva ansvar för de beslut som är felaktiga.

Alldeles för mycket makt centreras till några organ som i vissa fall är mycket svåra att få insyn i eller omöjliga att avsätta. Det är naturligtvis inte någon bra utveckling för oss som ser hoten mot demokratin som kanske de värsta på länge i Europa. Vi måste komma till rätta med att människor känner maktlöshet och att det tar sig uttryck i avståndstagande från demokratiska metoder för att förändra samhället.

Naturligtvis finns motsättningarna också i de sakpolitiska frågorna. EU kan välja att fortsätta på en väg som innebär mer av sociala klyftor, mindre av sociala rättigheter, som kan innebära att kvinnors rättigheter inte ses som självklara mänskliga rättigheter utan som i stället undergräver de krafter som vill förbättra möjligheten för kvinnor att ha samma rättigheter och samma möjligheter som män. EU kan fortsätta att förminska miljöpolitiken och förminska sin egen roll i den klimatpolitik som finns i dag. EU kan fortsätta att centrera makt och i allt större utsträckning öka klyftorna även mellan länder, till exempel genom en valutaunion som i högsta möjliga grad tar hänsyn till de största ekonomierna, framför allt till Tysklands.

EU skulle också kunna göra någonting annat. EU skulle kunna bli en union som i mycket större utsträckning tog hänsyn till social rättvisa, i mycket större utsträckning arbetade för kvinnors rättigheter, i mycket större utsträckning återförde beslutsmakt till nationerna när det inte är nödvändigt att ha den på EU-nivå. EU skulle kunna spela en mycket större roll i miljöpolitiken. EU skulle kunna göra mer.

Då kan man fråga sig: Vilket vägval håller EU på att fatta beslut om? Vilka vägval är det som just nu är de aktuella? Det finns för dem som är starka EU-anhängare några besvärande fakta att ta hänsyn till i dagsläget. EU har i allt större utsträckning utvecklats till en union som inte bara är ekonomisk. Det är en union som lägger under sig allt fler beslutsområden och ger sig själv beslutskompetens på nya områden. Det ökade militära samarbetet är ett exempel på det.

Det EU som Sverige gick med i den 1 januari 1995 var enligt ja-sidan i folkomröstningskampanjen uttryckligen inte en militär union och skulle heller inte utvecklas så. Men alltmer av det militära samarbetet äger nu rum inom EU. Det finns ett försvarsindustrisamarbete som börjar komma på plats, och det är väldigt långtgående. Dessutom har EU tagit sig rätten att ibland själv bestämma om militära insatser, även om FN inte har gjort det. Det är en förskjutning i den internationella rätten som är ganska allvarlig för ett alliansfritt land. FN borde vara den enda organisation som har rätten att besluta om fredskapande och fredsfrämjande åtgärder.

Försvarsindustrisamarbetet har som grund upprustning, vilket också står i Lissabonfördraget; där står att länderna förbinder sig att rusta upp militärt. När man börjar reglera vapenhandel på europeisk nivå riskerar det att få ganska långtgående konsekvenser också för den svenska möjligheten att till exempel minska krigsmaterielexporten till diktaturer. Just nu diskuterar en utredning, som jag har förmånen att ingå i, hur den svenska krigsmaterielexporten ska kunna omgärdas av hårdare regler, framför allt när det gäller diktaturers möjligheter att få tillgång till svenska vapen.

Vi har också de olika avtal som EU är på väg att gå in i. Det så kallade TTIP, som är akronymen för ett avtal mellan USA och EU, riskerar att leda till ganska omfattande förskjutningar i makt, från demokratin till

marknaden. Det beror framför allt på att det finns en konfliktlösningsmekanism i förslagen som, om den skulle komma på plats, ger de stora företagen rätt att stämma stater och stämma dem som bär upp avtalet. Det finns ingen motsvarande rättighet för någon annan, utan rättigheten gäller exklusivt för företagen.

Vad kan då företagen stämma stater för? Jo, för uteblivna vinster på investeringar till exempel. Det är klart att det finns rimlighet i att sådana investeringar inte plötsligt bara kan svepas bort av politiska beslut, men vi har ett rättssystem, vi har en rättsstat och vi har, tycker jag, en rättssäkerhet som borde kunna hantera den typen av konflikter i det nuvarande systemet.

Men så bygger man inte upp TTIP-avtalet. Där ger man företagen en exklusiv rätt att stämma stater. Denna rätt finns också i andra avtal och har lett till att stora företag gjort ganska stora ingrepp i demokratin. Till exempel har Philip Morris stämt den australiensiska staten eftersom Australien beslutade att ha hårdare regler för tobaksförsäljning och reklam för tobak. Det här är inte rimligt. Om Sverige skulle förbjuda vinstintressen inom välfärden, som 70 procent av den svenska befolkningen vill, är det inte rimligt att amerikanska riskkapitalbolag skulle kunna stämma den svenska staten för att vi följer folkviljan.

Därför är det här frihandelsavtalet ett problem. Det är inte frihandelsavtal i sig som är problemet, utan innehållet i dem. Att öka handeln har många gånger visat sig vara ett bra sätt att få möjligheter att öka tillväxt och sysselsättning hos båda avtalsslutande parter. Men om de ekonomiska intressena hos storföretagen ska gå först kommer ett sådant här avtal att leda till att demokratin urholkas och att vi får svagare möjligheter att följa folkviljan.

Fru talman! Grekland lider. Människor i många europeiska länder lider av en ekonomisk politik som drar isär och skapar ökade klyftor. Det finns en motsättning mellan de starka ekonomierna i Europa, framför allt Tyskland, och de svagare ekonomierna, som nu får betala priset för den europeiska monetära union som har visat sig vara oförmögen att hantera ekonomisk utveckling och sociala skillnader. De starka bestämmer.

Jag är oerhört glad åt att svenska folket röstade nej till EMU 2003. Det är ett av de bästa och mest framsynta beslut som har tagits. Skulle det vara folkomröstning i dag skulle ja-sidan reduceras väsentligt. Den skulle få något färre röster än antalet människor som tror på spöken i Sverige. Det är en bra utveckling. Anledningen till den är att svenska folket helt enkelt har sett effekterna av den ekonomiska och monetära unionen, har sett hur centralstyrningen av räntepolitiken och valutapolitiken har minskat utrymmet för varje land att driva sin egen politik, driva en social rättvisepolitik och minska skillnaderna mellan kvinnor och män. Här ser vi hur den ekonomiska politiken inom EU håller på att göra bankrutt. Detta visar på farorna med att centrera alltför mycket makt till Europeiska unionen.

Men det finns också bra saker med EU. Det allra bästa är den fria rörligheten för människor. Att människor kan flytta för att bo och arbeta eller studera i ett annat land än det där de är födda eller har medborgarskap är i grunden oerhört positivt. Den rättigheten borde utsträckas till många fler. Den nordiska passunionen instiftades 1954 och har gjort det mycket enklare för människor att träffas och umgås över gränser. Att vi

har möjligheten att röra oss utan pass också i ett större område är enbart positivt. Det området borde vara hela världen. Men som ett bra första steg är den fria rörligheten för människor inom EU mycket viktig.

Samtidigt får man inte vara naiv och tro att en sådan här fri rörlighet inte måste hanteras med viss försiktighet, särskilt när vi vet att det finns människor och företag som är beredda att utnyttja dem som har sämre förhållanden och möjligheter att skapa sig ett bra liv. Människor som söker sig till ett annat land för att arbeta och kanske tjäna tillräckligt för att inte bara leva utan också kunna skicka hem en slant till familjen diskrimineras och utnyttjas på många håll i Europa i dag, också i Sverige. Också här ser vi hur människor utnyttjas utan kollektivavtal med lägre löner och sämre villkor än arbetskraft som är organiserad och som arbetar i branscher där kollektivavtal är självklara. Här borde självklart kollektivavtal vara ett ovillkorligt krav för att få anlita arbetskraft över huvud taget. Diskriminering av utländsk arbetskraft är precis lika allvarlig som alla andra former av diskriminering.

Fru talman! Kvinnors rättigheter är inte självklara i dag, varken i Europa eller i Sverige. Aborträtten ifrågasätts. Våld mot kvinnor ses inte alltid som ett samhällsproblem. Diskriminering på arbetsmarknaden är legio. Kvinnors rättigheter ses av någon anledning inte som mänskliga rättigheter. Men kvinnors rättigheter *är* mänskliga rättigheter. Kvinnors rätt till sin egen kropp, till frihet från diskriminering och till att slippa våld är självklara samhällsfrågor.

I Europa står striden väldigt tydligt. Där har man haft möjligheten att fatta beslut utifrån de mänskliga rättigheternas perspektiv om att till exempel stå upp för aborträtten. Då säger en del att det där inte är något som EU ska besluta om. Jo, är det någonting EU ska besluta om är det mänskliga rättigheter. Är det någonting som unionen ska bygga på är det en övertygelse om att rättigheterna är okränkbara. Att stå upp för dem är inte att överföra mer makt till någon union. Det är att stå upp för de universella rättigheter som Sverige redan antagit genom att underteckna internationella avtal.

En annan sådan rättighet är rätten till asyl. De flyktningkatastrofer vi ser i dag är oerhört smärtsamma och plågsamma att bevittna. Människor som flyr från nöd, krig och förtryck riskerar att dö i en ranglig båt på Medelhavet. Sådana effekter av en usel flyktingpolitik, som stänger ute och bygger murar, riskerar naturligtvis att bli ännu större ifall rasister och högerextrema krafter får mer inflytande i Europa. Därför är det så viktigt att bekämpa rasismen, att bekämpa den nationalism som alltid behöver en fiende för att överleva, som alltid behöver en folkgrupp eller ett "dem" att mäta sin politik mot. Därför är kampen mot rasismen en av de viktigaste.

Fru talman! Miljöfrågorna är i grunden de kanske mest internationella frågor vi har att hantera. Där har tyvärr såväl regeringen som EU börjat svika alltmer. I allt mindre utsträckning tar man hänsyn till de möjligheter man har att själv påverka klimatförstörelsen och själv visa vägen för den omställning som är nödvändig på global nivå. Jan Björklunds favoritideologi, "nånannanismen", har fått stor uppslutning i EU i dag när det gäller miljöpolitiken. Det är alltid någon annans fel. Det är alltid någon annan som ska göra någonting. Det är alltid någon annan som ska fixa det.

Men det är inte någon annan. Ska andra länder ställa om måste vi i det rika Västeuropa klara av att visa att vi kan göra detsamma. Det görs i väldigt liten utsträckning inom EU i dag, och den svenska regeringen är tyvärr inte alls pådrivande.

Fru talman! Jag står naturligtvis bakom samtliga Vänsterpartiets reservationer, men nöjer mig med att yrka bifall till reservationerna 21 och 28 i detta betänkande.

Anf. 5 JOHNNY SKALIN (SD) replik:

Fru talman! Lars Ohly företräder ett EU-kritiskt parti, men när han sitter i EU-nämnden röstar han för en rad olika förslag som förbereder maktöverföring eller överför makt rakt av. Lars Ohly har röstat för den europeiska planeringsterminen i EU-nämnden vid flera tillfällen. Vid vissa tillfällen har han dock röstat emot. Den europeiska planeringsterminen går ut på att EU ska diktera villkoren för hur vi i Sverige och övriga Europa ska styra våra länder.

Det handlar också om den årliga tillväxtöversikten och rapporten om förvaringsmekanismen. Lars Ohly är för en utvidgning av unionen. Han är för kostnadsdrivande förslag. Han är för en stor och omfattande EU-avgift som i sig finansierar hela det här federala projektet.

Och han har en ordförande i EU-parlamentet som har varit för att man ska flytta över makt till EU på områden som EU inte bör ha kompetens inom. Det handlar om att kvotera i bolagsstyrelser. Man går sedan ut på Vänsterpartiets hemsida och säger: Vi röstade emot det här förslaget. Ja, det gjorde säkerligen er ledamot i EU-parlamentet, men det var han som drev igenom det här lagförslaget i EU-parlamentet, i egenskap av ordförande för ett utskott i parlamentet.

Lars Ohly är för ett socialt protokoll. Jag är också för att utstationerade inte ska leva under andra villkor än svenska arbetare i Sverige. Men varför tycker Lars Ohly att alla EU:s 27 medlemsstater plus Sverige ska vara med och bestämma reglerna på den svenska arbetsmarknaden?

Anf. 6 LARS OHLY (V) replik:

Fru talman! Det var ett ganska förvirrat inlägg, och det var lite svårt att hänga med i det. Det var delvis osant. Vem som vill kan kolla på protokoll från EU-nämnden. Vänsterpartiet har varit mycket mer kritiskt än Sverigedemokraterna och har mycket oftare lyft problemen med den europeiska planeringsterminen och med att EU gör olika planer för hur ländernas ekonomiska politik ska bedrivas. Jag vågar säga att vi dessutom har gjort det mycket mer värtaligt.

Men det är inte det viktiga, utan det viktiga är: Varför försöker Sverigedemokraterna påstå detta? Jo, det gör man för att man vill få utrymme för sin rasistiska politik. Det är det enda skälet. Det finns inte några andra skäl. Egentligen borde man vara för ett socialt protokoll och sociala rättigheter. Nej, det är man inte. Man vill stänga gränser. Man vill införa pass mellan EU-länder. Man vill se till att människor som ska åka någonstans och vara borta längre tid än fyra veckor ska tvingas söka tillstånd, kanske till och med visum.

Det här är en värld som vi har upplevt, och min erfarenhet av den världen är att den inte är värd att gå tillbaka till. Den världen skapade mycket större problem än den löste. Om rasisterna får möjligheter till

inflytande i någon större utsträckning, både i EU-parlamentet och här i Sverige, kommer vi att närma oss ett samhälle som sluter sig, som stänger ute människor och som minskar mångfalden och möjligheten att ta del av vad andra tycker. Därigenom blir det också ett oerhört slutet samhälle som inte kommer att utvecklas. Det samhället är jag svuren motståndare till. Jag hatar nämligen rasismen, Johnny Skalin.

Anf. 7 JOHNNY SKALIN (SD) replik:

Fru talman! Det är så att Sverigedemokraterna absolut är det mest EU-kritiska partiet. Lars Ohly står här i kammaren i Sveriges riksdag år 2014 och ljuger när han hävdar att Vänsterpartiet driver en riktigt EU-kritisk agenda. Faktum är att Sverigedemokraterna lämnar avvikande meningar två och en halv gång så ofta som Vänsterpartiet – jag har begärt en utredning av det här – och fyra gånger så ofta vad gäller A-punkter. Det är alltså automatiska beslutspunkter som EU hela tiden skickar till oss som sitter i EU-nämnden. Man får två timmar på sig att svara när det gäller de här besluten. Det är en ganska kort tid. Men vi är fyra gånger så bra som ni på att motverka den här överstatligheten.

Vi kräver en omförhandling av det svenska medlemskapet. Vi kräver en folkomröstning gällande medlemskapet i denna överstatliga union. Vi tycker nämligen att makten ska utgå från folket, oavsett vad vi tycker om de ingående frågorna i sig. Vi tycker att det är svenska folket som ska ha makten att avgöra sin egen framtid.

Vi har inte heller för avsikt att sitta i EU-parlamentet efter det här valet inför kommande mandatperiod och driva igenom förslag som vi sedan tänker rösta igenom. Jag menar att det är ett politiskt hyckleri av sällan skådat slag, precis den typ av hyckleri som nu Vänsterpartiet bedriver och som Lars Ohly är helt oförmögen att ens bemöta.

Vi är också för ett undantag när det gäller EMU. Det här är en fråga som vi ofta lyfter i EU-nämnden.

När lyfter Lars Ohly och Vänsterpartiet de här frågorna i EU-nämnden? Jag har aldrig varit med om det under mina två och ett halvt år i EU-nämnden.

Sedan vill jag påminna Lars Ohly om att vi på förra EU-nämndsmötet hade ett beslut om det makroekonomiska obalansförfarandet. Om Lars Ohly inte hängde med i förhandlingen där kan jag säga att det går ut på att EU ska genomföra en djupgranskning av svensk ekonomi, svenska beslut när det gäller arbetsmarknad och skuldsättning och så vidare. Lars Ohly sitter på möten och beslutar att EU ska ta makt över Sverige, och han gör det förnöjsamt.

Anf. 8 LARS OHLY (V) replik:

Fru talman! Vad Johnny Skalin bevisar med sitt inlägg är att han inte har förstått särskilt mycket. Det är lite sorgligt. Han har ändå suttit i EU-nämnden rätt länge.

Anledningen till att vi inte har haft uppe ett undantag från EMU är att vi inte har haft några fördragsändringar att behandla – det är då man kan få ett undantag.

Man driver frågor i luften. Och man tror att man kanske uppnår något om man skriver att man avviker så många gånger som möjligt. Nej, det

enda Johnny Skalin uppnår är att folk som läser detta förstår att han inte har förstått. Det är lite synd. Det finns nämligen möjligheter att påverka.

Jag är oerhört kritisk till mycket inom Europeiska unionen. Jag är kritisk till mycket av den federalism och överföring av beslutsmyndighet som har skett. Men jag är mycket mer kritisk mot dem som försöker utnyttja det här för att genomföra en politik som drar isär samhällen och ställer grupper mot varandra. Jag är mycket mer kritisk mot dem som försöker utnyttja EU-motståndet och EU-kritiken till att föra en rasistisk politik som utestänger människor, som skapar nya murar och som pekar ut fiender i form av folkgrupper eller religioner.

Den politiken är avskyvärd på alla sätt. Den var lika avskyvärd på 30-talet som den är i dag, och det är den politiken som Johnny Skalin och Sverigedemokraterna står för.

(Applåder)

Anf. 9 GUSTAV BLIX (M):

Fru talman! I dag firar Europa Europadagen. Det är en särskild dag för oss européer när vi firar de framgångar vi har haft under det här århundradet. Det handlar om att bygga gemenskap, fred och välbefinnande tillsammans. Vi gör det också genom att över hela Europa i goda demokratiska samtal diskutera Europas framtid inför de val av ett nytt Europaparlament som kommer mot slutet av månaden. Den valrörelsen är i full gång här i Sverige, och jag ska försöka att åtminstone ge ett inspel i den diskussionen och debatten.

Men jag vill börja med att konstatera att det nu har gått ett år sedan vi i denna kammare diskuterade den förra skrivelsen, som regeringen lämnar, om utvecklingen i EU under det gångna året. Sedan dess har vi kunnat se Kroatien bli medlem. Vi har sett att Serbien nu inleder förhandlingar om medlemskap. Det är två viktiga framgångar för det europeiska samarbetet som bygger fred, säkerhet och välbefinnande i Europa. Men vi har också sett att krisen fortsätter och att vi har nya och allvarliga konflikter i Europa. Jag ska återkomma till dem. Vi har sett en oroväckande utveckling i Europas närområde, i både öster och söder. Och inom ansökarländer, som Turkiet, har vi sett en oroväckande utveckling vad gäller demokrati och mänskliga rättigheter. Det finns mycket kvar att göra i Europa.

Vi moderater har länge varit varma anhängare av det europeiska samarbetet. Vi gick till val 1962 i lokalvalen med en affisch som sade: Ja till Europa. Sedan tog det oss 32 år av uthållig kamp innan vi faktiskt lyckades föra in Sverige som fullvärdig medlem i Europeiska unionen. Det är snart 20 år sedan.

Det är 20 år som har varit bra för Sverige och som på många sätt har varit bra för Europa, även om utmaningarna finns kvar.

Men det viktigaste som vi åstadkommer med det europeiska samarbetet är att vi försöker lämna konflikter och krig bakom oss och samlas i fredliga samtal i kommissionen, i Europaparlamentet, Europeiska rådet och i alla andra sammanhang – det handlar också om de nationella parlamenten och inte minst om människor – för att tillsammans försöka lösa problem utan vapen, utan våld och utan hot.

Men tyvärr kan vi se att det finns länder i Europa som ändå väljer att angripa grannländer med vapen i hand för att på så sätt försöka få sin vilja igenom. Det är fullkomligt oacceptabelt. Det som händer i Ukraina

nu är en väldigt viktig fråga för oss européer att jobba med. Det är samtidigt ingenting nytt. Årligt talat såg vi samma problem redan för sex år sedan i Georgien, ett annat land i Europa som drabbades av militär aggression. Vårt svar då, tycker jag, var för svagt. Vårt svar nu måste vara tydligt och principfast. Vi måste möta den utmaning som Putins Ryssland utgör gentemot Europa.

Den stora utmaningen är Rysslands utmaning och Putins utmaning, nämligen att se hur det europeiska samarbetet faktiskt fungerar, det vill säga levererar fred och välstånd på ett bättre sätt än vad deras modell gör. Det är bara att jämföra den ekonomiska utvecklingen eller den politiska och sociala utvecklingen i länderna Polen och Ukraina. Under de senaste 20–25 åren har den polska demokratin fördjupats, reformer har genomförts, ekonomin har växt, välstånd har kommit och freden finns i Polen. De valde Europa, de valde integration, de valde medlemskap, de valde öppenhet och de valde också Nato. De fick chansen att välja.

Chansen att välja väg är precis vad Ryssland och Putin vill förvägra Ukraina att göra. Jag hoppas att Ukraina väljer Europas väg, men det ska ukrainarna själva få göra. Det är en av de viktigaste principerna vi har att stå upp för i Europa. I det valet vågar och vill unga och gamla ukrainare gå ut i bitande vinterköld i månader för att stå upp för sin rätt att välja Europa. Då vore det sjutton, om jag ska ta i lite, konstigt om vi svenskar inte nu kan gå ut på gator och torg och manifesteras Europas framtid genom att debattera och diskutera hur vi vill se ett fredligt och öppet Europa och delta i valet, som här är den 25 maj.

Fru talman! Det viktigaste vi kan göra för Ukraina är att hjälpa Ukraina att bli starkare. Det viktigaste vi kan göra för att möta utmaningen från Putins Ryssland är att göra Europa starkare. Då måste vi börja med att också stärka vår egen ekonomi och ge oss i kast med att bryta den ekonomiska stagnationen och problemen i Europa.

Problemen är inte nya. Sedan jag föddes för 40 år sedan har vi debatterat i Europa, i Sverige och i många andra länder hur vi ska möta framtiden. Europas framtid är i detta sammanhang oerhört allvarlig. Den är inte allvarlig för att vår andel av världens befolkning sjunker i takt med att resten växer. Det är inte ett jätteproblem eftersom människor är en tillgång oavsett var de finns. Det är inte ett problem att vår andel av ekonomin också minskar, men det är ett problem att våra ekonomier inte växer, att vi inte kan leverera välstånd på det sätt vi ska.

Vårt sätt att möta problemen har främst varit genom ambitionen att skapa den bästa, öppnaste, friaste och mest konkurrenskraftiga marknaden i världen, en gemensam europeisk marknad där 28, ofta dåliga, nationella regelverk ersätts av ett gemensamt och bra. Det skulle innebära stora vinster för hela Europa och enorma vinster för oss som bor här – om vi bara kunde göra detta.

Hur ser verkligheten ut? Hur fri, konkurrenskraftig och effektiv är den europeiska ekonomin? Jag har till exempel tittat på den amerikanska tankesmedjan Heritage och deras granskning av länders ekonomiska frihet. Vi kan se att i toppen av rankningen ligger sex länder som anses ha fria ekonomier. De har andra problem, precis som många andra länder, men ekonomierna anses vara fria. Där finns inget EU-land. Det finns ett europeiskt land, nämligen Schweiz.

En grupp europeiska länder kommer strax därefter. Dit hör Sverige. Sverige är en av världens friaste och öppnaste ekonomier. Det är bra, och det ska vi fortsätta med. Dit hör också länder som Tyskland, Österrike och Danmark. Det är länder som har ett högt välstånd och som också har klarat krisen mycket bättre än många andra.

Men det finns en annan grupp länder i Europa som faktiskt inte alls hamnar där man tror. En av Europas största ekonomier, Frankrike, kommer på 70:e plats i rankningen om ekonomisk frihet, efter bland annat Kazakstan och Ghana. Italien, Europas näst största ekonomi, kommer på 86:e plats. Det är efter Rumänien men strax före Zambia. Italien har mycket att göra för att reformera sin ekonomi.

Europa som helhet har också förstärkts av att Kroatien kommer in som medlem. Det är bra, men det kommer inte att kraftfullt öka den ekonomiska dynamiken. Kroatien rankas på plats 87 när det gäller ekonomisk frihet.

Sist i rankningen av Europas länder kommer Grekland. Greklands ekonomiska frihet rankas på 119:e plats efter länder som Benin, Belize och Bhutan. Det säger en del om de utmaningar och förklaringar till varför Grekland nu har djupa ekonomiska problem.

Det här är inte givet. Sanningen är den att när man började mäta dessa frågor för ungefär 20 år sedan, i mitten av 90-talet, hade Grekland och Sverige lika höga poäng. Sverige, som nu är på 20:e plats, och Grekland hade samma ekonomiska frihet för 20 år sedan. I det här parlamentet och i EU har vi valt 20 år av reformer för att öka konkurrenskraften i Sverige. Flera partier och flera riksdagar har varit inblandade i detta. Det har gjort Sverige starkare, friare och bättre. Grekland har valt en annan väg. Det kostar.

Frankrike och Danmark hade också samma poäng för 20 år sedan. Danmark har, i likhet med oss, ibland med socialdemokratiska regeringar och ibland med liberala eller konservativa regeringar, reformerat och byggt sitt land starkare och är i dag ett av världens friaste och mest välmående länder – där befolkningen dessutom faktiskt är lyckligast av alla.

Hur ser då EU i allmänhet ut? Jo, om man väger samman den ekonomiska friheten – stora länder väger tungt, små länder väger lätt, men här är det en sammanvägning – kommer vi på 40:e plats. Den ekonomiska friheten i Europa bedöms därmed vara ungefär som den är i Uruguay, Jordanien eller Brunei. Det är något vi borde tänka på.

Sedan ska man erkänna att det är svårt att mäta och jämföra över länder på det sättet. Ändå säger det någonting när vi ser att några av världens friaste länder också är de som är mest välmående, har den bästa miljön, har de bästa levnadsförutsättningarna för människor, med läskunnighet eller välfärd i övrigt.

I detta står Sverige starkt. Sveriges ekonomi har varit i bra form de senaste åren, trots den stora allvarliga ekonomiska krisen. Den svenska bnp-tillväxten har varit bättre än i flera jämförbara länder. Sverige har också bättre sysselsättningsgrad än till exempel både Finland och Tyskland. Vår långtidsarbetslöshet är väsentligt lägre än i många jämförbara länder. Tyskland har exempelvis näst intill dubbelt så hög långtidsarbetslöshet som Sverige. Sverige har samtidigt bland EU:s starkaste finanser, även om vi enbart jämför oss med länder som Danmark, Tyskland eller Finland. Dessa länder har under de gångna åren dragit på sig stora skul-

der medan vi i Sverige har gått i motsatt riktning och faktiskt stärkt de offentliga finanserna. Det är bra för Sverige men också en utmaning för framtiden att både bibehålla nivån och fortsätta att göra Sverige starkt.

En del i detta är att hålla Sveriges ekonomi öppen. Sverige ska vara ett öppet land. Vi är eniga om detta i parlamentet, åtminstone i stora drag. Det var ett intressant replikskifte tidigare, och jag måste ge en eloge till Lars Ohly för att han också står upp för dessa frågor.

Det är viktigt med öppenhet. Men vi måste se till att de regler som finns också följs. Här har vi en debatt. Låt mig då vara tydlig i denna kammare. Det är självklart att svenska regler ska gälla i Sverige. Så är det. Mycket av det vi talar om som händer på arbetsmarknaden handlar om sådant som faktiskt är i strid med svenska regler, som är olagligt, som är kriminell verksamhet. Kriminalitet ska vi självklart och tydligt bekämpa. Men vi ska också värna den öppenhet som finns. Den öppenheten stärker Sverige.

Om vi tittar på hur utvecklingen har varit under de år vi har haft en borgerlig regering och en debatt om social rörlighet och öppenhet kan vi konstatera att för till exempel byggarbetare har lönerna ökat både före och efter skatt, och antalet byggnadsarbetare i Sverige är i dag fler.

Det pågår en annan skräckpropaganda om att jobb försvinner och att löner dumpas. Verkligheten är en annan. Den ska vi tala om.

Det som är glädjande med Europa är att potentialen samtidigt finns här. Om vi i stället för att svartmåla och tala om problemen – som jag nu tyvärr har gjort – ser till möjligheterna att lära av varandra kan vi lära av de bästa exemplen. Vi kan lära av till exempel ett land som Danmark. Vad händer då? Då skulle Europa snabbt ta sig till toppen av en internationell ranking om ekonomisk frihet och stärka vår konkurrenskraft.

Detta gör att jag landar på några viktiga slutsatser. Ja, gärna en Europavisionsdebatt. Jag gillar Europa, och jag gillar visioner. Men först behöver vi ha en rejäl ekonomidebatt. Vi behöver tala om reformer och hur vi stärker Europa, hur vi ökar sysselsättningen och välståndet. Den debatten och de reformer som måste följas måste sannolikt ske land för land. Skillnaderna är fortfarande stora – och de ska vara stora. Vi ska inte ha en enhetlig superstat som dikterar allt. Men vi kan lära av varandra, och vi kan lära av de bästa.

Vi ska inte underskatta betydelsen av gemensamma reformer. De kan utgöra enormt viktiga bidrag. I det är Europavalet viktigt. Vi har nu att välja ett parlament som ska bära Europa de närmaste fem åren framåt. Det är viktigt att vi alla är med och deltar.

I den debatten vill jag skicka med tre saker. Låt det handla om demokrati. Låt det handla om ekonomi. Men framför allt: låt också, även om vikten av reformer är stor, drömmen om Europa leva.

Avslutningsvis, fru talman! Om människorna i Ukraina kan stå i månader på torget i kölden och stå upp för sin rätt att välja framtid borde vi kunna gå ut på gator och torg, i förhoppningsvis lite bättre majväder än i dag, och tillsammans vara med och utforma vårt framtida Europa.
(Applåder)

Anf. 10 MARIE GRANLUND (S) replik:

Fru talman! Jag glömde tidigare att yrka bifall till våra reservationer, och jag yrkar bifall till reservation nr 3 och reservation nr 28. Självklart

står vi bakom alla reservationer, men för tids vinnande blir det nr 3 och nr 28.

I slutet av sitt anförande sade Gustav Blix om den svenska arbetsmarknaden att regler ska följas. Möjligtvis är vi överens om det. Då skulle jag vilja fråga varför regeringen gör som den gör. Den svenska modellen säger sig regeringen stå bakom. Men det viktigaste i den svenska modellen är att lönebildningen sker hos arbetsmarknadens parter. För att man reellt ska kunna driva lönekrav måste det finnas möjlighet till konflikt. Annars faller det platt till marken. Det måste alltså finnas en konflikträtt. Det är en annan sak att den väldigt sällan används i Sverige, vilket visar fördelen med att det är arbetsmarknadens parter som bestämmer om lönevillkor och även andra villkor på arbetsmarknaden.

Jag undrar om Gustav Blix någonsin har träffat en åkare som är förtvivlad – jag har gjort det flera gånger – över den illojala konkurrens som nu pågår, eller byggföretagare som tycker att det är väldigt trist att när de har svenska löner kan de inte konkurrera när det kommer ett polskt företag som har polska löner. Gäller inte lika lön för lika arbete i Sverige längre? Är det så måste man göra någonting åt det. Då måste man se till att få vidta det som Lavaldomen har inskränkt. Det är en väldigt viktig fråga att driva.

Anf. 11 GUSTAV BLIX (M) replik:

Fru talman! Jag vill tacka Marie Granlund för påminnelsen om yrkande. Jag yrkar bifall till utskottets förslag.

Så till frågan om konflikträtt. Låt mig vara tydlig med att vi har den ordningen att svenska lagar och regler ska gälla i Sverige, men vi har också en ordning som är tydlig med att du har rätt att ta konflikt om de avtal som finns är fel vad gäller lön, fel vad gäller arbetstid eller fel vad gäller till exempel semester. Då har du rätt att vidta stridsåtgärder.

Låt mig i stället tala om någonting annat. Det är inte här skillnaden ligger; skillnaden ligger i hur vi ska gå vidare och stärka Europa och konkurrenskraften. Låt mig då ställa en fråga. Jag höll ett långt anförande som handlade om ekonomisk frihet och vikten av reformer i Europa. När jag tittar ut över Europa ser jag både bra och dåliga exempel på saker som händer, och jag tog upp några av dem. Jag skulle vilja fråga Marie Granlund och Socialdemokraterna, som gör anspråk på att dels vinna många mandat i Europaparlamentet, dels ta över regeringsmakten i Sverige: Vilka EU-länder ser du, Marie Granlund, som föredömen och som har klarat den ekonomiska krisen, sysselsättning och välförhållanden bättre än vad vi har gjort under alliansregeringen sedan krisen inleddes? Var hittar du inspiration för hur man ska gå vidare?

När jag tittar ut över Europa ser jag att arbetslösheten i Sverige är lägre än vad den är i övriga EU. Jag ser samtidigt att sysselsättningsutvecklingen är bättre i Sverige än vad den i allmänhet är i EU. Jag ser att långtidsarbetslösheten i Sverige är lägre än i de flesta jämförbara länder. Jag ser att budgeten är i bättre balans och ordning här än i de flesta andra länder. Jag ser att skulderna minskar i Sverige när de ökar i andra delar av Europa.

Jag har nämnt några saker som jag vill att vi ska gå vidare med. Vilka idéer ser du, Marie Granlund, som Sverige och Europa kan lära av? Vilka

Anf. 12 MARIE GRANLUND (S) replik:

Fru talman! Jag tycker att Sverige är ett väldigt bra land, men Sverige skulle kunna vara bättre, och det på en rad olika områden. Ekonomin är bättre i Sverige än på många andra ställen, och det beror på de budgetregler som vi drev igenom i mitten av 1990-talet och som dina partikamrater vid den tidpunkten var emot.

Låt oss återgå till frågan om arbetsmarknaden. Det är inte så som Gustav Blix säger. Det är riktigt att man kan vidta konfliktåtgärder när det gäller svenska arbetare. Men det är en väldigt stor skillnad på den utstationerade arbetaren. Det är vad det handlar om. Det är en total sammanblandning i debatten av arbetskraftsinvandring, utstationerade arbetare och företag som etablerar sig.

Vad vi pratar om är utstationerade arbetare som är här tillfälligt. Där sades i Lavaldomen och EG-domstolen att den fria rörligheten är överordnad detta; man kan inte ställa krav på kollektivavtal, punkt.

Jag undrar om Gustav Blix anser att LO och TCO, som företräder miljontals medlemmar i Sverige, har fel? Han säger väl att en riksdagsmajoritet har samma uppfattning, men det är självklart att det är fel.

Jag skulle vilja fråga vad det är som har förändrats. Man kan i och för sig diskutera hur helhjärtat Sven Otto Littorin tidigare slogs för de svenska kollektivavtalen, men han gjorde faktiskt det. De åtgärder som han föreslog säger ni i dag är protektionism. Jag undrar vad det är som har förändrats på de här åren. Hur kan det som 2006 var något man skulle slåss för i den svenska modellen helt plötsligt betraktas som protektionism?

Vi är beredda att slåss för ett, som det heter, socialt protokoll för att svenska kollektivavtal ska gälla för alla som arbetar i Sverige.

Anf. 13 GUSTAV BLIX (M) replik:

Fru talman! Jag håller med: Den svenska modellen ska gälla. Vi tillämpar den, vi slåss för den, vi tar den fajten och vi tycker att den är viktig.

Det jag sade i mitt anförande stämmer: Du har rätt att ta konflikt mot en part i Sverige som inom utstationering har till exempel för låga löner eller fel i arbetstid eller fel om semester. Du kan ta den konflikten och komma med ditt kollektivavtal och säga: Ni lever inte upp till villkoren här; ni måste ändra er. Den möjligheten finns.

Vad Lavaldomen gällde var att det finns vissa andra saker i kollektivavtal som man inte kan kräva, men det här kan krävas. Då ska vi inte heller säga att man inte kan kräva det. Du kan ta konflikt, och du kan kräva att man lever upp till reglerna om minimilön, arbetstid och semester.

Sådan är verkligheten, det vill säga att svenska lagar och regler gäller i Sverige. Mycket av debatten och skräckexemplen tror jag att vi är överens om handlar om någonting annat, nämligen situationer när man över huvud taget inte följer svenska lagar och regler. Där behöver vi göra mer tillsammans med rättsvärdande myndigheter och se till att man lever upp till de krav som finns.

Men Marie Granlund tycker jag svarade lite för lätt på min fråga hur vi ska få Europa att bli starkare. Det är det som är utmaningen. Där har den här regeringen varit framgångsrik. Sverige har haft den starkaste bnp-tillväxten av alla jämförbara EU-länder sedan 2007. Vi har samtidigt fått ned skulden och behållit budget i balans, samtidigt som Sverige tillhör de länder i Europa som har störst andel av offentliga utgifter för utbildning, lägger störst resurser på forskning och har störst andel av bnp i offentliga investeringar. Vi satsar i Sverige på kunskap, kompetens, forskning och framtid, men vi satsar också på att erbjuda en öppen, flexibel och fungerande ekonomi där människor kan komma till sin rätt.

Därför tycker jag att det är viktigt att rösta på Moderaterna i höstens riksdagsval, men det är också viktigt att vi skickar många bra moderater att föra fram viktiga idéer om detta i Europaparlamentet, som vi ska välja i slutet av maj.

Anf. 14 BODIL CEBALLOS (MP) replik:

Fru talman! Nu gav Gustav mig en helt ny inriktning på vad jag ska fråga om. Jag tycker precis tvärtom, att om man ska rösta i valet ska man tänka på vilken partigrupp det parti man röstar på kommer att tillhöra i Europaparlamentet. I den partigrupp där Gustavs parti, Moderaterna, ingår finns det många mycket märkliga partier som inte alls står för det samma som Moderaterna alltid säger sig stå för.

Jag tänker till exempel på Spanien, där Partido Popular regerar i ensam majestät och ägnar sig åt att inskränka medborgerliga rättigheter och demonstrationsrättigheter. Man inskränker också aborträtten. Det är väldigt mycket som pågår i Spanien som jag tror att Gustav egentligen inte skulle tycka var så bra. Gustav pratade om att det går bakåt i Turkiet och i ett antal olika länder. Spanien är just ett sådant land där det går bakåt, och detta på grund av era kolleger i Europaparlamentet.

Spanien var ju ett land med den högsta ekonomiska tillväxten. Spanien sågs som ett föredöme ekonomiskt sett. Bara för några år sedan skulle ju alla länder ta efter den spanska ekonomin. Sedan kom krisen, och där dippade det, vilket har lett fram till en oerhört stor social oro i Spanien. Men en social oro kan inte mötas med förslag som innebär att man inte får lov att kritisera regeringen eller myndigheter, att man inte får lov att filma en polis i tjänsteutövning som kanske slår en demonstrant. Det är väldigt mycket som man inte kommer att få göra i Spanien framöver, om Partido Popular får igenom sin vilja.

Jag skulle vilja veta vad Gustav tycker om det och på vilket sätt Moderaterna kan agera för att sätta stopp för sina kolleger i Europaparlamentet.

Anf. 15 GUSTAV BLIX (M) replik:

Fru talman! Vi har alla europeiska systerpartier, och vi kan ha en lång debatt mellan alla partigrupper om hur de olika medlemsländerna lever upp till våra egna krav. Jag är inte nöjd med allt som kommer ut, men jag är väldigt nöjd med allt som vi skickar in. Vi skickar in duktiga, engagerade moderata män och kvinnor som står upp för svenska värderingar, mänskliga rättigheter, öppenhet och för en fri ekonomi.

Det bästa sättet att förbättra EPP-gruppen – om det är någonting som Bodil Ceballos är allvarligt bekymrad över – är att skicka dit så många

moderater som möjligt. Då blir EPP-gruppen väldigt mycket bättre. Låt oss då se till att alla de 20 parlamentariker som vi skickar dit från Sverige är moderater. Då blir det också en mycket bättre balans i EPP-gruppen. Det skulle jag vilja se.

Sedan kan jag också ha en debatt med Bodil Ceballos om de ställningstaganden som den gröna gruppen gör. Men vi lämnar den frågan därhän.

Däremot tycker jag att vi ska försöka påverka parlamentet genom att skicka dit så bra företrädare som möjligt. Men vi behöver också skicka dit företrädare som ser lösningar på Europas problem. Då går min fråga – precis som den nyss gick till Marie Granlund från Socialdemokraterna – till Bodil Ceballos: När du tittar ut över Europa, vilket land ser du av de övriga 27 medlemsländerna som har varit bättre än Sverige på att klara sysselsättningen, på att hålla en budget i balans, på att få ned skulderna och på att få unga i arbete, som vi har en stor debatt om här? Vilka länder har gjort ett bättre jobb på alla avgörande områden för att möta de ekonomiska utmaningar som vi i Sverige möter med öppenhet, reformer, sänkta skatter, konkurrenskraft, men också med investeringar i utbildning, forskning och infrastruktur?

Det är vad vi erbjuder. Det är vad den här alliansen går till val på. Det är också vad vi vill se mer av i Europaparlamentet genom att ha många moderater där. Men vad vill Miljöpartiet? Vilka förordomen ser du? Vilka länder är det som har någonting att erbjuda oss andra att lära av?

Anf. 16 BODIL CEBALLOS (MP) replik:

Fru talman! Jag trodde att det var jag som skulle ställa frågor till Gustav, och jag gjorde det, men jag fick inte något enda svar på de frågor som jag ställde.

Det räcker inte med att skicka ned 20 moderater. Det finns 751 ledamöter i parlamentet. 20 svenskar är inte heller tillräckligt mycket för att ändra på inställningen hos en hel partigrupp.

Den fråga jag ställde var: Vad tycker du om situationen i till exempel Spanien? Du tycker saker om Turkiet och många andra ställen. Men så fort det handlar om något inom Europa ska vi aldrig uttala oss om någonting som de andra länderna gör.

Jag har en annan fråga. Du pratade väldigt mycket om att människor i Ukraina själva ska få välja sin framtid, och det tycker jag också att de ska få göra. Jag tycker också att katalanerna ska få välja sin framtid. Men även där duckar ni. Ni vill inte ta i den frågan med tång.

I år är det två länder som kommer att genomföra folkomröstningar om självständighet i sina stater. Detta är en fråga som vi måste hantera på ett eller annat sätt, för den är uppsatt på dagordningen. Men ni duckar, ni vill inte ta i frågan. Jag har frågat Carl Bildt ett antal gånger och bara fått svaret: Nej, nej, nej, det här är interna angelägenheter i Spanien.

Men när det handlar om andra länder – utanför EU – då är det plötsligt inte längre interna angelägenheter, utan då tycker vi en massa saker. Vi måste väl kunna tycka någonting om det som händer i Katalonien och i Spanien.

Jag tycker att katalanerna ska få folkomrösta. Det betyder inte att jag tycker att de ska bli självständiga, men de bör själva få välja sin framtid.

Det är katalanerna som ska tala om vad de vill, och när de har valt kan vi stötta dem. Men det vill ni inte när det handlar om frågor inom Europa.

Jag skulle vilja veta: Hur ställer du dig till att länder i Europa ska ha möjlighet att välja sin egen framtid?

Anf. 17 GUSTAV BLIX (M) replik:

Fru talman! Jag redovisade ganska mycket om vad jag tycker att många europeiska länder behöver, och det inkluderar också Spanien. Jag tror att Spanien behöver en högre grad av ekonomisk frihet och fler reformer. Men det måste spanjorerna själva få avgöra i egna lokala och nationella val, men också i val till EU. Sedan kan de välja de företrädare som de vill skicka till Bryssel, och så möter vi dem där.

Det jag sade var att vårt bästa sätt att möta detta är att se till att de möter så många som möjligt på de interna gruppmötena som kanske har en annan uppfattning, som står upp för mänskliga rättigheter, för kvinnors rättigheter och för de här viktiga frågorna.

Sedan är det också viktigt att det finns europeiska institutioner, som ju gör att vi – oavsett vad man fattar för beslut i enskilda länder – har rättigheter utöver enskilda länders beslut och kan gå till europeisk domstol och kräva vår rätt. Det tycker jag också är viktigt.

Däremot vill jag inte gå in i en debatt om hur länderna ska se ut. Jag tycker att den väsentliga frågan vi har att lösa i Europa inte är var de nya gränserna ska gå, utan att göra de gränser som finns mindre relevanta. Det behövs inte nya gränser inom länder, vare sig det handlar om Spanien, Skottland, Storbritannien eller Ukraina. Vi ska göra de gränser som finns mindre relevanta. Det är det stora, viktiga och avgörande projektet. Det är så vi bygger fred, välstånd och också en bättre framtid för alla oss européer.

Anf. 18 LARS OHLY (V) replik:

Fru talman! Gustav Blix är, såvitt jag bedömer det, en utmärkt representant för de nya moderaterna. Han säger alla de rätta sakerna och pratar om vikten av att respektera kollektivavtal och sociala rättigheter på arbetsmarknaden. Nu ska inte politiska partier i första hand dömas ut utifrån vad de säger – vi säger ju alltid sådant som låter bra – utan utifrån vad de gör.

När det gäller hur arbetsmarknaden i dag ser ut i Sverige och de problem som följer av att kollektivavtal inte alltid respekteras måste jag säga att regeringen är oerhört svag på att hantera problemet, att göra någonting åt det och att föreslå lösningar. Inom restaurangbranschen, inom jordbruket, inom bärplockningen, inom transport och inom flera andra branscher är det relativt vanligt att arbetare utnyttjas till usla villkor och dåliga löner.

Inom transportbranschen beror det bland annat på att det finns ett regelverk inom EU som tillåter det som kallas cabotage. Det är ett lite krångligt uttryck som innebär att man får köra inrikes transporter i ett annat land upp till sju dagar efter att man har kört en utrikestransport dit. Det hade vi en debatt om för inte så länge sedan. Då vägrade Moderaterna och alla andra regeringspartier att kräva förändringar av de regler som skulle innebära att svenska åkare fick möjlighet att konkurrera på ett

seriöst sätt i stället för att bli utkonkurrerade av åkare som betalar usla löner till sina chaufförer.

När det gäller lex Laval och den svenska modellen är det också tydligt att regeringen egentligen inte är så angelägen. Man har lagt in frågan i en utredning som man har vägrat att komplettera direktiven till efter det att EU-domstolen har sagt att detta gick för långt. Lex Laval är inte rimlig utifrån de problem som tidigare hade visat sig.

Ska man döma inte bara efter vad Gustav Blix säger utan efter vad Moderaterna och regeringen står för finns det mycket att önska i fråga om sociala rättigheter.

Anf. 19 GUSTAV BLIX (M) replik:

Fru talman! Jag fick inte någon direkt fråga av Lars Ohly, men jag ska försöka svara genom ett bredare resonemang.

Det viktigaste som har hänt på svensk arbetsmarknad under den här regeringen är att sysselsättningen har ökat. 250 000 fler människor går till jobbet i dag jämfört med hur många som gjorde det innan. Lönerna har ökat, och dessutom får man behålla mer i plånboken. Det är bra.

Därutöver har vi en debatt om hur villkoren ser ut på arbetsmarknaden. Den debatten välkomnar vi i Nya moderaterna. Vi tycker att den är viktig. Vi tycker att svenska lagar och regler ska gälla, där är vi överens. Vi tycker också att man kanske behöver göra mer för att upprätthålla lagar och regler, och också för att se till att de lagar och regler som finns följs och att överträdelser beivras. Där har vi gjort en del. Vi har tillsatt en utredning som nu tittar på lex Laval. Vi gör dessutom fler insatser för att göra det möjligt att granska vad som händer.

Men vi måste separera det som vi pratar om här. Ena gången pratar Lars Ohly, Vänsterpartiet och de andra rödgröna partierna om att det är ett stort problem med kollektivavtal som inte gäller i Sverige. Så är det ju inte. Man kan kräva konflikt vad gäller att upprätthålla arbetstid, löner och semester i Sverige i dag.

Sedan rättfärdigar man det här med en massa illegal eller olämplig verksamhet som ska beivras. Då tycker jag att vi ska dela på diskussionen och ta den ena diskussionen om hur lagar och regler ser ut och den andra om hur lagar och regler följs. Där är vi beredda att göra insatser på båda.

När det gäller cabotage är frågan om Lars Ohly tycker att det vore bättre att det åker tomma lastbilar på våra vägar. Det är miljömässigt och ekonomiskt väsentligt mycket sämre.

Nu går min fråga till Lars Ohly i stället. Ingen här har gett mig något exempel på ett enda land. Jag har talat mig varm för att vi behöver lära av varandra. Vilka av EU:s 27 länder vill Vänsterpartiet att vi ska lära oss av när det gäller att reformera för fler jobb, bättre budgetbalans och bättre investeringar i forskning, infrastruktur och välfärd i Sverige? Ge mig gärna ett exempel!

Anf. 20 LARS OHLY (V) replik:

Fru talman! Det här är inte riksdagens frågestund. Det här är ett replikskifte. Jag ställer inte frågor för att jag vill ha svar. Jag vill få fram de politiska skiljelinjerna. Jag antar att Gustav Blix egentligen tycker det-

samma och därför ställer den typ av retoriska frågor som han ställer till mig. Jag skiter i att svara på dem, men han har all rätt att ställa dem.

Jag vill däremot ta fram det som skiljer, nämligen synen på sociala rättigheter. Den verklighet som Gustav Blix beskriver är inte den verklighet som jag upplever när jag träffar människor. Tvärtom är utnyttjande av arbetskraft på den svenska arbetsmarknaden väldigt vanligt i dag, mycket vanligare än det har varit tidigare.

Det beror bland annat på att det inte finns några regler kring arbetskraftsinvandringen om att man självklart måste följa kollektivavtal när man till exempel anställer utländsk arbetskraft. Det finns inte heller ett regelverk som förhindrar att företag konkurrerar på oseriösa sätt.

När det gäller cabotagereglerna är Gustav Blix direkt oinsatt. Sju dagar ville vi minska till tre dagars möjlighet att köra inrikestransporter i ett annat land. Skulle det innebära att vi hade en massa tomma lastbilar som åkte kors och tvärs? Nej, det innebär det inte. Det innebär att vi förhindrar att utländska företag med sämre villkor för sina chaufförer fortsätter att köra, om inte obegränsat så åtminstone under väldigt lång tid när de har haft en transport till Sverige. På det sättet slås svenska seriösa åkeriföretag ut. Det är vad som händer just nu, och det vill ni inte göra någonting åt.

Den här regeringen har undergrävt och minskat de sociala rättigheterna på ett oerhört konsekvent sätt i Sverige. Man har minskat a-kassan, man har minskat sjukersättningen, man har utförsäkrat folk och man har skapat ännu större skillnader och ännu större fattigdom. Då är det inte så underligt att regeringens representanter inte heller är särskilt pådrivande för sociala rättigheter inom EU.

Det hör till bilden att en borgerlig regering aldrig kommer att vara i framkant för att slåss för sociala rättigheter. Det är bland annat därför vi behöver en ny regering i Sverige.

Anf. 21 GUSTAV BLIX (M) replik:

Fru talman! Den viktigaste sociala rättigheten i varje civiliserat land utöver den demokratiska är möjligheten att försörja sig, att gå till jobbet, att bidra, att få en lön, att vara en del av samhället och gemenskapen.

Den här regeringens viktigaste sociala reform har varit att öka sysselsättningen med 250 000 personer. Det är det viktigaste bidraget till ökad välfärd, ökat välstånd och ökad sammanhållning i vårt samhälle.

Därutöver kan man se vad denna regering har gjort om man jämför med andra europeiska länder, vilket jag är beredd att göra. Då ser jag att Sverige tillhör de länder som har högst andel offentliga utgifter, som satsar på utbildning – tala om en viktig social rättighet, att få kunskap – som satsar på forskning så att vi alla får mer kunskap, som investerar i vägar och järnvägar så att lastbilarna, oavsett varifrån de kommer, har en väg att åka på som är trygg och säker och där trafiken flyter. Vi ska ha ett öppet land dit man kan komma med varor från andra delar av Europa.

Det är vad som ger jobb och sysselsättning och de viktigaste, grundläggande sociala värdena i Sverige.

Då står vi, som Lars Ohly säger, inför ett vägval. I det vägvalet väljer Socialdemokraterna, Vänstern och Miljöpartiet något helt annat: Vi ska beskatta, vi ska göra det svårare och vi ska reglera. Ni höjer skatterna enormt i de förslag som ni kommer med.

En av de skatter som de rödgröna har diskuterat och som var med förra gången är kilometerskatten. När Lars Ohly talar med åkarna om problemen, vad säger de om kilometerskatten? Kommer en rödgrön regering att göra det ännu tuffare för åkare i Sverige att konkurrera med den trafik som vi ska ha i ett öppet Europa?

Där har vi mycket att göra, och den debatten måste vi fortsätta. De två alternativen i svensk politik handlar om jobb eller höjda skatter, att skapa välfärd eller att lägga pengarna på bidrag och på att färre jobbar. Där har vi en viktig konflikt. Den debatten ser jag fram emot. Men jag hoppas också att vi i och med Europavalet kommer att skicka människor till EU som tror på framtiden och som vill att vi ska lära av varandra och göra Europa bättre. Det hoppas jag blir resultatet i slutet av maj.

Anf. 22 JOHNNY SKALIN (SD) replik:

Fru talman! Gustav Blix säger att han inte står för överstatlighet för EU, att EU ska bli en stor monsterstat, en superstat eller vad man nu vill kalla det. Ändå sitter han i ett parti som har ett principprogram där det står att Moderaterna tror på en värld utan gränser där EU är den tankens praktik i närområdet. Vad innebär då det som står i principprogrammet om inte just att de gränser som finns inom Europeiska unionen, mellan de olika nationer som ingår i EU, ska rensas bort? Är det inte så att alla de länder som ingår ska bli del av en stor överstatlighet? Det är så jag tolkar den text som står i principprogrammet.

Gustav Blix säger också att det är viktigt att vara med i EU för sysselsättning och för arbete. Ändå vill jag påtala att antalet sysselsatta inte har ökat sedan 1990, på 24 år, samtidigt som länder utanför EU har lyckats mycket bättre än Sverige. Faktum är att Norge, Schweiz, Island och Liechtenstein har en högre sysselsättningsgrad än EU-länderna och Sverige. De har generellt lägre arbetslöshet, och de har högre livslängd. Länderna utanför går mycket bättre.

Jag vill också hävda att det går att vara utanför överstatligheten. Det går att vara med och samarbeta. Det går att bedriva handel, ha konkurrenskraft och utveckla näringslivet utan överstatligheten. Länderna utanför bevisar det. Sverige var utanför tidigare och var ett framgångsrikt land fram till den förra finanskrisen. Därefter har det gått utför för detta land. Jag vill hävda att Sverige aldrig har återhämtat sig efter 90-talskrisen och det svenska EU-inträdet.

Anf. 23 GUSTAV BLIX (M) replik:

Fru talman! Låt oss börja från början. 90-talskrisen inträffade före EU-medlemskapet, och den var resultatet av tjugotalet år med problem i Sverige och problem i Europa. Men vi gjorde någonting åt dem, som jag visade i mitt inlägg. Vi reformerade när greker inte gjorde det. Danskar reformerade när fransmän inte gjorde det. Vi byggde framtid, öppenhet och gemenskap.

Det har resulterat i att vi är starkare i dag. Statsskulden krymper. Budgetunderskottet är lägre än i många jämförbara länder. Sysselsättningen ökar i Sverige med 250 000 fler jobb. Vi kan satsa på utbildning, forskning och investeringar som gör Sverige rikare och bättre.

Sedan finns det ett antal länder i Europa som har valt att stå utanför. De har ofta det gemensamt att de är rika nog att stå utanför. Däremot

strävar länder som behöver bygga en ny och bättre framtid efter att närma sig Europa och den öppenhet som finns här.

Det finns en grundläggande, klagörande skillnad mellan Sverigedemokraterna och oss, och det är att vi tror på öppenhet. Vi ser att det är det som har byggt Sverige rikt. Vi vet att man blir rik genom att specialisera sig och bli duktig på saker som man sedan fritt kan byta med andra. Men då måste det också vara fritt att byta. Då måste vi ha en öppenhet, en frihandel och en rörlighet som gör att människor, varor, idéer och kapital kan röra sig, så att vi kan producera mer och bättre, så att vi får ett välstånd som gör att vi kan lösa de problem vi står inför.

Då vill jag gå tillbaka och ställa samma fråga till Sverigedemokraterna: Vilket land i EU ser ni som ett föredöme vad gäller att få fart på tillväxten, få lägre sysselsättning, få ned budgetunderskottet och minska statskulden? Vilket land i Europa – du har 27 att välja på – tycker du att Sverige har någonting att lära av? Jag är öppen för argument, för jag är beredd att lära av alla som har någonting att erbjuda. Men vilka är Sverigedemokraterna beredda att lära av? Vilka läxor har ni lärt er av det europeiska samarbetet?

Anf. 24 JOHNNY SKALIN (SD) replik:

Fru talman! Gustav Blix jämför med EU-länderna, alltså de länder i Europa som är sämst på att skapa sysselsättning och tillväxt. Faktum är att länderna utanför är mycket bättre på det här. Sedan står Gustav Blix och säger att vi i alla fall är bäst i den sämsta klassen. Jag tycker inte att det räcker. Det räcker inte att ha en ambition att vi ska vara bäst i den sämsta klassen. Jag tycker att vi ska vara bäst i den bästa klassen.

Sverige var bäst i den bästa klassen tidigare. Varför kan vi inte vara det nu? Varför kan vi inte vara det utan det europeiska medlemskapet? Jag ställer mig den frågan. Jag menar att det är fullt rimligt att Sverige även nu, 2014, har kraften och potentialen att vara ett av världens bästa länder på sysselsättning, tillväxt och välfärd. Ändå sackar Sverige hela tiden efter i relation till de tidigare åren.

Som jag nämnde har vi inte fler sysselsatta nu än vi hade 1990. Det är 24 år sedan, och befolkningen har ökat med 1,1 miljon människor. Vi hävdar att det är ett nederlag för Sverige. Gustav Blix hävdar att det är en seger, för vi är i alla fall är bättre än de sämsta. Jag tycker att det är dålig argumentation.

Jag vill också påtala detta: Att vara medlem i unionen innebär inte bara ekonomiska inskränkningar när EU går in och skapar myndigheter i det ekonomiska systemet. Man har ett ungdomsprogram där Sverige ska betala utländska ungdomars arbetslöshet och inte svenska ungdomars arbetslöshet. Det är för övrigt någonting som hela Sveriges riksdag står bakom. Man har också någon som kallar sig president för EU som säger att Italien behöver reformer, inte allmänna val.

Det är det här som Gustav Blix står bakom och som också hans grupp i EU-parlamentet står bakom. De vill inte bara ha ett överstatligt EU utan också en statlig upplåning på europeisk nivå i och med ESM, Europeiska stabilitetsmekanismen, som alltså är en statlig myndighet för statlig upplåning på europeisk nivå. Gustav Blix kamrater i Europa vill federalisera Europa. Gustav Blix parti i riksdagen vill göra detsamma.

Anf. 25 GUSTAV BLIX (M) replik:

Fru talman! Låt oss börja med att försöka sortera lite av det här. Överstatlighet innebär inte samma sak som att man tar bort gränskontroller. Överstatlighet innebär att man fattar beslut med någon form av majoritetsförhållande som gör att även de som kanske inte är med på och delar uppfattningen kan besluta och bli överkörda. Det är överstatligheten som princip, inte att vi gör mer gemensamt eller öppnar europeiska marknader mot varandra. Det kan vi göra inom ramen för andra typer av mellanstatliga samarbeten, och EU är en blandning av överstatliga och mellanstatliga samarbeten.

Moderaterna är restriktiva med att flytta mer av överstatlighet till Europa. Vi vill att vi ska kunna forma vår egen framtid när det gäller det som är gemensamt för svenskar.

Men ibland finns det saker som går över gränserna. Det kan handla om klimat. Det kan handla om internationell organiserad brottslighet. Det kan handla om att se till att vi har rimliga handelsregler så att inte enstaka länder ska kunna sätta upp hinder och försöka skydda sig själva och vi därmed får en sönderfallande handelsförordning där alla gör likadant och ingen får handla med någon. Där måste vi ha ett gemensamt europeiskt samarbete, och där är Sverigedemokraterna skyldiga ett svar. Sverigedemokraterna säger alltid i sitt resonemang att de är för internationellt samarbete och internationella avtal. Problemet är att man inte kommer någonvart om alla ska ha veto.

Det har vi sett i klimatförhandlingarna. Där är EU en av de få institutioner som faktiskt kan flytta världen framåt – just för att vi har något av en överstatlighet. När resten av världen står still kan vi röra oss framåt. Det är därför EU är viktigt. Det är därför Europa behöver den typen av samarbete.

Men Europa ska inte göra allt, utan Europa ska göra det som ingen annan kan göra. Men då är det också viktigt att vi har rätt personer som fattar de beslut som EU ska fatta. Där tycker jag att det är bra med många moderater, både på ministerrådsmötena och i Europaparlamentet.

Anf. 26 FREDRIK MALM (FP):

Fru talman! Jag vill inleda med att yrka bifall till förslaget i utskottets betänkande.

Den här debatten och även valet den 25 maj måste ses och föras i ljuset av det som nu sker i Ukraina. Vi har en säkerhetsordning i Europa sedan kalla krigets slut som nu hotas av Rysslands agerande.

Jag besökte själv Självständighetstorget, Majdantorget, i Kiev för några månader sedan, såg den förödelse som fanns där och talade med människor som berättade hur krypskyttar sköt människor i huvudet. Vi har därefter sett hur Ryssland genom sitt agerande underminerar stabilitet och säkerhet i Ukraina för att förhindra att befolkningen i Ukraina väljer att vandra den väg som många andra människor i Europa har kunnat vandra, nämligen in i Europasamarbetet.

Agerandet från Rysslands sida när man nu försöker slita Ukraina i stycken är å ena sidan förutsägbart. Det är så diktaturer brukar agera. Det handlar om att bygga upp ett internt förtryck i Ryssland. Man gör stora satsningar på militären. Man försöker göra någon sorts subversiv underminering av stabiliteten i grannländer och så vidare. Det är å ena sidan en

ganska förutsägbar utveckling givet det ledarskap som i dag finns i Ryssland.

Å andra sidan är det här samtidigt oförutsägbart eftersom vi inte vet vad slutmålet är för Ryssland. Vi vet inte heller om Kreml själv vet det. Det är helt enkelt oklart vad Ryssland vill. Osäkerheten som finns innebär dessutom att försök att återta kontrollen och värna den territoriella integriteten i Ukraina kan trigga mer våld. Vi har sett många dödsfall, och det är klart att det kan eskalera. Konflikten kan sprida sig till andra områden med frusna konflikter och till andra länder i Östeuropa som har en situation med olika rysktalande minoriteter.

Världen håller nu andan inför Vladimir Putins nästa drag. Det finns en osäkerhet i Europa som är beklaglig och väldigt oroväckande. Vi är helt enkelt på väg in i ett nytt kallt krig. Om vi inte är där redan är vi där snart.

Vad kan vi från Sveriges sida och Europeiska unionens sida göra för att hjälpa Ukraina? Vi kan komma med ekonomiska stödpaket, som EU-kommissionen har gjort, eller med lån. IMF har gjort det, och andra kan göra det. Vi påskyndar undertecknandet av associationsavtalet. En del av det är redan undertecknat – den politiska delen. Det som heter Deep and comprehensive free trade area, den ekonomiska delen som egentligen är ryggraden i detta avtal, ska man också kunna underteckna.

Vi bör förstås ställa krav på Ukrainas regering att bekämpa korruption och bygga demokrati – Ukraina har en mycket stor hemläxa att göra. Men framför allt måste vi signalera att dörren till ett framtida EU-medlemskap för Ukraina finns där och att den dörren är öppen. Den dörren ska inte vara stängd. Det är viktigt att förstå att den situation vi i Europa befinner oss i nu skulle bli ännu värre om man inte signalerar till ett land som Ukraina och även till Moldavien att dörren till EU står öppen om de vill vandra den vägen.

Men det finns också, fru talman, ett antal slutsatser för Sverige att dra av detta. En viktig slutsats för oss är att inte skapa ett beroende av rysk gas. Det betyder att vi behöver behålla kärnkraften i Sverige. Det är inte bara en fråga om ekologi. Det är inte bara en fråga om att minska de fossila utsläppen. Det är inte bara en fråga om klimat och miljö, utan det är en fråga om säkerhetspolitik. Det handlar om att vi måste stärka vår egen försvarsförmåga och att hela Sverige ska kunna försvaras.

Samtliga tre rödgröna partier, fru talman, vill avveckla kärnkraften i Sverige. De driver det lite olika hårt, men samtliga vill avveckla kärnkraften i Sverige. Det skulle innebära att vi driver Sverige in i ett beroende av rysk gas. Man sade för 30 år sedan: Vad ska väck? Barsebäck! Vad ska in? Sol och vind! Risker är att det kommer in lite sol och vind men att det kommer in betydligt mer rysk gas från Vladimir Putin och Gazprom.

Socialdemokraterna föreslår en viss ökning av försvarsanslagen. Den är marginell, men de har uppenbarligen förstått detta och gör en omvärldsanalys som är ganska snarlik den vi gör. Miljöpartiet däremot föreslår besparingar inom försvaret på 1,6 miljarder för nästa år. Att driva Sverige in i ett beroende av rysk gas och samtidigt försämra vår försvarsförmåga vore direkt ansvarslost för vår svenska säkerhet. I ljuset av det som sker i vår omvärld måste man ändå tillstå, fru talman, att Miljöpartiets krav på det här området ligger helt ur fas med omvärldsutvecklingen.

Det är en aningslöshet som är slående, och det är en naivitet som skulle stå Sverige väldigt dyrt.

Fru talman! Det pågår en annan konflikt: kriget i Syrien. Det är ett krig som ingen kan vinna. Även om regeringssidan har överhanden i kriget kommer Bashar al-Asad och hans regering aldrig att kontrollera hela Syrien igen. Rebellerna kan inte heller vinna eftersom de är för svaga militärt.

Det är inte bara ett krig som ingen kan vinna; det är också ett krig som ingen kan avsluta. Regimen, regeringssidan i kriget, vill inte avsluta kriget eftersom de har överhanden. Rebellerna kan inte avsluta det, för det finns ingen som kan ”teckna firma” eftersom de är så djupt splittrade.

Det är också ett krig där ingen extern aktör är beredd att ingripa, i alla fall inte västvärlden, Nato eller amerikanerna. Vi har tydligt sett att så inte är fallet.

Det är framför allt ett krig där de civila offren blir fler och fler. Nio miljoner människor har tvingats lämna sina hem. 150 000 människor har dödats. Mer än nio miljoner människor är i behov av humanitär nödhjälp. 2,5 miljoner människor är registrerade flyktingar i UNHCR:s läger i grannländerna.

Här finns det tre saker som är viktiga för Sverige och Europeiska unionen.

Det första är vikten av att kräva, driva och förhandla fram humanitärt tillträde. Man måste få in humanitär hjälp till alla människor i Syrien som behöver det, och det måste byggas sådana korridorer. Man måste vara beredd att på olika sätt hitta vägar genom att deala med de olika parterna i kriget.

Det andra är att vi måste försöka nå fram till en politisk lösning på kriget i Syrien. Det är väldigt avlägset nu, men det kan finnas vägar med lokala vapenvilor och annat. Man har nu nått en vapenvila i Homs, till exempel, som innebär att de sista rebellerna nu har lämnat staden – 1 300 personer.

Det tredje och sista handlar om att medlemsstaterna måste ta gemensamt ansvar i Europeiska unionen och ställa upp för de människor som i dag behöver vidarebosättning och som är registrerade flyktingar av UNHCR. Det handlar helt enkelt om att ställa upp för kvotflyktingarna.

Sverige tar ett stort ansvar, men man måste tillstå att när Finland tonar upp som en humanitär stormakt vad gäller flyktingmottagande i Europeiska unionen är det ett tecken på att tillståndet är ganska illa på många andra håll.

Herr talman! Nu kommer jag till en annan fråga som är mycket aktuell.

Vi ser dem på gatorna runt om i Sverige. De har blivit en snackis i hela landet. Alla har en åsikt, tycks det, om tiggarna från Rumänien. Kommunalråd uttalar sig om huruvida man ska skänka pengar eller inte, och en del av dem spekulerar i om tiggarna snattar. Journalister söker svar på frågor om hur organiserat tiggeriet egentligen är. I radions telefonväkteri är trycket hårt. En del vill köra bort tiggarna till grannkommunens camping, andra vill köra ut dem från Sverige. En del vill förbjuda tiggeri, andra vill inskränka den fria rörligheten inom EU.

Debatten om tiggarna från Rumänien vittnar om en tuffare och kyligare attityd i Sverige. Vi ser nu hur de som står allra längst ned på sam-

hällets stege stämplas ut och görs till syndabockar – som om dessa människor inte redan stigmatiserats tillräckligt! Tiggarna anses av en del i vårt land förfula stadsbilden. De uppfattas som ett störande inslag, som något som tränger sig på och rubbar de invanda mönstren i vardagen. De är å ena sidan osynliggjorda – de är namnlösa, några man passerar utan att se i ögonen, och man bokstavligen kliver över dem för att gå in på hemköp – men å andra sidan har alla, tycks det, en åsikt om dem.

Är det något som är gränslöst här i världen så är det tvärsäkerheten. Trots att väldigt få vet vad de rumänska tiggarna heter, vilka livsöden de bär på, hur de mår och vad de vill, så är väldigt många tvärsäkra på att tiggarna är kriminella, att de tillhör organiserade brottsyndikat och så vidare.

Samtidigt finns dock en annan sida av myntet. Det är många människor i Sverige som visar empati och engagerar sig för att de rumänska tiggarna ska kunna vistas här under drägliga förhållanden. Det finns många i Sverige som har en social blick och visar medmänsklighet också när det blåser snålt. Det gäller inte bara individer utan också kommuner och myndigheter. Det visar att vi i Sverige är beredda att ta vårt ansvar för dem som vistas här. Det är annat än man kan säga om Rumänien.

Romerna i Rumänien och i flera andra länder i Europa har förpassats till ett liv som andra klassens medborgare. Deras barn växer på många håll bokstavligen upp på soptippar, utan framtidsmöjligheter och utan att samhället visar något intresse för dem. Sverige har genom statsrådet Birgitta Ohlsson, tillika partikollega med mig i Folkpartiet, fört en dialog med Rumänien där vi har erbjudit dem mer hjälp och försökt förmå regeringen i Bukarest att använda mer av de strukturfondsmedel som Rumänien har rätt till från EU. Men detta har hittills varit resultatlöst. Rumänien tar inte sitt ansvar och använder inte de stöd som finns där för dem. Detta ointresse är i grund och botten en fråga om värderingar och mänskossyn.

I dagens gränslösa Europa blir också debatten gränslös. Frågan om tiggarna är ingen intern rumänsk angelägenhet utan angår också oss i Sverige. Det är en del av en bredare diskussion om social utslagning i Europa och om situationen för den romska minoriteten. Dessa frågor är alldeles för viktiga för att vi ska tillåta debatten att domineras av bråkiga gaphalsar och högerpopulister som kräver stängda gränser och tiggeriförbud.

Det är nämligen så att även de fattigaste invånarna i de fattigaste medlemsstaterna omfattas av den fria rörligheten i EU. Det är det som är själva poängen. Det kan vara en nyttig tankeövning för vissa att acceptera det faktum att rättigheter i samhället ska gälla alla, inte bara några.

Herr talman! Det är i dessa tider viktigt att påminna oss om varför Europeiska unionen finns. Den är i grund och botten ett fredsprojekt efter de världskrig som plågade vår kontinent, där Hitler, Stalin och ”Il Duce” Mussolini drev vår kontinent till ett sammanbrott.

Vi har också i nutid sett vad som händer när Europeiska unionen inte samarbetar och inte förmår agera enigt och samfällt för en bättre framtid. Vi har sett det inte minst under krigen på Balkan, i Bosnien och Hercegovina, med etnisk rensning, dödandet av tiotusentals och folkmordet i Srebrenica. Vi såg det därefter delvis också i Kosovo, med den etniska

rensningen, som slutade med att Nato ingrep. Europeiska unionen var som helhet under Balkankrigen alldeles för svag.

Samtidigt har vi sett vilken viktig kraft Europeiska unionen kan vara när EU samarbetar och visar på möjligheter för de människor som ännu inte är medlemmar. Vi har sett det framför allt i utvidgningen av Europeiska unionen, som totalt sett har varit väldigt framgångsrik. Men i dag sviktar engagemanget för Europeiska unionen, inte minst i Sverige. Två av fyra – hälften av oppositionspartierna i riksdagen – vill lämna Europeiska unionen. Tre av fyra oppositionspartier röstade emot Lissabonfördraget eller var emot det.

Socialdemokraternas toppkandidat i Europaparlamentsvalet, Marita Ulvskog, sade nyligen i en utfrågning att hon skulle rösta nej om det skulle vara EU-folkomröstning i dag. Vi ser en alltmer inåtvänd vänster och en alltmer inskränkt höger – inte nödvändigtvis på högersidan i Sverige, där Moderaterna är mycket engagerade för Europasamarbetet, men på många håll i Europa, med konservativa partier som Tories i Storbritannien.

I detta sammanhang är det viktigt för mig som liberal och folkpartist att betona att vi i Folkpartiet värnar det europeiska samarbetet. Vi står upp för Europeiska unionen och för Europasamarbetet – inte okritiskt, men vi står upp för det, för behovet av samarbetet, för vikten av att det fördjupas och vikten av att Sverige tillhör Europas kärna även när det inte är så poppis.

Dagens ungdomar har vuxit upp efter Berlinmuren. De har inte upplevt det kalla kriget. Men det var inte så länge sedan. Det är viktigt att komma ihåg det.

Min farmor föddes innan kvinnor fick rösträtt i Sverige. Det är bara två generationer tillbaka i tiden. Hon föddes i en tid då Sverige fortfarande inte var en demokrati i praktiken. Min farmor var ute i arbetslivet redan innan Adolf Hitler tog makten i Tyskland 1933. Vår tid av demokrati på den här kontinenten är inte särskilt lång, och vi kan inte ta demokratin för given.

När vi ser högerextremism, nationalism och hur främlingsfientliga partier i flera medlemsstater är de största partierna inför valet till Europaparlamentet den 25 maj – vi ser hur järnrören svingas både där och här – är det viktigt att förstå att det europeiska samarbetet trots allt har något slags nerv och betyder något. Det är viktigt att gå och rösta. Det är viktigt att stå upp för mänskliga rättigheter och för att vår kontinent ska leva och kunna utvecklas i framtiden.

Anf. 27 BODIL CEBALLOS (MP) replik:

Herr talman! Jag blev lite fundersam när jag hörde Fredrik Malm säga att vi ska göra oss kvitt det svenska beroendet av rysk gas, för såvitt jag vet har vi inget beroende av rysk gas i Sverige. Det vi är beroende av är olja. Vi köper mycket rysk olja för transportsektorn. Men gasen är inte det stora problemet här.

När jag frågade Carl Bildt om den ryska oljan sade han: Vi kan köpa olja någon annanstans ifrån. Något beroende av olja har vi egentligen inte heller.

Något som just nu är på gång är dock att Vattenfall vill köpa ryskt uran för att driva kärnkraftverk. Det är något som Fredrik kanske inte har

tänkt på. Ska vi skaffa oss ett beroende av ryskt uran i stället? Det är ju inte så bra.

Fredrik är väldigt för kärnkraft och jag är väldigt emot den. Vi kommer inte att mötas, så vi behöver inte ta den diskussionen här och nu. Jag skulle dock vilja att Fredrik utvecklar lite grann vad han menar med att vi ska göra oss oberoende av rysk gas. Han menade också att det hade koppling till Miljöpartiets försvarspolitik, men jag ser inte den kopplingen.

Det jag ser är att om EU minskar sitt beroende av rysk gas och olja och Ryssland inte kan sälja sina fossila bränslen till oss kommer vi att få en situation som kanske är mer ekonomiskt kännbar för Ryssland än de ekonomiska sanktioner vi nu lyckas komma överens om. Det var det jag var ute efter när jag talade om beroendet av de ryska fossila bränslena i ett EU-sammanhang. Jag talade inte om bara Sverige.

Anf. 28 FREDRIK MALM (FP) replik:

Herr talman! Jag har inte talat om att Sverige har ett beroende av rysk gas och olja. Jag har talat om vikten av att Sverige inte blir beroende av rysk gas och olja. Som Bodil Ceballos mycket riktigt säger är Sverige inte beroende av rysk gas och olja i dag. Det är för att vi har kärnkraft och vattenkraft.

Problemet är att Miljöpartiet vill avveckla kärnkraften. Därmed riskerar ni att driva in Sverige i ett beroende av rysk gas och olja. Det vore förödande för vårt land.

Vilken omvärldsanalys gör Miljöpartiet? Har ni tittat runt omkring er? Titta på Ukraina! Titta på utvecklingen i Moskva! Titta på risken för uppblossat våld på andra håll i frusna konflikter, såsom Transnistrien! Titta på risken för att Putin med sin nationalistiska och diktatoriska agenda börjar mobilisera rysktalande minoriteter i andra länder, även i Baltikum!

Dessa två frågor hänger ihop. Frågan om beroendet av rysk gas och olja hänger samman med frågan om den svenska försvarsförmågan. Det är ett problemkomplex som hänger ihop. Det är ett kluster av olika frågor som sammantaget visar om Sverige på olika sätt kan stå starkt i detta eller om Sverige ska försvagas och kunna utsättas för påtryckningar från ryskt håll som vi inte kommer att kunna stå emot och då inte heller kunna stödja länder som vi vill hjälpa om de hamnar i konflikt med Ryssland.

Herr talman! De beslut som vi fattar i Sveriges riksdag blir därmed viktiga för hur vi svarar upp mot de förändringar som finns i omvärlden.

Miljöpartiets svar på det som händer i Europa och Rysslands agerande i krisen i Ukraina är drastiska neddragningar på det svenska försvaret, en försvagad svensk försvarsförmåga och ett avvecklande av kärnkraften i Sverige, som då drivs in i ett gasberoende av Ryssland. Det är fullständigt huvudlöst. Det är gränslös naivitet att vilja rädda världen med en obesprutad välvilja. Det skulle skada Sverige.

Anf. 29 BODIL CEBALLOS (MP) replik:

Herr talman! Jag tror inte att vi gör olika bedömningar av utvecklingen i vårt närområde. Däremot gör vi olika analyser av vad konsekvenserna för Sverige kommer att bli. Miljöpartiet tror fortfarande inte att Sve-

rige står inför ett invasionshot från Ryssland, vilket Fredrik Malm verkar tro.

Ska vi komma till rätta med situationen och kunna motverka Rysslands dominans i vårt närområde när det gäller olja, gas etcetera måste vi minska det europeiska beroendet. Där har vi inte gjort särskilt mycket. I stället har EU varit mer inriktat på att skapa goda relationer genom handel med olja, gas och annat, för då kommer vi inte att slåss med varandra. I den bästa av världar skulle det kunna funka, men nu vet vi vem vi har att göra med: Putin i Ryssland.

Jag tror att Ryssland oroar sig mer för sin egen befolkning än över att vi skulle göra något mot dem. Ätminstone fick vi det intrycket av det vi såg när vi var där på en resa för ett antal år sedan. Ryssland är mycket oroat över att landet ska drabbas av den sociala oro som vi har sett i till exempel Nordafrika och som vi ser i Ukraina och på många andra ställen.

Ska vi komma till rätta med problemen med Ryssland måste vi minska den ryska dominansen i vårt närområde. Det gör vi inte genom att bygga ut kärnkraften och ha mer kärnkraft i Sverige. Det gör vi genom att inte heller vara beroende av ryskt uran. Det gör vi genom att verkligen utveckla de förnybara energislagen så att vi inte någonsin hamnar i situationen att vi är beroende av någon annan på just detta område. Sol och vind är inte fel.

Anf. 30 FREDRIK MALM (FP) replik:

Herr talman! Jag blir förvånad över resonemangen. Miljöpartiet säger att man förstår förändringen i omvärlden. Men era slutsatser är att ni inte är beredda att förändra något i den politik ni för. Den politik ni för och som ni har byggt upp under decennier innebär i praktiken att Sverige skulle försvagas och Ryssland bli betydligt starkare i vårt närområde. Givet den utveckling vi ser i Moskva är detta ett scenario som förskräcker.

I regeringen, i Socialdemokraterna, i Försvarsberedningen, där även Miljöpartiet är med, och i hela Sverige ser vi en allt större enighet. Till och med socialdemokraten Maj Britt Theorin sade i en debatt med mig att Sverige behöver en starkare flygpatrullering över Gotland. Det finns alltså en stor samsyn i Sverige kring behovet av ett starkt försvar, men Miljöpartiet föreslår närmast monstruösa neddragningar på svenskt försvar – 1,6 miljarder bara för nästa år, och dessutom ska kärnkraften avvecklas.

Att svara upp mot de förändringar som finns i omvärlden genom att driva in Sverige i ett beroende av rysk olja och gas och försämra vår försvarsförmåga är inte rätt politik för Sverige. Det är inte heller rätt politik för att på olika sätt kunna stå upp för våra vänner inom det europeiska samarbetet och för de länder som vill gå med i Europeiska unionen.

Också för att möta oförutsägbarheten som finns i Moskva är dessa reformer viktiga. Jag säger inte att vi kommer att få några rysshärjningar i svenska skärgården nästa år. Det är inte det jag argumenterar för eller tror.

Sverige måste dra slutsatser av det som sker i vår omvärld, och det får konsekvenser för vår försvarspolitik och energipolitik. Det vore bra om även Miljöpartiet kunde tillstå det.

Anf. 31 MARIE GRANLUND (S) replik:

Herr talman! Inledningsvis vill jag säga till Fredrik Malm att det som möjligtvis skiljer ett stort parti från ett litet parti är att det i ett stort parti finns många olika åsikter. Det är därför partiet har blivit stort.

Med tanke på den något förvirrade partiledardebatt som var på något område vill jag citera ur Sydsvenskan från den 28 mars 2011:

”EU-kommissionen studerar nu vilka möjligheter som finns för EU att i högre grad direkt ta in egna inkomster. Man har ibland talat om detta som ’EU-skatt’. Förslagen handlar exempelvis om att låta en del av momsens gå direkt till EU, om möjligheten att ta in intäkter från handel med utsläppsrätter, beskattning av flygbranschen samt moms på finansiella tjänster och bonusar. Men det är viktigt att slå fast att egna medel inte nödvändigtvis betyder mer pengar till EU.

Ryggmärgsreflexen hos statsministern och Moderaterna – att direkt slå bakut när man talar om direkta inkomstvägar för EU – är därför helt onödig, för att inte säga okonstruktiv.”

Tänker man på hur debatten i detta ämne gick i onsdagens partiledardebatt skulle man kunna tro att det var, som de borgerliga säger, ett citat från Socialdemokraterna. Men så är inte fallet. Vi vill inte ha denna EU-skatt.

De som har skrivit artikeln är Marit Paulsen, Olle Schmidt och Cecilia Wikström. Min fråga till Fredrik Malm blir därför: Är detta något som Folkpartiet driver i regeringen och som Folkpartiet står bakom?

Anf. 32 FREDRIK MALM (FP) replik:

Herr talman! Även i ett lite mindre parti kan man ha olika åsikter, Marie Granlund.

Vad jag vet har vi inte drivit frågan som drivs i artikeln i några sammanhang, varken i riksdagens EU-nämnd eller i några dokument från Folkpartiet. De enda som vill driva skattefrågan på europeisk nivå är väl Socialdemokraterna, som vill ha en Tobinskatt.

Anf. 33 MARIE GRANLUND (S) replik:

Herr talman! Jag tackar Fredrik Malm för svaret. Det är riktigt att vi tycker att den finansiella sektorn är underbeskattad och på olika sätt borde bidra mer till att reda upp den situation som har varit och är i EU. Dock vet de som sitter i EU-nämnden och även de som har läst vår reservation i betänkandet att vi har sagt ett tydligt nej till den föreslagna skatten.

Däremot är det oroväckande att Folkpartiet talar med kluven tunga i en så viktig fråga. Tobinskatt innebär, som man skriver i artikeln, att beskatta den finansiella sektorn. Det är precis det man skriver. Man skriver att det ska ske på EU-nivå och att inkomsterna ska gå in till EU, vilket vi direkt avvisar. Då får vi en helt annan struktur på EU-samarbetet, där man frångår det mellanstatliga samarbetet och i stället får mer och mer överstatlighet. Vi säger definitivt nej till detta.

Återigen skulle jag vilja fråga hur Fredrik Malm och Folkpartiet ser på detta.

Anf. 34 FREDRIK MALM (FP) replik:

Herr talman! Problemet med Tobinskatt och den typen av skattemekanismer för finansiella transaktioner är flera. Det finns många exempel på där det har prövats tidigare. Det har inte fungerat särskilt väl. Man minskar över lag transaktionerna och farten. Det betyder bara att mindre resultat allokteras där de gör mest nytta. Min fasta övertygelse är att det är feltänkt att försöka sig på den typen av skatteregleringar på finansiella transaktioner.

Dessutom finns det en annan sida av detta. Om någon skulle hävda att skatten på en viss transaktion som man har gjort är felaktig måste de som argumenterar för Tobinskatt svara på hur pass mycket detta skulle övervakas och regleras, hur pass mycket personlig data som ska samlas in och så vidare. Det blir märkligt när vissa aktörer hävdar att vi ska ha en sådan skatt på finansiella transaktioner, samtidigt som de säger sig stå upp för den personliga integriteten – den delen av detta finns ju också.

Min och Folkpartiets uppfattning är att Europeiska unionen ska vara ett samarbete för freden, miljön och ekonomin. Att börja gå in och börja detaljreglera på det här sättet tror vi inte är rätt väg att gå.

Anf. 35 JOHNNY SKALIN (SD) replik:

Herr talman! Folkpartiet är det enda parti i riksdagen som är öppet positivt till utvecklingen i Europa mot en federation, även om man inte definierar vad den federationen ska gå ut på och hur den ska byggas upp, se ut och fungera i praktiken.

Det illustrerades för övrigt av finansministern, som i EU-nämnden som ett svar till mig – när jag kritiserade bankunionen, att man ska föra över makt på finansiella området till Europa och EU – sade att Sverige är för *en* typ av medlemskap och inte två. Folkpartiet står alltså inte ensamt i den här frågan, även om allianspartierna och de allra flesta partier inför ett Europaparlamentsval åtminstone låtsas vara EU-kritiska.

Men jag tycker inte att vi ska uppehålla oss vid den frågan, för där har vi vitt skilda uppfattningar. Däremot tycker jag att vi kan diskutera den fria rörligheten, som värnas av alla partier, inklusive Folkpartiet.

Sedan den stora utvidgningen 2004, när de åtta stora staterna kom in i unionen, har uppehållsrätterna i Sverige ungefär fördubblats. Sedan de två andra medlemsstaterna i de östliga delarna av EU-medlemskapet kom med i unionen ökade det på nästan dubbelt igen.

Vi har en påtaglig EU-migration inom unionen som ställer krav på det svenska välfärdssystemet och transfereringarna. 34,9 procent av de människor som kommer hit och söker uppehälle som EU-migranter tar i anspråk det svenska välfärdssystemet. Jag skulle vilja höra hur Folkpartiet och Fredrik Malm ser på den problematiken.

Anf. 36 FREDRIK MALM (FP) replik:

Herr talman! Johnny Skalin inledde med att säga att vi tycker så olika om vad EU ska vara så att vi inte behöver diskutera det – låt oss i stället debattera den fria rörligheten. Jag kan upplysa Johnny Skalin om att vi tycker olika där med.

Vi lever i en värld, på en kontinent och globalt sett i en tillvaro där människor rör sig över gränser för att jobba och för att förbättra sina levnadsförhållanden. Det finns länder som Filippinerna, där var tionde

invånare är i något annat land och arbetar. Vi hade en situation i Sverige där tusentals svenskar när vi var fattiga åkte till Amerika för att jobba och få en bättre tillvaro där. När USA sedan gick in i en depression kom de människorna hem. Sedan behövde vi arbetskraft efter andra världskriget, när vi hjälpte till att med vår export bygga upp andra länder. Därefter blev de andra länderna rikare, och många av de svenskar som hade arbetat utomlands kom tillbaka till Sverige och så vidare.

För några år sedan varnades det från en del håll för social turism, och Sverigedemokraterna varnar fortfarande för detta. Det finns inga bevis för det, men det varnades förut för detta från tidigare regeringar, medan man bara några år senare började diskutera bristen på arbetskraft.

Som våra samhällen och våra ekonomier utvecklas tror jag att det alltid kommer att finnas människor som rör sig över gränserna för att arbeta någon annanstans. Det viktiga då är att det är ordning och reda på arbetsmarknaden, vilket det är. Det viktiga är att företag inte ska kunna missbruka detta, vilket de inte kan, för då ska de dras inför rätta.

Sverigedemokraterna driver någon sorts tes om att Sverige ska lämna Europeiska unionen, åka hem, låsa dörren, kasta nyckeln i Östersjön och stänga ute omvärlden. Det är ingen bra lösning för Sverige.

Faktum är dessutom, herr talman, att Sverigedemokraterna inte bara vill stoppa rörligheten för människor, utan man vill även stoppa rörligheten för varor. I en intervju i Expressen för två veckor sedan argumenterar er toppkandidat bland annat för att man ska fördubbla importtullarna till EU, vilket givetvis skulle slå ytterligare mot svensk ekonomi och svenska jobb.

Anf. 37 JOHNNY SKALIN (SD) replik:

Herr talman! Vi ska naturligtvis inte fördubbla några tariffer. Det var ett räkneexempel för hur man skulle kunna komma till rätta med EU-budgeten. Det är inget konkret exempel, utan det är ett räkneexempel – det är en väsentlig skillnad. Vi vill bara påtala hur stor avgiften till EU faktiskt är.

Vi vill inte heller stoppa rörligheten. Vi är för den fria rörligheten i Europa, men vi vill kunna inskränka rörligheten när det behövs, och vi anser att det behövs när mer än en tredjedel av de människor som söker sig till Sverige söker sociala transfereringar för sitt uppehälle, vilket innebär att något inte riktigt fungerar med den här rörligheten. Meningen måste väl ändå vara att människorna kommer hit för att de vill tillföra något – inte för att de vill belasta samhället.

Därför vill vi införa vissa undantag. Ett sådant undantag är att de som söker uppehälle i Sverige ska kunna försörja sig själva och kunna teckna en sjukförsäkring, så att de inte belastar det svenska välfärdssystemet.

Jag vill sedan fråga Fredrik Malm: Hur ser Fredrik Malm på det faktum som länsstyrelsen presenterade i går, att vi har sammanlagt över 2 200 personer som utsätts för tvångsarbete, tiggeri, brott eller sexuella tjänster i Sverige? Hur ställer sig Fredrik Malm till det faktum att 61 procent av dem som är traffickingoffer och kommer hit mot sin vilja kommer från EU? Hur ska Fredrik Malm komma till rätta med de här problemen genom det svenska EU-medlemskapet?

Varför kan inte Fredrik Malm ställa sig bakom vissa undantag för att komma till rätta med avarterna av den fria rörligheten och i stället fokusera på de positiva delarna, att man kan röra sig över gränser, turista i andra länder, handla med andra länder, ha ett utbyte av studenter? Man kan också söka arbete i andra länder – men utan att för den sakens skull utnyttja deras sociala transfereringssystem.

Anf. 38 FREDRIK MALM (FP) replik:

Herr talman! Allt det som Johnny Skalin radar upp på slutet skulle försvinna om man gör som Sverigedemokraterna vill och lämnar Europeiska unionen. Då försvinner ju detta. Eller har ni tänkt lämna Europeiska unionen men ha kvar vissa delar av den? Det är ett väldigt märkligt resonemang.

Herr talman! Jag vill beröra de två punkterna tiggeri och trafficking, som Johnny Skalin dessutom felaktigt klumpar ihop. Jag tog upp en del om tiggeri i mitt anförande. I huvudsak är det så att Rumänien och andra länder i Europa givetvis måste se till att de sociala förhållandena i länderna innebär att människor får en dräglig tillvaro. Det är förstås jätteviktigt. Jag är övertygad om att möjligheterna att klara den vandringen är större för de länderna om de får hjälp från Europeiska unionen och genom medlemskapet på olika sätt kan bidra till att förbättra detta.

När det gäller trafficking är det en annan typ av organiserad brottslighet, med brotts syndikat och så vidare. Hur bekämpar man det? Johnny Skalins svar på det är att lämna Europeiska unionen. Tror han att det är enklare då att påverka länder i Europa när vi behöver samarbeta med de länderna inte minst på det brottsförebyggande området men också på andra områden? Tror Johnny Skalin att det blir lättare att bekämpa trafficking om vi samarbetar mindre med de andra länderna?

Detta är ett typexempel på gränsöverskridande brottslighet, som bottnar bland annat i de sociala förhållandena för de oftast flickor som söker sig till andra länder i Europa eller blir lurade med löften om jobb och annat. Det är också en fråga om brotts syndikat, korrupktion och annat i olika länder som gör att man inte kan bekämpa detta.

Det är klart att vi behöver mer samarbete på det brottsförebyggande området. Vi behöver mer samarbete på det polisiära området för att kunna bekämpa detta med trafficking.

Anf. 39 FREDRICK FEDERLEY (C):

Herr talman! År 1989 föll Berlinmuren, och Europa skulle enas en gång för alla. De som tidigare var dolda bakom en järnridå, som var både fysisk och mental, skulle komma att bli våra vänner, våra handelspartner och våra demokratiska jämlingar. Vi närde alla en dröm, och framtidshoppet var mycket stort. Men 2001, i samband med attacken på World Trade Center i New York, kom detta att förändras till någonting annat. Vi började se på andra människor med rädsla i stället för nyfikenhet. Vi fick lagar som skulle begränsa rörligheten över gränser. Vi fick övervakningslagar som har fått långtgående konsekvenser för hela västvärldens rättssamhälle.

EU började en gång i tiden som ett fredsprojekt, för att de stora krafterna som hade slitit Europa isär i århundraden skulle kunna komma samman och bli beroende av varandra genom handel i stället för att för-

söka öka sin makt och sitt inflytande genom att rusta arméer och soldater som skulle korsa gränserna. I dag är det i stället handelsvaror som korsar gränserna, och vårt beroende av varandra har aldrig varit större. Detta gör att risken för konflikter innebär allvarliga risker för en själv. Tyvärr ljuger sällan egenintressen. Därför är det viktigt att det får konsekvenser för en själv om man riskerar att hota någon annan.

Många av de saker som vi har trott var förpassade till historien och som inte skulle ske igen i Europa håller tyvärr på att få ny kraft. Vi kan se att populisterna, högerextremisterna och nazisterna i Sverige samlar sig och tar krafttag för att försöka ta sig in i kommunfullmäktige runt om i landet. Vi kan också se hur debatten om synen på migration och flyktingar har kommit att ändras i Sverige.

Jag tillhör dem som trodde att det senaste valet 2010 till denna kammare inte skulle få några större effekter. Men jag är rädd att samhällsdebatten tyvärr har förändrats ganska mycket på den punkten.

Runt om i Europa kan vi se att det i dag finns fler fascistiska, nazistiska och populistiska partier än det gjorde före andra världskriget. Vi kan se hur allt fler krafter vill begränsa den fria rörligheten som är själva grunden för det som har skapat välståndet och som har lett oss till en högre grad av civilisation. Vi vill inte säga att här finns en utritad karta som stänger de andra utanför och som gör dem till annorlunda jämfört med oss. Vi har sagt att man har rätt att röra sig därför att vi är likar. Vi är lika mycket värda, och vi har samma rättigheter inom denna union.

Vi kan också se att det begås grava brott inom unionen gentemot likvärdighetsprinciper och alla människors lika rätt och värde. Efter OS i Sotji var det en stor debatt om hur det såg ut i Ryssland med antihomolagarna. Men det fördes lite debatt om att de faktiskt har sin originaluppkomst i Litauen, ett av EU:s medlemsländer, som har genomfört lagar som har inskränkt den publicistiska friheten, som har inskränkt yttrandefriheten och som har gjort att hbtq-personer i Litauen inte kan omskrivas i medierna eftersom det kallas propaganda.

Vi kan se hur Prideparader runt om i Europa attackeras. När vi firar Pride i Stockholm tar vi det som en självklarhet och som Sveriges största folkfest. Men Prideparader är på många håll omöjliga att genomföra under säkra former och i vissa länder inte möjliga att genomföra alls.

Vi kan också se att EU under den kommande mandatperioden står inför otroligt stora utmaningar. Vi måste se till att få ett klimatpaket som gör att vi kan ändra utvecklingen och kan få en tuffare klimatpolitik, så att vi inte ödesbestämt går i en riktning som gör att vi försakar möjligheterna för kommande generationer att äta sig mätta, bo tryggt och bo i de områden där man i dag kan bo. Ökar havsytan vet vi att det är områden där vi odlar som mest för att mätta våra magar som kommer att hamna under ytan. Vi vet också att det är där som den största delen av jordens folk bor och som kommer att gå samma öde till mötes.

Från Centerpartiets sida är vi oerhört tydliga i klimatpolitiken och ser den som en av de absolut största utmaningarna framöver. Här vill vi i Europa vara en bidragande kraft och är tacksamma för att vi har fått med de andra allianspartierna hyggligt långt i den riktningen.

Det har förts en debatt om varför vi kan agera tuffare i Europaparlamentet än vad vi kan göra i denna kammare. Det handlar om att vi i Europaparlamentet inte är bundna av att söka en majoritet. Det är vi i

Sverige. Varje parti som någonsin har suttit i regeringsställning vet att en regering som inte kan uppnå majoritetsbeslut inte kan nå lika tuffa mål och framför allt inte kan få något genomfört. Däremot kan vi föra en än tuffare och tydligare linje i Europaparlamentet där vi inte har samma krav på att uppnå majoritet.

Vi kan också se att det som vi talar om i Centerpartiet om att nå en hundraprocentig förnybarhet i den energipolitiska mixen faktiskt är möjligt. Sverige har där varit ett positivt föregångsland som har visat att tillväxt inte behöver betyda mer utsläpp. Vi har visat att vi kan öka den gröna energimängden i vår mix samtidigt som vi kan öka vårt välstånd och vår välfärd. Det är ett positivt exempel för övriga Europa, och det har också säkerhetspolitiska dimensioner i dag. Det är inte bara klimatet som kommer att gynnas av att vi har tuffa mål. Det handlar också om den säkerhetspolitiska situationen för hela Europa, där Ryssland kopplar ett allt tyngre energipolitiskt grepp och därmed får maktmedel långt in i flera europeiska länder. Det är oerhört viktigt att vi får detta till stånd men också att de klimatmål som vi ska anta innehåller en del som handlar om mängden förnybart. Får vi inte in den diskussionen är risken att vi styr energipolitiken i Europa i en riktning som alltmer bygger på ändliga energiresurser.

Jag ska ta upp en annan viktig fråga. Jag är förvånad över att ingen av mina kolleger här har lyft fram frågan om jordbrukspolitiken och landsbygdspolitiken som är så intimt förknippad med och påverkad av Europa. Där ligger mycket av ekonomin i Europa och mycket av de politiska ramverken. Trots att det som avgör om vi har sund och säker mat som är producerad på ett etiskt riktigt sätt och som står i samklang med de ekologiska och miljömässiga kraven kommer från Europa har detta inte lyfts fram en enda gång i denna debatt. Trots att en så otroligt stor del av EU:s budget utgörs av jordbrukspolitiken har detta inte diskuterats här.

Från Centerpartiets sida är vi oerhört tydliga med att vi vill att den som producerar maten ska få betalt för det, helst genom minskade subsidier och genom att det finns en fri konkurrens där vi kan konkurrera i Sverige med goda produktionsvillkor, etiskt tänkande och goda miljövillkor. Vi vet att den debatt som har rasat de senaste veckorna om till exempel produktionen av fläskkött har visat på några av EU:s svagheter.

Sedan 2002 har grisdirektivet varit i kraft. Enligt detta förbjuds till exempel kupering av grisens svans. Men det är få länder som har genomfört detta fullt ut, till exempel Sverige. På andra sidan gränsen söderut, i Danmark, fortsätter man att kuperas svansarna därför att man håller grisarna för tätt. Att man håller grisarna för tätt leder också till att man kommer att kräva att få ge antibiotika i förebyggande syfte i maten till grisarna.

Vad har grisarnas matkonsumtion att göra med vår matkonsumtion och vår hälsa? Jag kan säga att den ekonomiska, samhälleliga och mänskliga utmaning som vi står inför, genom att köttproduktionen i Europa i för hög takt driver på utvecklingen av antibiotikaresistenta bakteriekulturer, kommer att kosta människoliv i Sverige. För den som har nedsatt immunförsvar kommer denna utmaning att innebära att det viktigaste vapnet i kampen mot sjukdomar faktiskt har försvunnit. Det kommer att innebära att våra barn och våra gamla drabbas. Det kommer att innebära att den som kanske är fullt frisk men som kan behöva antibi-

otika inte kommer att ha detta vapen kvar. Det kommer att innebära vika-
riekostnader för arbetsgivare, det kommer att innebära kostnader för
omställning på arbetsmarknaden och det kommer att innebära kostnader i
våra socialförsäkringssystem.

Därför är frågan om att ta fram en antibiotikastrategi i Europa oerhört
viktig. Om vi i dag inte klarar att hindra utvecklingen av de resistent
bakteriekulturerna kommer det i morgon att kosta oss mycket. Det är
någonting som man kan tänka på. När man köper det billigare fläskkötet
från andra länder kan man tänka på att konsekvenserna av det kan bli att
man blir sjuk i morgon, utöver att man har varit med och gynnat en kött-
produktion som vi i Sverige inte skulle anse vara laglig eller etiskt kor-
rekt över huvud taget.

Herr talman! Vi för också diskussioner om integritetspolitiken, som
har mycket av sitt ursprung i den rädsla som kom efter attacken mot
World Trade Center och i drakoniska övervakningslagar som har drabbat
Sverige väldigt hårt.

Jag välkomnar den dom som har kommit från EU-domstolen och som
upphäver datalagringsdirektivet, och jag ser fram emot den process där vi
nu i Sverige ska se vad detta får för konsekvenser för den implemente-
ring som vi har här. Men det är inte utan att man höjer på ögonbrynen när
svenska rättsvårdande myndigheter är ute och slåss för att det ska komma
tillbaka och bli än kraftigare än det som EU-domstolen har kritiserat.

Vi kan också se att vi har haft en underlåtenhet i Europa när det gäller
att klara av flera av de stora utmaningar som vi står inför. Under det
svenska ordförandeskapet i Europeiska unionen 2009 slog vi i Stock-
holmsprogrammet fast att migrationspolitiken ska vara en europeisk
angelägenhet. Men väldigt många har undandragit sig ansvaret helt.

Vi måste se till att pressa upp rättighetsstadgan underifrån, så att vi
tillsammans i Europa kan bereda fler människor en trygg hamn undan
krig och förföljelse i delar av världen som har en oerhört otrygg situation,
fullskaligt krig eller där det sker förföljelse på grund av religiösa, etniska
eller andra skäl.

Vi kan se hur båtarna som går över Medelhavet vintertid förliser. Vi
kan se fyllda salar med likkistor efter dem som inte kunde ta sig ända
fram. Vi i denna kammare bär alla ett ansvar – och vi i detta land bär alla
ett ansvar – för att detta får ett stopp. Enda sättet att få ett stopp för det är
att vi gemensamt bygger upp migrationspolitiken ordentligt, så att vi får
legala vägar in och en faktisk möjlighet för människor att röra sig över
gränsen i stället för att tvingas ut i båten.

Att man tvingas ut i båten skapar också en total ojämlikhet mellan
människor på ett sätt som är horribelt. Asylrätten kommer att få ett pris,
för om man måste ta sig illegalt eller irreguljärt till Europa innebär det att
man kommer att behöva betala stora summor pengar. Det gör att den som
är fattigast och kanske befinner sig i den absolut mest omöjliga situation-
en är den som inte kommer att kunna komma till Europa och söka en ny
framtid.

Vi har också diskussionen om den fria rörligheten, vilken utmanas på
flera sätt. I Storbritannien ger man sig på östereuropéer som jobbar där
och som dokumenterat bidrar med oerhört mycket pengar till den brit-
tiska statskassan varje år. I Sverige har vi en diskussion om arbetsmark-
nadens villkor; det förs en skendebatt av drakoniska mått, med exempel

som inte finns – man använder framför allt utstationeringsdirektivet som det absolut tydligaste exemplet på en havererad arbetsmarknad i Sverige.

Siffrorna ser dock de facto helt annorlunda ut: Det är 1 promille av arbetskraften i Sverige som är här under utstationeringsdirektivet. Vi har LO:s ekonomer, som jag hyllar när de säger att det inte finns något hot om att löner pressas ned i Sverige. Ändå väljer socialdemokratin att gå till val på att den svenska arbetsmarknaden håller på att fallera. Detta är ingenting annat än falskhet och osanning.

Socialdemokraterna lider dock av en lång rad andra problem. Man har inte koll på vad man själv vill. Vi hade en partiledardebatt i kammaren häromdagen där Mikael Damberg från Socialdemokraterna sade att de är emot en EU-skatt – han var väldigt tydlig och viftade med en debattartikel av en folktoppartist som hade förordat det. Å andra sidan står det klart och tydligt i deras egna papper inför det kommande valet att man gärna vill se en överstatlighet på skatteområdet. Socialdemokraterna säger sig också vara för ett EU-medlemskap – men väljer ett förstanamn som helst inte vill vara med över huvud taget.

Vi kan även se hur Lars Ohly är lite dubbel i sin kommentar från Vänsterpartiet. Han säger att det är problematiskt att EU inte längre bara är en handelsunion. För mig och Centerpartiet är en av de viktigaste delarna att man inte längre bara är en handelsunion utan faktiskt också en rättighetsunion – så att vi kan jobba för en giftfri vardag, så att våra barnomsorgsplatser inte längre innehåller gifter som skadar våra barn och så att vi kan få bort skadliga kemikalier. Det ska vara en union som gör att vi kan jobba för klimatmålen och gör att vi kan stärka rättigheterna för Europas minoriteter.

Sverigedemokraterna, herr talman, har förslag som är hårresande. Jag tror inte att någon kraft i världen över huvud taget har föreslagit en så stor avreglering som Sverigedemokraterna gör. När Johnny Skalin står i denna talarstol och talar om att den medlemsavgift vi betalar till EU ska komma tillbaka låter det nämligen som att det arbete som utförs i EU inte ska göras av någon annan. Vi har avreglerat otroligt stora sektorer som i dag regleras av Europeiska unionen, och arbetet som görs där kommer självklart att göras här hemma om Sverige inte är medlem i Europeiska unionen.

Jag vågar utmana Sverigedemokraterna med att säga att den administrationen knappast skulle bli billigare. Den skulle inte bli billigare för den enskilda privatpersonen i Sverige, inte för enskilda näringsidkare och definitivt inte för staten. Men är det så att det är Sverigedemokraternas mening att man ska plocka hem pengarna och dela ut dem till skattebetalarna igen måste det innebära den största avregleringen sedan romarriket föll samman.

Herr talman! Det här valet handlar inte om den viktigaste frågan, som man så enkelt försöker att få det till i medierna. EU har i dag ett inflytande som går över många stora politiska områden. Det som är viktigt för oss är att vi ser till att fokusera på att EU fattar rätt beslut, och bra beslut, där EU fyller en stor funktion – men försöker hålla tassarna borta från de områden vi kan sköta betydligt bättre på lokalplanet, regionalplanet eller hemma.

Avslutningsvis tror jag att det är viktigt att den som ska gå och göra sitt val till Europaparlamentet de kommande veckorna bär det ansvaret. Är det så att du inte går och röstar ger du dubbel makt till den som tycker någonting annat än du. Det kan vara ett perspektiv att ta med sig.

Ett annat kan vara att VM i ishockey just nu börjar i Vitryssland. I Vitryssland finns min kompis Olga Karach, som är en av oppositionsledarna. Hon slåss varje dag för att få rätt att gå och rösta. Hon har valt att lämna bort sitt mindre än ett år gamla barn till vänner i ett annat land, av den enkla anledningen att staten förtrycker henne och försöker att ta hennes barn ifrån henne. Det hon kämpar för är rätten att få tycka och tänka fritt. Det hon vill göra är att få bilda ett parti och ställa upp i ett riktigt, demokratiskt val.

Om man väljer att inte gå att rösta, herr talman, innebär det att man åsidosätter också deras kamp. Det är en kamp för solidaritet, och det är en kamp för talmannen.

De frågor vi diskuterar i dag är de som är aktuella i dag. Vi måste dock välja ett parlament som är kapabelt att fatta beslut under de kommande fem åren, vilket är en oerhört lång tid i politiken. Det innebär att vi måste känna ett långsiktigt förtroende. Jag är personligen orolig för att liberalerna framöver kommer att bli mycket färre än fascisterna i Europaparlamentet. Det är alltså i allra högsta grad ett ideologiskt val, där vi riskerar att kantra från grön liberalism till brun fascism.

Anf. 40 LARS OHLY (V) replik:

Herr talman! Jag har en överenskommelse med Fredrick Federley om att alltid begära replik på honom i den här typen av debatter, eftersom han enligt riksdagens debattordning inte har möjlighet att begära replik på mig.

Sedan kan jag säga att jag tycker att man som representant för Centerpartiet kanske ska vara lite försiktig med att tala om att andra partier har problem i dagens läge.

Nu till min replik: Fredrick Federley är bra i många frågor, som hbtq-rättigheter, djurskydd och miljöfrågor. Det finns dock ett problem med Fredrick Federleys hållning, och det är att det när dessa frågor kommer i konflikt med företags rättigheter och med det Fredrick Federley kallar fri handel finns en risk att djurskyddet inte är så mycket värt och att miljöfrågorna hamnar i underläge gentemot de stora företagens rättigheter. Fri handel utan rättvisa leder nämligen till en maktförskjutning på de stora företagens villkor.

Nu finns det ju en liten risk – Fredrick Federley skulle säga möjlighet – att Fredrick Federley faktiskt blir vald till EU-parlamentet. EU-parlamentet kommer bland annat att behandla det avtal som kallas TTIP, vilket är ett avtal mellan EU och USA. Enligt förslagen innehåller avtalet ganska långtgående rättigheter för företag att stämna stater om deras investeringar visar sig inte kunna ge tillräckligt mycket avkastning. Det kan gälla på välfärdsområdet – till exempel privatiseringar inom sjukvård, skola och äldreomsorg – men det kan också gälla regelverk som handlar om djurskydd och miljöfrågor.

Från oppositionens sida har vi vid ett flertal tillfällen försökt ställa frågor till regeringen om avtalet, men vi har inte fått några bra svar. Därför är min fråga till Fredrick Federley helt enkelt: Hur kommer du att

rösta om en konfliktlösningsmekanism ger företagen dessa rättigheter – kommer du att rösta ja till avtalet?

Prot. 2013/14:110
9 maj

Anf. 41 FREDRICK FEDERLEY (C) replik:

Herr talman! Jag tackar Lars Ohly för frågan. Jag skulle säga att risken att jag faktiskt tar mig till Europaparlamentet inte är liten utan riktigt stor.

Jag tackar för frågan om handelsavtalet, av den enkla anledningen att det var en av de saker jag inte hann beröra i mitt anförande. Jag över-skred talartiden ganska ordentligt där. Samtalen om frihandelsavtalet med USA pågår nu, men det finns inga papper skrivna. Det finns inga förslag framtagna som är konkreta.

Jag skulle vilja hänvisa till uppteckningarna från förra fredagens EU-nämnd, där det också var en diskussion. Handelsministern var på samrådet och klargjorde att det här inte är någonting som en svensk position skulle understödja över huvud taget. Det är ingenting någon i Europa skulle vilja ställa sig bakom. Det handlar såklart om att vi i de beslutande församlingarna är de som anger ramar, regler och lagar – ingen annan.

Det finns dock andra möjligheter med ett handelsavtal, och det är att vi faktiskt diskuterar med varandra. Det ger oss en möjlighet att föra fram synpunkter på hur man använder tillväxthormoner i köttproduktionen i USA, till exempel, eller på hur man i USA använder antibiotika än mer extensivt än vad vi gör i Sverige. Det kommer att få långtgående konsekvenser för oss. Vi har all möjlighet att öppna de dialogforumen, som tidigare har varit stängda, och det är tack vare att vi nu har möjligheter att diskutera ett frihandelsavtal.

Om man på allvar bryr sig om hur situationen ser ut ekonomiskt i Europa – om man tycker att arbetslösheten i Sverige är för hög eller om man anser att det är en katastrof att 60 procent av den grekiska ungdomskåren är arbetslös – ja, då fokuserar vi på att få ett frihandelsavtal på plats. Men vi ska såklart inte ha ett avtal som innebär vad som helst, utan det måste vara ett rimligt frihandelsavtal. Jag måste dock vända mig emot all den typ av skräckpropaganda som cirkulerar, men det kan också vara ett sätt att motivera sina egna väljare att gå till valurnan om det är svårt att få dem dit.

Frihandelsavtalet kommer att vara avgörande för tillväxten, ekonomin och därmed också välfärden i Sverige och Europa framöver. Därför är det viktigt att få det på plats.

Anf. 42 LARS OHLY (V) replik:

Herr talman! Att vara för ett frihandelsavtal utan att nämna hur det ska se ut verkar inte så smart. Att vara emot ett frihandelsavtal utan att nämna hur det ser ut är inte heller så smart. Men vi vet ju en del.

Det är faktiskt inte så att förhandlingarna inte har gett något som helst resultat. De amerikanska förhandlingarna har varit ute och talat ganska öppet, även om mycket av förhandlingarna sker bakom slutna dörrar. Det som har kommit fram är att ISDS-mekanismen, som är en konfliktlösningsmekanism som ger företag rätt att stämna stater för uteblivna avkastningar på investeringar, finns med i diskussionen. Något som också har kommit fram är att frågor som kommer att beröra miljö, folkhälsa, djurskydd och välfärd också finns med. Det enda undantag som finns är audiovisuella

*Berättelse om
verksamheten
i Europeiska
unionen 2013*

tjänster som Frankrike har begärt och fått igenom. I övrigt finns allting med.

En sådan konfliktlösningsmekanism kommer att leda till att företag får rättigheter att stämna en stat som Sverige, om vi fattar demokratiska beslut om inskränkningar, till exempel av företags rätt att investera i välfärd. Om vi till exempel, i likhet med vad 70 procent av svenska folket tycker, bestämmer oss för att riskkapitalbolagen inte har någonting i skolan att göra och att riskkapitalbolagen inte ska driva sjukvård och äldreomsorg i Sverige finns risken att riskkapitalbolag, stationerade i USA, kommer att stämna den svenska staten för våra fattade beslut, precis som Philip Morris nu har stämt den australiensiska staten för att Australien har infört begränsningar för tobaksreklam.

Är det här rimligt? Om det finns sådana möjligheter för stora företag att ta över demokratisk makt, är det då rimligt att säga ja till ett avtal? Ja, det tycker Centerpartiet. Nej, det tycker inte Vänsterpartiet.

Anf. 43 FREDRICK FEDERLEY (C) replik:

Herr talman! Jag vet inte om debatten har pågått länge, men jag tycker att jag var alldeles tydlig i min förra replik, Lars Ohly, med att vi inte vill se en sådan mekanism. För vår del finns den inte på kartan. Jag tror inte att den gör det för den svenska regeringen, och jag tror inte att den gör det för någon annan i Europa heller. Det är knappast så att fransmännen, italienarna eller vi själva ställer oss upp och säger: Låt vår framtid avgöras av amerikanska företag. Så är det absolut inte. Handelsavtal och konflikter däremellan får lösas på andra sätt, inte genom att europeisk lag ändras. Det finns inga tvetydigheter där över huvud taget.

Jag tror att det i grund och botten är två saker som upprör Vänstern i svensk politik. Dels är det USA över huvud taget som ofta benämns som en av de ondaste krafterna i världen, trots att de har bidragit med otroligt mycket gott och bevarat freden i Europa väldigt länge när vi inte har varit kapabla att göra det själva, dels är det frihandelsdelen som såklart är provocerande för vänstersidan. Men frihandeln är ju det som kan lyfta de fattigaste i Europa. När EU-migranter sitter på våra gator och tigger har det också ett samband med ekonomin, att man inte får ekonomin att fungera, att man inte kan få tillgång till jobb, utbildning och så vidare. Grunden är att ekonomin måste fungera. Har vi inte en fungerande ekonomi har vi inte heller möjlighet att genomföra den politik vi vill.

Alliansregeringen har de senaste åren kritiserats av oppositionssidan för att man betalar av på statsskulden. Ni har velat spendera mer. När vi i dag ser att det ekonomiska läget är väldigt kärvt är vi glada att vi har amorterat på de svenska statslånen, att vi har hållit hårt i pengarna så att vi faktiskt klarar oss. Hade Vänstern fått driva den typen av politik där man inte först skapar pengarna utan bara förbrukar dem ändå, hade vi varit satta i skuld. Hade vi, ack och ve, också varit med i den europeiska monetära unionen fullt ut hade det skadat oss, men nu är vi, tack och lov, inte det.

Vi måste i första hand se till att vi har ordning och reda i vår ekonomi. Pengarna måste skapas någonstans, och det gör de av företag och genom handel.

Anf. 44 MARIE GRANLUND (S) replik:

Herr talman! Vad gäller situationen på arbetsmarknaden måste jag nog säga att jag har större tilltro till de seriösa företag som känner att det är en väldigt bökig situation med illojal konkurrens inom åkerinäringen, hotell- och restaurangbranschen och byggnadsindustrin. Jag tror mer på dem och på de fackliga centrala organisationerna, som omfattar nästan 3 miljoner medlemmar, än en person som har satt en ära i att driva salladsbarer utan kollektivavtal.

Fredrick Federley tog i sitt anförande upp frågan om miljö och klimat. Det uppskattar jag verkligen, för det känns ibland lite ensamt att bara oppositionen driver de här frågorna. Fredrick Federley står ju på EU-listan. Det gör också Kent Johansson, och han säger i Aftonbladet den 30 april att han har utsett Moderaternas ledamöter till valrörelsens huvudmotståndare i miljöpolitiken. Han säger: Det tydligaste är att jag står för förnybar energi. När jag debatterat med dem har de sagt att de inte är beredda att kämpa för det, eftersom det går ut över kärnkraften.

Detta är återigen ett tecken på den splittring som finns i Alliansen. Jag skulle vilja höra hur Fredrick Federley ser på saken.

Anf. 45 FREDRICK FEDERLEY (C) replik:

Herr talman! Jag tackar Marie Granlund för frågorna.

Jag deltog i en debatt i Solna i går kväll där ert förstanamn Marita Ulvskog var med. När vi var klara med debatten var hon också med på spåret att de banditer som betar sig utanför vad som är lagligt tillåtet ska hanteras genom polisiära och domstolsmässiga förfaranden, inte via att man hotar och bygger upp rätt gigantiska proportioner och menar att hela arbetsmarknaden har havererat. Det är där dessa frågor ska hanteras. Det erkände Marita Ulvskog i går i sin slutreplik i Solna centrum. Det var ganska många där och lyssnade, och det var säkert någon som spelade in det också. Det är där jag tycker att en hel del av kärnan till problematiken ligger.

Socialdemokraterna måste nu mana de sina till valurnorna. Det är ju behjärtansvärt, men gör det inte genom att måla upp Europa som ett hot mot den svenska arbetsmarknaden, absolut inte. Det har också sagts av mina kolleger tidigare.

När det kommer till splittring vill jag minnas att Marie Granlund i ett tidigare replikskifte under den här debatten när hon fick frågan om vad Socialdemokraterna egentligen tycker sade att man har många olika åsikter. Här har vi några skilda åsikter mellan allianspartierna, men den skillnaden är mindre än splittringen inom Socialdemokraterna, som inte vet om man vill ha skatter eller inte vill ha skatter, om man ska vara med i EU eller om man inte ska vara med. Det är där hela skillnaden ligger hos er. Det är klart att då försöker ni hitta en annan fiende.

Ja, vi har till viss del en lite annan syn än Moderaterna på kärnkraft och på förnybart, men det är ju beslut som ska fattas på Europeanivå. Här hemma har vi lyckats nå en energiöverenskommelse som har tiodubblat vindkraften, gjort att vi fått över 50 procent i bioenergi och så vidare. Den här utvecklingen fortsätter.

När jag som ung CUF:are var ute och kampanjade mot kärnkraften på skolorna utgjorde kärnkraftselen 48 procent av elproduktionen. I dag är

den nere i 36 procent, mycket tack vare det arbete som alliansregeringen har gjort.

Jag tänker inte utse Christofer Fjellner, Hökmark och gänget till mina största fiender i det här valet. Jag kommer att övertyga dem i debatten, och det är så demokrati fungerar. Sedan fattar vi ett majoritetsbeslut, men var vi som parti står är ytterst tydligt.

Anf. 46 MARIE GRANLUND (S) replik:

Herr talman! Det vore häpnadsväckande om Marita Ulvskog inte tyckte att sådana oegentligheter ska åtgärdas polisiärt. Det vore väl väldigt anmärkningsvärt om man frångick den principen. Den ska väl gälla alla brott. Men det är inte det vi talar om, utan vi talar om ett domslut i EU som har förändrat situationen på den svenska arbetsmarknaden och som en majoritet här i riksdagen har uttalat sig emot. Det är också något som de stora fackliga centrala organisationerna har påpekat. Det är detta det handlar om. Till exempel kan man efter lex Laval inte ställa krav utanför den hårda kärnan, det vill säga krav på att anställda är försäkrade. Vid samma olycka kan därför två arbetare som skadats ha helt olika förutsättningar. Tycker Fredrick Federley att detta är okej?

Lavaldomen innebär också att man inte kan kräva samma lön utan enbart avtalets lägsta lön, vilket inte alls är representativt för vad arbetstagaren skulle ha haft om hon eller han hade arbetat med svensk lön.

Jag förstår att Fredrick Federley med sin bakgrund har en annan synpunkt på frågan, men vi gör den till en av valets absolut viktigaste frågor. Det är inte EU som är ett hot mot svenska kollektivavtal. Det är den europeiska högern och extremismen som är det.

Jag skulle vilja återgå till detta med miljö och klimat. När vi i EU-nämnden har fattat beslut om vad vi ska driva för miljö- och klimatmål har oppositionens krav varit väldigt mycket tuffare än regeringens.

Vad jag har förstått har Centerpartiet lagt sig platt vad gäller förnybar energi, energieffektivisering, klimatmål och så vidare. Det är väldigt tråkigt. Man kan på det sättet förstå att Kenneth Johansson säger att Moderaterna är den största fienden.

Anf. 47 FREDRICK FEDERLEY (C) replik:

Herr talman! Angående det sista är det oerhört alarmerande. Jag hoppas att alla som lyssnar på debatten oavsett om det är via webben eller på läktaren tar till sig vad Marie Granlund från Socialdemokraterna säger. Hon säger: Även om Socialdemokraterna får 45 procent kommer man att dansa efter Vänsterpartiets pipa. Det är oerhört alarmerande för svensk ekonomi, arbetstillfällen, företagande och så vidare. Det var vad Marie sade. Hon sade: Vi ska åsidosätta demokratins grundregler om majoritetsbeslut.

Moderaterna är större än vi i dag. Det är klart att vi från Centerpartiets sida kämpar för att vi ska bli större än de. Men så länge vi inte är det kommer det att innebära att de har ett större inflytande. Det ger oss otroliga möjligheter att agera i Europaparlamentet. Marie Granlund som hör till ett parti som länge varit i regering, men uppenbarligen har glömt hur det var, borde veta hur det fungerar.

Marie Granlund erkänner att de banditer som betar sig illa på arbetsmarknaden ska vara föremål för polisen och domstolen. Då har vi lös-

ningen där. Sedan kommer Marie Granlund in på att det är problem med lägstalönen enligt kollektivavtalet. Varför ställer du den frågan till mig, Marie Granlund? Underkänner du fackens möjligheter att förhandla fram sina kollektivavtal? Vill Marie Granlund föra över den typen av politisk makt och inflytande till den här kammaren i stället för att ha den fria avtalsrörelsen?

För oss i Centerpartiet är det oerhört viktigt att vi värnar den svenska modellen där arbetsgivar sidan och arbetstagar sidan är de som avgör normerna i kollektivavtalen. Jag ser ingen väg framåt med socialt protokoll där vi riskerar att EU går in och reglerar detta eller med att vi för över det till svensk lagstiftning. Det vore över huvudet taget oerhört allvarligt.

Sist men inte minst: Studera gärna vad som har hänt i energipolitiken i Sverige. Det är ett föredöme för vad som sker i övriga Europa. Vi talar i Centerpartiet i dag om att vi vill nå ett samhälle i Sverige där vi har 100 procent förnybar energiproduktion. Det är ingenting som Marie Granlund och hennes parti talar om. Ni har mycket att lära av oss. Så länge vi inte har egen majoritet får vi inte allting på en gång. Men vi kämpar, och vi ger inte upp.

Anf. 48 JOHNNY SKALIN (SD) replik:

Herr talman! Centerpartiet är ett parti som säger sig vilja göra färre men bättre saker i EU. Det är inte den bild jag har av Centerpartiet, som också är representerat här i Sveriges riksdag. I Sveriges riksdag har vi ett betydande inflytande över vad EU ägnar sig åt, åtminstone på de områden som där vi ännu inte överfört makten helt och hållet till EU-parlamentet.

I EU-nämnden som avgör den här typen av frågor har jag inte noterat ett enda litet tillfälle där Fredrick Federley eller Centerpartiet har anmält avvikande mening, herr talman. Vad är det för någonting man vill göra färre inom EU-politiken? Det undrar jag.

Jag satt och lyssnade på partiledardebatten häromdagen. Där sade Federleys partiledare att de saker man vill göra färre handlar om socialpolitik och arbetsmarknadspolitik. Det är två områden där EU ännu inte har egen makt men som EU för övrigt försöker att ta makten över.

Om man ska göra färre men bättre saker undrar jag vilka saker som man ska göra färre sett mot bakgrund av de saker som EU har kompetens över i dag. Jag är glad att Centerpartiet nu säger att det inte vill överföra mer makt inom det sociala området och arbetsmarknadsområdet.

Det ska tilläggas att det finns en viss makt som EU tillämpar på området. Men rent konkret: Vilka saker är det som Fredrick Federley och Centerpartiet vill göra färre i relation till dagens regelverk?

Anf. 49 FREDRICK FEDERLEY (C) replik:

Herr talman! Johnny Skalin gör världen väldigt enkel för sig. Det är inte helt ovanligt. Jag hör till dem som tycker att mer borde beslutas i Europaparlamentet. Johnny Skalin hör till dem som anser att ministrarna ska besluta mycket mer.

Skillnaden här är att jag vill flytta makten till dem som är folkvalda. Johnny Skalin vill ha dem som är Reinfeldtvalda. Det är skillnaden.

Statsminister Reinfeldt utser regeringen. Det är ett indirekt val. Det är också de som åker och representerar.

Det mellanstatliga låter fantastiskt när Sverigedemokraterna talar om det: Vi träffas, allt är härligt, och vi kommer överens. Det är inte så det fungerar. Det mellanstatliga är ministerrådet där det är slutna förhandlingar. Vi har ingen insyn och kan inte direkt kräva ministrars avgång om det är så att de har fattat beslut som är felaktiga.

Däremot har vi just nu när det pågår ett EU-val möjligheten att påverka vilka det är som sitter och fattar besluten. De fattar beslut i öppna forum i parlamentet, kan avsättas av folket och måste svara inför folket på en offentlig opinion och en offentlig granskning. Det är oerhört viktigt att ta med sig.

När Johnny Skalin säger att han vill plocka hem fler frågor kommer många av dem att vara av en sådan karaktär att de rör sig över nationsgränserna. Det kommer fortfarande att vara rådet som är med och hantarer dem. Det är dit Johnny Skalin egentligen vill skjuta makten och inte från Europaparlamentet.

När vi tittar på vilka konkreta frågor det handlar om är ett lysande exempel att skriva om art- och habitatdirektivet. Där regleras i dag den svenska rovdjursstammen från Europaparlamentet när egentligen inte ens staten borde göra det. Det borde man sköta på regional nivå. Det är ett sådant tydligt exempel.

Sedan har vi också alla de områden där det sker en otrolig aktivitet för att föra över mer makt på Europaparlamentets dagordning. Det handlar till exempel om socialpolitiken och arbetsmarknadspolitik. Där vet vi att Sveriges största parti är ute efter att föra över mer makt över den svenska arbetsmarknaden till Europa, och där vill vi absolut inte ha den.

Anf. 50 JOHNNY SKALIN (SD) replik:

Herr talman! Det var ett av det mest snurriga svar som vi har fått här i riksdagens kammare. Jag ställde en konkret fråga till Fredrick Federley. På vilka områden vill ni ta makt tillbaka till Sverige? Det är ändå så man måste tolka era valaffischer som säger att EU ska göra färre men bättre saker. Vilka saker ska ni ta tillbaka hit till Sverige?

Svara på den frågan, snälla! Jag tror att era väljare och alla väljare förtjänar den respekten att få veta vad de olika politiska partierna tänker åstadkomma med sina mandat om de blir invalda. Centerpartiet ligger än så länge, tack och lov, under gränsen till att bli invald i EU-parlamentet och för övrigt också till riksdagen.

Andra frågor som är intressanta att diskutera med Centerpartiet för övrigt, förutom att det inte riktigt vet vad det vill, är detta med legala vägar in till EU. Det låter jättebra, men det riskerar att leda till blandade flöden.

Vill vi flytta över makten från Migrationsverket till ambassader i Afrika, Asien eller andra delar av världen där människor ska kunna söka asyl riskerar vi ytterligare blandade flöden. Väldigt många människor kommer att söka asyl på grunder som inte alls når upp till skyddsskäl. Det riskerar att leda till ett ökat tillflöde till Sverige och till Europa enligt min mening. Det riskerar också att leda till ökad rättsosäkerhet där kompetensen inte är nog för att möta den grad av ansökningar som lämnas in.

Där kan vi ta Migrationsverket som ett gott exempel. Inte ens Migrationsverket klarar av att hantera detta. En övervägande majoritet av dem som söker asyl i Sverige har inte skyddsskäl enligt FN:s konvention, möjligen nu med undantag av den stora tillströmningen av asylsökande från Syrien. Men rent historiskt har det sett ut på det sättet.

Anf. 51 FREDRICK FEDERLEY (C) replik:

Herr talman! Det är klart att man upplever mitt svar i det förra inlägget som rörigt om det är på det viset att man inte begriper hur systemet fungerar.

När du, Johnny Skalin, talar om att man ska återföra saker till staten men att man ändå måste sköta det mellanstatligt innebär det att ministerrådet får mer makt. Jag anser att parlamentet bör ha mer makt.

Det handlar egentligen om: Är det folket eller är det regeringar som ska fatta besluten? Det är en oerhört viktig signal. Det hade varit bra om Sverigedemokraterna någon gång kunde vara tydligt med hur det kommer att se ut framöver.

Är det bara det mellanstatliga samarbetet som ska råda är det ingen insyn. Det kanske passar era syften. Men då kommer ingen av väljarna kunna granska det fullt ut, och ingen av väljarna kommer att kunna välja vilka det är som fattar besluten. De kommer inte att kunna välja inriktning på samma tydliga sätt. Därför anser jag att det bör ligga mer makt hos Europaparlamentet.

Om detta på något sätt är otydligt får jag hänvisa till statsvetenskaplig forskning eller någonting annat. Det är egentligen väldigt enkelt om det inte är så att man använder bortförelsekortet där man inte riktigt vill vara tydlig med hur det fungerar. Det handlar om mer makt till rådet eller mer makt till parlamentet. Det finns saker som vi behöver kunna sköta gemensamt.

Det är skönt att höra att Sverigedemokraterna äntligen kommer att förorda legala vägar in. Johnny Skalin sade: Det låter jättebra. Jag ser fram emot att Sverigedemokraterna i valrörelsen framöver driver det. Det är oerhört viktigt så att vi kan bereda fler människor möjligheten att få en trygg hamn att komma till.

Om det största problemet är att man får blandansökningar på myndigheterna är jag inte så orolig för det. Där finns också att bra förslag som Sverigedemokraterna skulle kunna anamma som vi i Centerpartiet förordar och är väldigt tydliga med.

Det handlar om att vi skulle få det blåkortssystem som i dag bara berör den som är fotomodell, fotbollsspelare eller hjärnkirurg – alltså högt kvalificerad och efterfrågad arbetskraft – för att få komma till Europeiska unionen. Vi menar att det måste gälla också för den som inte är högkvalificerad arbetskraft.

Vi kan räkna upp frågor som vi borde plocka hem. Du och jag har varit med och diskuterat saltintag för EU-medborgare och lekparkers utformning för att vi som börjar bli lite småplufsiga ska ge oss ut och springa i dem. Det var två tydliga exempel. Jag kan rada upp 20 till.

Anf. 52 BODIL CEBALLOS (MP) replik:

Herr talman! Jag vill börja med att säga att jag inte hörde Marie Granlund säga det som Fredrick påstod att hon sade. Men vi är många

som är besvikna över att Centern har varit tvungna att lägga sig platt i många frågor på miljöområdet. Det kan ha att göra med det som Lars Ohly tidigare tog upp – att miljöfrågorna kanske hamnar i underläge när det kommer företagspolitik och annat in i bilden och att ni därför inte slåss tillräckligt för dem här i riksdagen. Om du kommer in i Europaparlamentet, Fredrick Federley, får du en mycket friare position. Det är bra, för då kan du kanske också driva miljöfrågorna.

Du tyckte att det var märkligt att ingen hade tagit upp frågan om mat, jordbruk och hälsa. Nej, jag gjorde inte det. Vi har två fokusområden i valet, och om jag skulle ha tagit upp allt som finns i vårt valmanifest skulle jag ha behövt mycket längre tid. Vi i Miljöpartiet har mycket om mat, jordbruk och hälsa i vårt valmanifest – både i det svenska valmanifestet och i det som vi driver på EU-nivå tillsammans med gröna gruppen. Vi har fördelen att alla ledamöter som kommer att sitta i gröna gruppen har samma uppfattning och kommer att driva dessa frågor hårt. Ett valmaterial vi har är till exempel den gröna kokbok som gröna gruppen har gett ut. Den delar vi ut runt om i hela Europa.

Det som jag egentligen skulle vilja att du svarar på gäller handelsavtalet. Lars tog upp delen om att stämna staten. Men vi kan också få in genmodifierade organismer bakifrån genom fördraget. I dag har vi ett tufft regelverk mot GMO i Europa, men kommissionen har sagt att detta inte är en fråga som de prioriterar i förhandlingarna.

Kommer du att rösta ja till GMO, eller kommer du att stå kvar vid tidigare uppfattningar?

Anf. 53 FREDRICK FEDERLEY (C) replik:

Herr talman! Bodil Ceballos nämnde partigrupperna. Vår partigrupp, den liberala, har inte samma hårda låsning som den gröna verkar ha. Vi vet inte om alla kommer att göra precis likadant, utan det är upp till den enskilda ledamoten. Såklart strävar vi alltid efter att gruppen ska hålla samman så långt det går, men vi har inga krav på att alla måste tycka eller rösta precis likadant. Det är en stor frihet.

Jag noterar att när det gäller att driva frågor, som Bodil Ceballos började med att tala om, är det inte jätteofta som man i den här kammaren ser att Miljöpartiet – som är ett oppositionsparti – har ledamöter som röstar olika. Ni håller ihop väldigt länge. Det är mycket av de spelregler som gör att den här kammaren de facto fungerar: Partigrupperna håller ihop i det längsta. Jag tror nog att jag har varit stökigare på den fronten än vad många av miljöpartisterna har varit, trots att de inte har en regering som de har förbundet sig att förvalta besluten för.

Återigen fick vi diskussioner om varför vi inte har gjort mer. Ja, om vi är 23 av 349 finns det en viss gräns för vad vi kan leverera. Men om Bodil Ceballos vill hjälpa till så att vi kan leverera mer – se då till att inte rösta på ditt eget parti utan på oss! Då får vi möjlighet att leverera mer. Om vi hade varit 75 ledamöter hade vi kunnat göra mer. Om vi hade haft 8 eller 15 ministrar hade vi kunnat göra mycket mer. Detta är demokratiens grundläggande villkor. Om det skulle vara så att Miljöpartiet hamnar i en regering kommer också ni att få denna insikt och kunskap. Det är en erfarenhet som Miljöpartiet ännu inte har haft, till exempel.

GMO-frågan diskuterade vi på Ultuna häromveckan, Bodil Ceballos och jag. Det är en ganska komplex materia, och jag inser att jag kommer

att få återvända till den i nästa replik. Jag tror att det är en ganska farlig väg att säga att GMO generellt ska vara förbjudet eller generellt tillåtet. Jag fortsätter i nästa replik, herr talman.

Anf. 54 BODIL CEBALLOS (MP) replik:

Herr talman! Då väntar jag fortsatt på svaret.

Fredrick Federley säger att det verkar som att vi har hårda låsningar i den gröna gruppen. Det är inte vad det handlar om. Däremot har vi under ett helt års tid arbetat med att ta fram ett gemensamt program inför detta val, där vi har kompromissat ihop oss i olika delar och bara tagit med det som vi är överens om att vi vill genomföra. I vissa delar är det några som är med i eurosamarbetet och andra inte, och där har de en annan inställning. Men det är ingenting som påverkar oss.

Genom det arbete som vi har gjort har vi lagt en grund för vad vi som parlamentariker går till val på. Det tycker jag är positivt, och det är en skillnad mot de andra partigrupperna, skulle jag vilja påstå. Dessutom är de gröna värderingarna det som förenar alla partier i den gröna gruppen. Det är aldrig ett problem att driva igenom frågor i den delen.

Du sade att vi kan rösta på er i stället om vi vill driva igenom saker. När det gäller migrationsområdet har vi faktiskt gjort det. Under hela mandatperioden har vi arbetat med er för att driva migrationsområdet i en mer human och bättre riktning. Det tror jag att alla har vunnit på.

Jag har också en annan fråga. Du sade att frihandelsavtalet med USA är avgörande för tillväxten. Jag menar att det som är avgörande för tillväxten är att frihandelsavtalet blir bra, till att börja med. Men det finns också annat, som den gröna omställningen. Om vi ska komma till rätta med den höga arbetslöshet som vi har i Europa i dag måste vi vara innovativa. Vi måste försöka använda oss av den situation vi har för att skapa jobb och samtidigt fasa ut de fossila bränslena och få in det förnybara.

I den gröna omställningen skulle jag vilja ha stor draghjälp från er i Centerpartiet. Det hoppas vi på, och vi hoppas att ni i en friare ställning i parlamentet kan vara denna draghjälp.

Anf. 55 FREDRICK FEDERLEY (C) replik:

Herr talman! Först och främst: I Aldegruppen har vi också ett valmanifest. Roger Tiefensee, som sitter här i riksdagen för oss i Centerpartiet, är en av dem som har varit med och skrivit valmanifestet. Det finns alltså i flera partigrupperingar.

När det kommer till GMO är detta med genetiskt modifierat också att avla fram, till exempel mjölkdjur som ger ännu mer mjölk och kött djur som ger ännu mer kött. Det är en del i detta. Det vi talar om är när man genetiskt designar saker i laboratoriemiljö. Det finns olika saker, till exempel en som jag tror kan vara positiv för framtiden. Det handlar om ifall vi kan få grödor som är lite mer stryktåliga mot väder, vind och torka, till exempel. Då kan det finnas möjlighet att använda en del av de ytor som det i dag inte går att odla på över huvud taget och att på så vis mätta munnar. Det är en sådan sak. Det kan möjligtvis också gälla lite mer köldtåliga grödor.

Sedan finns det många andra saker, där vi ska vara ytterst restriktiva. Det är en linje som vi har drivit i Centerpartiet hela tiden. En av de viktigaste framtidsdiskussionerna – och det här förde vi också fram i debat-

ten på Ultuna – handlar om att man inte ska kunna ta patent på liv. Det ligger i direkt anslutning till detta.

Centerpartiet ungdomsförbund drev den första rättsprocessen i EU-apparaten, där vi motsatte oss möjligheten att ta patent på liv. Då var det en mus som var framtagen för djurförsök som ett bolag ville ta patent på. Vi stoppade detta från Centerpartiets ungdomsförbund. Det var nuvarande energiminister Anna-Karin Hatt som drev processen då. Vi är väldigt tydliga med detta: Vi har en stor restriktivitet gentemot GMO, men vi ser att det kan finnas vissa möjligheter på vissa områden.

Vi är helt överens om den gröna energiomställningen, Bodil Ceballos. Vi kanske ser lite mer av affärsmöjligheter i detta, och vi kanske lyfter fram lite mer om hur de gröna näringarna kan vara en del i att se till att vi kan ha vår trafik kvar. Vi är till exempel inte aggressiva gentemot flyget; vi är aggressiva gentemot flygbränslet. Vi är inte aggressiva gentemot bilen; vi är aggressiva gentemot bilbränslet. Där kommer de gröna näringarna – både skogen och det som finns på våra åkrar – att vara en stor möjlighet framöver för att kunna göra energiomställningar som leder till bättre ekonomi, jobb och miljö.

Anf. 56 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Herr talman! Detta är en lång debatt, men det är en viktig fråga. Vi har ett Europaval som förestår alldeles snart. I dag är det Europadagen, vilket är positivt. Jag tycker att Europatanken är någonting som vi ska främja. Vi är många här i dag som sitter i kammaren och deltar i debatten som också är kandidater till Europaparlamentet. Vi står till förfogande i ett val den 25 maj som är väldigt viktigt.

Den 9 maj 1950 anses vara den dag då den europeiska integrationen inleddes. Frankrikes utrikesminister och kristdemokraten Robert Schuman presenterade då ett förslag, Schumandeklarationen, om att skapa en kol- och stålgemenskap i sex länder i Europa som en förutsättning för att bevara freden efter andra världskriget. Det var ett samarbete för att förhindra nya krig.

När Johnny Skalin från Sverigedemokraterna här i dag nämner grundarna till EU:s fredsprojekt blir man lite betänksam. Det är bra att han nämner grundarna, som var kristdemokrater, men Sverigedemokraterna och andra nationalistiska partier utgör ett hot mot just den fred som dessa grundare startade EU för att bevara. EU:s medborgare kan känna sig mer än hotade när nationalismen i dag gror alltmer ute i europeiska länder. Historien visar dess värre att nationalismen inte har skapat fred och frihet.

Skalin tar också upp frågan om samarbete och att vi tvingas anpassa oss till EU-regler, att 60 procent av besluten i kommunerna kommer från EU och så vidare. Men de här besluten är ju inte tagna av några andra än personer som har valts in i EU-parlamentet och är medbeslutande enligt det nya Lissabonfördraget. Vi sitter i EU-nämnden och bevakar vad våra ministrar ska säga och förhandla om nere i EU. Vi har alltså alla på något sätt ett folkligt inflytande över de här besluten som tas i EU. EU är inte ett löst organ, utan det är någonting som vi styr genom våra folkvalda.

Herr talman! Fransmannen Schuman, italienaren De Gasperi och tysken Adenauer var statsmän och kristdemokrater som började och fortsatte på det här EU-spåret. Det var till en början bara sex nationer, men

nu är det 28, och fler vill vara med. EU har fortfarande en enormt stark dragningskraft.

Efter två världskrig förstod EU:s grundare att i stället för motsättningar skulle man börja bygga ett visst beroende av varandra och på så sätt också tillit. Handeln mellan olika länder skulle stärka beroende och samhörighet. De fyra friheterna, det vill säga fri rörlighet för varor, tjänster, människor och kapital är viktiga. För att vi ska kunna ha den här öppna marknaden och ett öppet EU och för att det ska fungera effektivt behövs det på vissa av de här områdena gemensamma regler och normer.

Sverige är ett land som är extremt beroende av export. Därför är EU viktigt som en marknad som i dag innefattar 500 miljoner invånare. För att öka konkurrenskraften och skapa ännu fler jobb tror vi att vidare handelsavtal med länder utanför EU också är viktiga. Handelsavtalet mellan EU och USA är exempel på någonting som vi tror kan få positiva effekter för nya jobb.

Vi välkomnar också de fördjupade frihandelsavtalen med EU:s grannländer i öst och syd som ska öppna för handel samt ge stöd till marknadsutveckling och ställa krav på ekonomiska och demokratiska reformer i dessa länder. Vi kristdemokrater anser att EU inte ska ta över beslut som varje land fattar mer effektivt på egen hand, och vi tror att det finns behov av en kommissionär som får ett särskilt ansvar för att bevaka detta. Skatter, socialförsäkringar, välfärdssatsningar med mera är det upp till varje land att självt fatta beslut om. Där ser vi gärna att Brysselbyråkratin minskar.

Vi vill inte som Socialdemokraterna, Vänstern och Miljöpartiet se ett beslut om en finansiell transaktionsskatt på EU-nivå. Den riskerar att få företagen att fly utanför EU. Vi insåg själva när vi hade en sådan skatt att den inte är någonting bra.

Herr talman! Miljöutsläppen når över landgränserna, och vare sig vi vill det eller inte måste vi samarbeta och samverka för ett effektivt regelverk. EU behöver höja ambitionsnivån vad avser utsläppsnivåer, förändra handeln med utsläppsätter och arbeta för att medlemsländerna inför en minimiavgift på koldioxid. Vi behöver också jobba med energieffektiviseringar och satsningar på förnybara bränslen så att vi får en fossiloberoende fordonsflotta.

Herr talman! Vi ska också underlätta den ökade rörligheten så att människor kan studera, söka jobb och investera i hela Europa. Vi vill öppna för andra länder i Europas närhet att närma sig EU. Om fler länder i vårt närområde står upp för demokrati och frihet, handel och samverkan bygger vi säkerhet för våra medborgare. Det är därför EU:s samarbete i det östliga partnerskapet med Ukraina, Georgien, Moldavien, Armenien och Azerbajdzjan syftar till ett närmande av de här länderna om de så vill. Det skulle kunna innebära handelslättnader och enklare viseringsregler för deras medborgare.

Tyvärr ser inte Ryssland positivt på att de här länderna, nu särskilt Ukraina, närmar sig EU. Det som skulle kunna bli en brygga mellan EU och Ryssland och som skulle kunna gynna Rysslands egna medborgare ställer sig Putin emot för att han själv vill diktera makten över sina medborgare. Därför har nu Ryssland återgått till en retorik från kalla krigets dagar, och det skakar oss alla. Han har börjat bygga en ny typ av mur.

EU gör nu allt för att på diplomatisk väg och med sanktioner försöka få Ryssland att ta en annan väg, och det är bra. Men om inte Ryssland vill gå på samarbetslinjen behöver EU definitivt stå samlat och tala med en röst. Det är mer effektivt att vi samverkar här i utrikespolitiken. Det får inte gulle gullas med den här typen av regimer. Här är det kalla fakta och resoluta sanktionsåtgärder som gäller. Här behöver EU bli tuffare i utrikes-, försvars- och säkerhetspolitiken. Vi anser att den europeiska säkerhetsstrategin bör förnyas och behöver ta med nya hot mot våra medborgare.

Herr talman! Sverige är en av de bästa biståndsgivarna inom EU-kretsen, och Sverige är en förebild för andra som inte ens når upp till de stipulerade 0,7 procenten av bni. Men EU är världens största biståndsgivare och står för över hälften av världens bistånd. Det ger oss också ett stort ansvar när det gäller hur de här medlen används. Afrika utvecklas snabbt ekonomiskt, men det finns fortfarande omfattande fattigdom som vi måste bekämpa. Och det finns fortfarande mycket förtryck som hotar yttrandefrihet och tryckfrihet och som gör människor ofria. Korruption, skatteflykt och dåliga ledare som skor sig på sin egen befolknings bekostnad gör att länder förblir i fattigdom. Många människor söker sig till Europa för en annan framtid. Man ser ingen annan utväg för sin överlevnad. Fattigdom, krig och förtryck driver människor på flykt.

I dag flyr människor kriget i Syrien. Miljoner människor är på flykt, och Europa har bara tagit emot en bråkdel av alla människor i nöd. Vi kristdemokrater anser att EU ska ha en generös flyktingpolitik och att det i vissa lägen, som i situationen i Syrien, bör finnas möjlighet att söka ett nödvisum för inresa till EU. Fler legala vägar att ta sig till EU måste öppnas så att människor inte som nu drunknar i Medelhavet på väg mot Europa.

EU:s flykting- och migrationspolitik måste ha humanitet och medmänsklighet i första rummet, och jag är stolt över att Alf Svensson nere i EU-parlamentet har drivit frågan om att ta bort begreppet ”illegal” i språkbruket kring migration. En människa kan inte vara illegal, som Alf Svensson brukar säga.

Herr talman! Det är många som söker sig till Europa för att söka skydd men också för att arbeta och få en inkomst. EU behöver och kommer att behöva arbetskraftsinvandring i allt större utsträckning framöver. Men många hamnar i människohandlars och människosmugglars händer. Här måste EU:s kamp mot den organiserade brottsligheten förstärkas. Europol måste få muskler att kunna komma åt de här ligorna. Men bäst är förstås att se till att människor kan komma på laglig väg och på ett rättssäkert sätt. Rörlighet för arbetskraft ska mötas med ett bra regelverk så att människor inte utnyttjas. Här menar jag att Vänstern och Socialdemokraterna delvis slår in öppna dörrar, för EU har ett regelverk kring arbetskraftsfrågan och arbetstagare.

Enligt EG-domstolen får man inte lönedumpa. Jag har också tittat en hel del på säkerhets- och skyddsregler; det finns mycket som är till skydd för arbetstagarna i EU-regelverket. Många tycker att vi har för mycket regelverk, men här är det för att skydda arbetstagare som rör sig över gränserna.

Herr talman! EU står inför stora utmaningar framöver. Vi måste komma ur den ekonomiska krisen och bekämpa arbetslöshet och sociala klyf-

tor som hotar tryggheten i Europa. EU-samarbetet har bidragit till att EU är världens största ekonomi. Den står för 31 procent av världens totala produktion. Men vi kan ännu bättre, och vi behöver göra mer för att framför allt ge unga människor jobb och framtidshopp.

EU står också inför en förtroendekris. Trots att vi genom Lissabonfördraget 2009 fått mer av medbestämmande från folkets representanter misstror många EU. Man tror att det är EU:s fel om något går snett i det egna landet. Men tillsammans kan vi göra mycket mer än var och en för sig. Satsningar på jobb och välfärd, forskning och innovationer, stabiliseringsmekanismer inom den finansiella sektorn och krisberedskapen – som nu är större i de olika länderna när man inser att man måste hålla ordning på sina ekonomier – gör att EU-samarbetet kommer att visa sig hållbart även i framtiden.

Det krävs dock att vi står upp för de värden som EU:s grundare började bygga på: fred, frihet och tolerans. Den främlingsfientlighet som nu sprider sig i Europa måste motverkas av oss alla. Vi kan aldrig nog betona vikten av alla människors lika värde. Det vill jag och mitt parti att EU ska stå för. Nu är det inte heller långt kvar till Europavalsdagen den 25 maj.

Herr talman! Jag hoppas att många går och röstar för EU:s grundläggande värden.
(Applåder)

Anf. 57 JOHNNY SKALIN (SD) replik:

Herr talman! Kristdemokraterna säger att SD utgör ett hot mot grunderna för freden i Europa. Det är ett väldigt häftigt påstående – alltså inte coolt eller bra på något sätt. Det är ett anmärkningsvärt påstående. Jag kan inte på något sätt få ihop vad Désirée Pethrus menar med det påståendet. Grunden för fred i världen har nämligen alltid utgjorts av fria, öppna demokratier. Två öppna demokratier går inte i krig med varandra. Jag känner inte till ett enda sådant exempel i världshistorien. Det är demokratier och frihet som vi kämpar för i alla fall. Det är just därför som vi vänder oss emot Europatanken med en enhetsstat, en modell för alla och där man vill suddas ut gränser. Det är vad det handlar om.

Om man kritiserar nationalismen kritiserar man också gränsdragningar. Nationalismen, i dess mest nedbrutna form, innebär nämligen per definition att man definierar en stat, ett land och dess gränser. Désirée Pethrus säger nu i riksdagens kammare att hon egentligen inte vill se några gränser, om hon över huvud taget vill kritisera nationalismen. Det är nämligen den typen av nationalism som jag vill stå för. Jag vill stå för ett nationernas Europa där Sverige har ett eget bestämmande över sin egen stat och sin egen framtid och där folket har makten att välja och att välja bort sina representanter på grund av att de gillar eller ogillar de politiker som företräder eller har företrätt dem.

Den makten vill Désirée Pethrus alltså ta ifrån svenska väljare när hon säger att hon, som folklig företrädare, har rätten att i Sveriges riksdag besluta om att ge alltmer makt till EU utan att fråga folket. Jag tycker att det är fel; Kristdemokraterna tycker att det är rätt. Jag kan enbart beklaga Kristdemokraternas hållning i frågan.

Anf. 58 DÉSIRÉE PETHRUS (KD) replik:

Herr talman! Jag tackar för responsen.

I våra grundstatuter och vår ideologiska grund står det att vi vill bekämpa alla ytterligheter, både på höger- och på vänsterkanten, både fascism och kommunism med totalitära regimer. Det är jätte viktigt.

Sverigedemokraternas ursprung skrämmer mig, nationalismen skrämmer mig och främlingsfientligheten skrämmer mig. Att sluta sig som en enskild nation och tro att man kan lösa sina problem på egen hand skrämmer mig. Nationens intressen är inte detsamma som nationalism.

Den kristdemokratiska ideologin handlar om subsidiaritet. Redan i dag finns det en subsidiaritetstanke i den idé som Kristdemokraterna har varit med och drivit fram i EU. De förslag som kommissionen lägger får vi därför till Sveriges riksdag för att göra en subsidiaritetskontroll, vilket Johnny Skalin säkert känner till att vi gör. Tanken är att EU inte ska syssla med annat än det som EU gör bättre än nationerna själva. Den typen av kontroll och att skydda nationens intressen står jag för.

För mig är dock alla människor lika mycket värda. Jag tror inte att jag är bättre än någon annan människa, till exempel en rom i Rumänien. Jag tror inte att jag ensam kan lösa mina problem och att Sveriges problem kan lösas enbart på svensk mark. Vi lever i en internationell värld som blir alltmer globaliserad. Vi kan inte sluta oss. Det vi ser, de hotfulla rörelser som vi ser i Europa nu, skrämmer mig. Det är rörelser som ditt parti stöder, Johnny Skalin. Det är en fara för framtiden.

Anf. 59 JOHNNY SKALIN (SD) replik:

Herr talman! Jag vet inte vilka rörelser det är som skrämmer Désirée Pethrus. Jobbik och Gyllene gryning skrämmer mig också, om det är de hon menar. Det är precis den utvecklingen jag inte vill se, och det är precis den utvecklingen som EU har sått fröet till när man har krossat förutsättningarna för en fungerande arbetsmarknad och för en fungerande ekonomi i Europa.

Det handlar inte bara om Grekland och att Grekland har utfäst pensioner vid 56 års ålder. Det handlar också om hela sydliga Europa och delar av västra Europa också för den delen. Hela Europa är i kris och har varit i kris även om man nu har tagit sig ur den värsta delen av den. Men krisen är inte löst. Krisen kommer att återuppstå, och den kommer att återuppstå i former som kommer att skrämma åtminstone mig.

Jag är också för att bekämpa ytterligheterna. Jag är också för att bekämpa de mest extrema formerna av nationalism ute i Europa. Nationalismen ska bygga på tillhörighet, något slags kärlek människor emellan, på att man bygger broar mellan människor och att man välkomnar människor in i gemenskapen. Det är inte den politiken som Kristdemokraterna eller regeringen står för när man hela tiden bygger på ett utanförskap. Vi har 700 000 människor inskrivna på Arbetsförmedlingen, och man slår sig för bröstet och säger: Vi har skapat 250 000 nya arbeten. Problemet är att man inte har skapat så många arbeten som behövs. Där har Kristdemokraterna en läxa att lära.

När det gäller subsidiaritetsprincipen har jag och Désirée Pethrus samma uppfattning. Jag tycker däremot inte att det räcker med ett gult kort, att man bara kan utfästa ett krav på att vi ska ha en kommissionär som jobbar med subsidiaritetsfrågan. Man ska också kunna dela ut ett

rött kort. Menar man verkligen allvar med att EU ska vara stort på det stora men litet på det lilla och alltså överföra makten tillbaka till medlemsstaterna, att medlemsstaterna åtminstone ska ha makt att själva avgöra var makten ska finnas någonstans, måste man också ha rätt att utdela rött kort. Den möjligheten finns inte.

Anf. 60 DÉSIRÉE PETHRUS (KD) replik:

Herr talman! Ja, vi kristdemokrater har också sagt att vi inte vill att EU ska fatta beslut om det som medlemsländerna själva har sagt nej till. Om en tredjedel av medlemsländerna har sagt att man inte vill att en fråga ska gå vidare i kommissionen tycker vi inte att kommissionen ska göra det.

För mig är det märkligt att Johnny Skalin kan vara för subsidiaritetsprincipen när han egentligen inte alls vill vara med i EU över huvud taget. Johnny Skalin vill ju gå ur EU och vill inte att vi ska finnas med i EU-samarbetet. Johnny Skalin tror att en nation kan klara sig bäst själv. Det är det som jag vänder mig emot. Det är dock inte bara retoriken som är sådan. I praktiken har ni sverigedemokrater faktiskt träffar med och möter partier utanför Sveriges gränser som skrämmer. Jag tror att Johnny Skalin har väldigt mycket mer att svara upp till. Era handlingar talar högre än det som du står här och säger i dag. Det som ni har i er historik är, i alla fall för mig, skrämmande.

Jag tror inte på isolering. Jag tror att vi lever i en globaliserad värld. Jag tror att alla vi som lever på denna jord är människor. Vi har samma behov och ska ha samma möjligheter.

Om människor flyr från Syrien säger ni: Låt dem vara där nere i närområdet. Ja, de som vill stanna i närområdet ska få hjälp med det.

Det ni vill göra är att säga: Innanför Sveriges gränser kommer ingen. Ni sverigedemokrater vill att alla ska vara där nere och skicka pengarna dit, och där ska de tas om hand. Vad är det för en människosyn ni har? Jag är skrämmd.

Anf. 61 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr talman! 78651 – det är en siffra som inte handlar om tillväxt i den ekonomiska krisens Europa. Det är en siffra som inte berör EU:s energieffektivitet. Det är en siffra som inte har någonting att göra med olika europeiska transfereringar. Siffran 78651 tatuerades i mars 1944 in i armen på den blott 17-åriga franska flickan Simone Jacob vid ankomsten till Auschwitz. Det var bara en spillra av släkten Jacob som överlevde ett år senare, 1945. Jag tycker att vi en dag som denna, när vi firar och uppmärksammar Europadagen, ska minnas att det var på ruinerna av Förintelsen, världskriget och förtrycket som vi byggde Europeiska unionen.

Herr talman! I dag firar vi Europadagen, och vi minns. Vi minns att vi behöver europeiskt samarbete, kanske mer än på mycket, mycket länge. Vi befinner oss i en tid då Europa genomgått den värsta ekonomiska krisen sedan 30-talet, i en tid då ett alltmer militärt aggressivt Ryssland attackerat europeiska grannländer som Ukraina, i en tid då europeiska populistiska, främlingsfientliga och till och med nazistiska partier – olika nyanser av brunt – stormar fram både i parlament och på gator.

Det är ett historiskt år för Europa. Det är exakt 100 år sedan första världskriget startade. Det är 75 år sedan andra världskriget bröt ut. Det är 25 år sedan Berlinmuren föll, och förra veckan firade många av oss den glada tioårsdagen av EU:s stora utvidgning då före detta kommunistiska och socialistiska diktaturer fick komma med i den varma europeiska gemenskapen.

Om 16 dagar är det val till Europaparlamentet. Förtidsröstningen började som bekant i förrgår, och jag var en av många i kammaren som valde att rösta då. Vi ser i Europa ett fenomen som innebär att demokratin, rättsstaten och de grundläggande värderingarna utmanas på ett mycket mer allvarligt sätt än på väldigt länge. Utifrån den debatt vi hade tidigare och med tanke på att vi inte sedan andra världskrigets dagar haft så många främlingsfientliga, populistiska och rasistiska partier som nu vore det klädsamt om Sverigedemokraterna för svenska folket och för denna kammare en gång för alla kunde ge besked om vilka de tänker samarbeta med ifall de kommer in i Europaparlamentet. Alla andra partier, oavsett politisk färg, är mycket tydliga på den fronten, och det beskedet ska svenska folket få före valdagen också av Sverigedemokraterna. Det handlar om demokratisk anständighet.

Jag känner djup besvikelse över att vi i dag har ett Europa där antiziganismen, främlingsfientligheten, islamofobin, homofobin och antisemitismen växer. Gyllene gryning i Grekland, Jobbik i Ungern och Front National i Frankrike – alla stormar de fram. Vi ser av de senaste mätningarna inför Europaparlamentsvalet att populistiska och till och med rasistiska partier just nu är de största partierna i stora europeiska länder. Valet om 16 dagar är ett värderingsval. Det är ett val om Europas framtid.

Fredstanken, som en del ibland kan raljera lite över i debatten, är fortfarande skrämmande aktuell, herr talman. Freden kan aldrig tas för given. Kanske har vi upplevt, och upplever, några av de farligaste veckorna i våra liv när Rysslands aggressioner blivit allt starkare. Här måste vi i EU vara tydliga med att vi stöttar det ukrainska folket och att vi gör det enat. Vi kan inte stå passiva när allvarliga brott mot folkrätten begås mitt i Europa. Vi får heller inte glömma att det inte var för många månader sedan och inte många mil härifrån som folket i Kiev reste sig och demonstrerade för att få vara en del av ett demokratiskt Europa.

Ett gammalt ukrainskt ordspråk lyder: Ta gärna råd, men besluta själv. Det är viktigt. När vi den 25 maj röstar till Europaparlamentet ska folket i Ukraina i sitt val själva bestämma vilken väg de vill gå. De behöver vårt fortsatta stöd. På samma sätt måste vi stötta Georgien och Moldavien, länder som också knacker på EU:s dörr.

EU:s utvidgning har varit en stark motor för reformer och demokrati i Europa. För ganska precis ett år sedan, den 1 juli 2013, blev Kroatien ny medlem, ett land som för ungefär 20 år sedan befann sig i ett fasansfullt krig. Jag och mina kolleger har oerhört starka förväntningar på att Kroatien lever upp till idealen. Det är viktigt att se till att alla demokratier i Europa som vill närma sig EU och uppfyller Köpenhamnskriterierna ska ha den möjligheten.

Det handlar mycket om trovärdighet både i Europa och globalt. Ett trovärdigt Europa agerar snabbt, tydligt och principfast när ett land kränker mänskliga rättigheter. Snart kommer EU-kommissionen att kunna

agera bättre på den fronten. Att trampa på mänskliga rättigheter måste få konsekvenser.

För två år sedan presenterade EU-kommissionen äntligen ett förslag för att stärka både rättsstatsprincipen och grunden för mänskliga rättigheter. När jag som ny minister tog upp den frågan för fyra år sedan var jag ganska ensam på den fronten, men jag är glad över att ha haft starkt stöd från denna riksdag och att tillsammans med kolleger ha drivit kampen vidare. Situationen i Europa visar att den behövs mer än på mycket länge.

Herr talman! Vi står inför ett omvälvande år i Europasamarbetet. Samtidigt ser vi att medborgarnas förtroende för EU är lågt i många medlemsländer. Det finns dock en del ljuspunkter. Undersökningar visar att opinionen i Sverige vänt på många fronter. I dag tycker en majoritet av svenskarna att Sveriges röst räknas på ett tydligt sätt i EU. Men det finns mycket kvar att göra för att stärka förtroendet.

EU måste bli bättre på att fokusera på rätt saker. Vi behöver ett starkt samarbete på områden som kräver gemensamma lösningar. EU ska vara stort på stora saker och mindre på mindre fält. Vi ser att kapitalet i vår värld blir alltmer globalt. Vi ser hur klimatförändringarna blir alltmer påtagliga. Vi ser hur kriminaliteten blir alltmer gränsöverskridande. Dessa gemensamma utmaningar kräver gemensamma lösningar.

Herr talman! Som många nämnt i debatten är klimat- och energifrågorna några av våra största gemensamma utmaningar. Just nu pågår en diskussion om framtidens klimatpolitik. I den bästa av världar skulle nog alla vilja kräva 100-procentiga minskningar vad gäller klimatutsläppen, men jag tror att kommissionens förslag som nu föreligger och gäller fram till 2030 är vad vi kan åstadkomma utifrån det nuvarande läget.

Regeringen håller med om att vi måste minska utsläppen med 40 procent inom EU, och bördan måste fördelas på ett bättre och mer kostnads-effektivt sätt mellan medlemsländerna. Nu finns en klimatrötthet som sprider sig i många länder. Sverige och en grupp av likasinnade mer ambitiösa länder blir tyvärr alltmer ensamma. EU måste dessutom överväga utsläppsminskningar på ytterligare 10 procent genom internationella krediter med mera.

Den svenska regeringen stöder kommissionens mål om minst 27 procent vad gäller förnybart inom EU. De här frågorna har många talare varit inne på, och de har fått en helt ny dimension efter den kris som den senaste tiden varit i Ukraina. Där är energisäkerheten mycket central. Det är viktigt att en del av EU:s länder i framtiden kan bli allt mindre beroende av gas från ett alltmer aggressivt Ryssland. Den kopplingen är ohållbar.

En annan gemensam utmaning är förstås asyl- och migrationsfältet. Medelhavet har förvandlats till dödens hav för alltför många människor som försökt fly förtryck och fattigdom, inte minst från Nordafrika. Här måste vi skapa fler lagliga vägar in i Europa. Här måste fler medlemsländer ta ett mycket större ansvar, på samma sätt som Sverige, Tyskland och ytterligare några få länder har gjort. Hela EU måste ta ett större ansvar.

Om alla EU:s medlemsländer tog emot lika många kvotflyktingar som Sverige skulle 100 000 människor i världens flyktingläger kunna komma till EU. Alla länder måste erbjuda samma skyddsnivå inte bara på papperet utan också i praktiken. Med det gemensamma europeiska

asylsystemet finns i dag bättre förutsättningar, och nu måste alla också leva upp till det. Där har vi alla ett ansvar att vara vakthundar och trycka på de länder som inte levererar.

Herr talman! I veckan presenterade OECD och kommissionen en del ekonomiska prognoser som glädjande nog visar att EU:s ekonomi är på bättringsvägen även om det fortfarande är tufft i många länder. År 2015 förväntar man sig att samtliga EU-länder kommer att få en positiv tillväxt, men fortfarande har många länder en lång uppförsbacke framför sig för att få ordning på sina finanser och få hjulen att snurra igen. Bättre tider får inte innebära att man struntar i att göra de nödvändiga reformerna. Det finns inga quick fix-lösningar eller genvägar.

Det har i diskussionerna varit mycket fokus på det oerhörda lidandet i Sydeuropa de senaste åren. Det är beklämmande att höra att i länder som Grekland 60 procent av de unga varit arbetslösa. Det innebär stor sorg och misär. Däremot har vi talat väldigt lite om Baltikum, ett Baltikum som för några år sedan hade lika hög arbetslöshet som Sydeuropa men som tagit sig ur krisen och nu ser ljuset i tunneln. Exempelvis är Lettland på banan igen och har inte stagnerat. Lettland har haft tillväxt de senaste tre åren. Där är trenden tydlig. Arbetslösheten har sjunkit, men inte utan tuffa reformer. Vi måste också tala om de baltiska folkens utsatthet under den här krisen.

Att EU:s ekonomi funkar är avgörande även för Sverige. En kollaps i ett medlemsland påverkar oss alla dramatiskt. Därför är det bra att vi nu har lyckats enas om en bankunion med en gemensam banktillsyn och en avvecklingsmekanism för banker i kris. Regeringen stöder överenskommen, men har ännu inte tagit ställning till om Sverige ska delta eller inte och i så fall när.

Fokus måste dock nu ligga på att fortsätta med kraftfulla åtgärder för att stärka tillväxten. Det handlar om att vässa den inre marknaden, få i gång en digital inre marknad och få fart på tjänstesektorn. Det är många saker som kan drivas på tydligare. Här är Europa 2020-strategin ett väldigt bra verktyg för att stärka konkurrenskraft och tillväxt. För att skapa tillväxt måste vi satsa på jobb åt alla.

I länder som Spanien, Grekland och Kroatien är det i dag vanligare bland unga att vara arbetslös än att ha ett jobb. Jag tror att det farligaste som finns i ett samhälle är unga människor som just har förlorat hoppet om framtiden. När unga inte vågar bilda familj, satsa på utbildning och flytta hemifrån, när de har känslan att de inte kommer att få det bättre än mamma och pappa, kanske inte ens bättre än mormor och morfar, blir det en väldigt negativ spiral. Också Sverige har mycket att göra för att få ned ungdomsarbetslösheten, en fråga som regeringen tar oerhört hårt. Ett eget jobb och en egen lön är ofta grunden för att man ska känna sig behövd i ett samhälle. Växande arbetslöshet bland unga är en av Europas största utmaningar.

Något som jag har talat om otaliga gånger i denna kammare, i utskott och i nämnden är kvinnors deltagande på arbetsmarknaden. Jag har också upprepat på så många språk att jag knappt kommer ihåg det längre att Europa inte har råd att ha världens mest välutbildade hemmafruar. Det är en fråga som måste upp. Tillgången till barnomsorg måste öka. Sambeskattningen, som finns kvar i många medlemsländer, måste skrotas.

EU:s landsspecifika rekommendationer, som bara är rekommendationer och inte tvång, har faktiskt gett resultat. Ett exempel är Malta, ett rätt knöckonservativt land, som införde gratis förskola nu i april för att stimulera fler kvinnor att gå ut på arbetsmarknaden. Studier från både IMF och OECD visar att tillväxten i EU skulle kunna öka med 12 procent om kvinnor arbetade lika mycket som männen. Jämför det med hur mycket tillväxten skulle öka med ett frihandelsavtal med USA, en halv procent, eller för den delen genom en friare tjänstehandel, 1 procent. 12 procent är en svindlande siffra som måste diskuteras mer.

Herr talman! Den fria rörligheten för arbetskraft är och förblir en av de största framgångarna med Europeiska unionen och är en förutsättning för tillväxt i Europa. Men den ifrågasätts på många sätt, och jag skäms över den vulgära och populistiska debatt som har tillåtits växa fram i många länder. Det påstås att EU-medborgare reser över gränserna bara för att söka bidrag, men det är helt enkelt inte sant. Undersökning efter undersökning i land efter land visar att människor som flyttar från EU-länder till Sverige – det gäller även andra länder – för att jobba är en vinst för vår statskassa och ofta bidrar mer än vad befolkningen i allmänhet gör.

Se bara på välfärdssektorn i vårt eget land! En stor del av personalen har utländsk bakgrund. Var fjärde läkare i Sverige är i dag utbildad utomlands. Vi skulle aldrig klara oss utan den fria rörligheten. Vi måste göra det lättare, inte svårare, för människor att flytta mellan länder.

Herr talman! Jag vet inte hur många rombosättningar jag har besökt i Europa de senaste åren, både utanför unionens gränser på Balkan och i Syd-, Central- och Östeuropa. Man fylls alltid av sorg i hjärtat när man möter små barn – kanske lika gamla som min egen fyraåriga dotter hemma – som växer upp på sophögar i en oerhörd utsatthet, utan rinnande vatten och utan utsikter att få gå i skolan. Det vi röstar om söndagen den 25 maj handlar lika mycket om deras framtid som om vår. Här har EU ett stort ansvar. Hur majoriteten i en europeisk union behandlar minoriteten är ett lackmustest. Det är där det avgörs hur mänskliga rättigheter respekteras. Att förbjuda tiggeri är totalt fel väg att gå, som flera talare varit inne på. Det är väldigt viktigt. Vi ska attackera fattigdomen i stället och trycka på de länder som inte tar sitt ansvar.

Ska vi kunna hantera unionens utmaningar krävs det också ett större förtroende för unionen. De nationella parlamenten måste ha en mycket större möjlighet att påverka Europeiska unionens arbete. EU-nämnden är ett gott exempel i Sverige. Tyvärr är det bara en fjärdedel av EU:s länder som har motsvarigheten till en EU-nämnd. Vi måste driva på mer, så att också EU-kommissionärerna kommer ut och tar debatten. Det ska inte vara anonyma presskonferenser i Bryssel, utan debatten ska även skötas när parlamenten bjuder in. Tack vare Sverige har EU också en offentlighetsprincip. Den får inte urholkas utan ska gälla alla EU:s institutioner. Detta arbete driver vi hårt från regeringens sida.

Herr talman! Valet till Europaparlamentet är ett lackmustest för demokratin. Här har alla vi politiker oavsett färg ett stort ansvar för att få folk att välja att gå och rösta och för att öka intresset för detta val, som ska ske om 16 dagar. Vi tycker inte lika i alla frågor om hur EU ska fungera, och det får man självklart respektera i en demokrati. Vi har också

ett ansvar för att visa de skillnader som finns mellan partier och politiska block.

Regeringen har satsat hårt den här gången. För första gången blir det skolval också inför Europaparlamentsvalet och speciella satsningar på unga och utrikes födda, som röstar i mindre utsträckning. Jag tror själv att jag har mött snart 10 000 förstagångsväljare och besökt över 30 skolor och nästan 40 städer de senaste månaderna för att få ut det här budskapet tydligt. Och varje gång en ung person berättar för mig att hon eller han vill vara en aktiv medborgare och inte en passiv åskådare till historien känner jag en oerhörd glädje.

Herr talman! Ni minns numret jag nämnde i början, 78651, som inta-
tuerades på en ung flickas armled, den 17-åriga fransyska judinnan Si-
mone Jacob. Simones pappa, mamma och bror överlevde inte Förintel-
sen, men Simone Veil, under vilket namn hon i dag är känd bland många,
blev min och många andras stora politiska idol. Hon är feminist, liberal
och politiker, den första kvinna i Frankrike som blev minister. Hon är
mamma till att franska kvinnor fick rätt till fri abort och preventivmedel.
Simone Veil har också varit talman i Europaparlamentet. Jag ska avsluta
med att citera henne: Jag sätter mitt hopp till det Europa som har att
övervinna hat och förbinder sig att uppnå fred och solidaritet bland Euro-
pas folk.

Vad det innebär i praktiken tror jag att hon om någon vet.
(Applåder)

Anf. 62 BODIL CEBALLOS (MP) replik:

Herr talman! Det är trevligt att se EU-ministern här igen! Det var
länge sedan vi råkade träffa på varandra.

Jag vill gå in på frågor som har lyfts under debatten, inte bara på det
som Birgitta Ohlsson har sagt. Men Birgitta Ohlsson sade till exempel att
demokratin utmanas och talade om situationen i södra Europa. Jag som
lever nära inpå den situation som råder i södra Europa upplever väldigt
starkt hur samhället har förändrats och vilka känslorna för samhället och
staten är. Med den begynnande fattigdomen eller återgången i fattigdom,
som beror starkt på den åtstramningspolitik som har förts och fortfarande
förs, i kombination med den väldigt utbredda korruption som finns i
södra Europa och som nu frodas är det inte konstigt att den sociala oron
blir ännu mycket starkare och att människor går ut på gator och torg och
demonstrerar, vilket de har gjort under lång tid.

Jag tog upp de spanska antidemonstrationslagarna i ett tidigare in-
lägg. Jag skulle vilja veta hur ni från EU-sidan och du som EU-minister
kommer i kontakt med de här frågorna och vilka diskussioner ni EU-
ministrar för. Vad gör ni för att minska risken för social oro? Denna oro
är ett resultat av hela den politik med åtstramningar som förs gentemot
södra Europa i kombination med den väldigt utbredda korruptionen. I
Spanien har vi den här korruptionen i de politiska leden, inom kungahu-
set, överallt. Vad gör ni för att stävja korruptionen och för att inte hamna
i den situation som råder i Spanien?

Anf. 63 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP) replik:

Herr talman! I skuggan av den ekonomiska krisen sker en värderings-
kris i många länder. Ibland kan vi känna att den debatten skulle gälla nya

medlemsstater, men vi ser också att det finns stora utmaningar bland många av de äldre medlemsstaterna, som har varit med betydligt längre än Sverige.

Jag har svarat på frågor i riksdagen om fallet Spanien tidigare. Jag vet inte hur många gånger jag har diskuterat de här frågorna med min spanska ministerkollega, även vad gäller den rädsla jag och många andra kvinnorrättsaktivister och feminister känner för att den spanska abortlagen kan komma att urholkas. Nu hoppas vi på en stark feministisk vrede i hela Europa. Jag tror att spanska politiker följer detta mycket noggrant, så jag kan bara uppmana hela denna kammare, som står bakom kvinnors rätt till fri abort, att fortsätta det trycket. Den frågan har jag diskuterat oerhört tydligt.

Det handlar också om den fråga som har diskuterats de senaste månaderna. Stora internationella människorättsorganisationer har uttryckt sin starka och berättigade oro för en del förändringar i spanska lagar vad gäller demonstrations-, förenings- och mötesfrihet. Det har jag också tagit upp med min spanska kollega.

I bägge fallen, i abortfrågan och i den andra frågan, kan vi konstatera att sista ordet inte är sagt ännu, utan det är en process som fortsätter. Men jag kan lova att vi fortsätter att syna de här frågorna oerhört noga.

När det gäller frågor om social oro och reformer i södra Europa tycker jag att det är viktigt att betona att det inte var genom den ekonomiska krisen som mutor, korruption eller ansvarslösa politiker som inte lever upp till samhällskontrakt uppstod. Det här har pågått i länder som exempelvis Grekland under en oerhört lång tid, oavsett om det har varit socialister eller konservativa vid makten. Det är ett negativt system, en spiral som måste brytas.

Jag tror att det är jätteviktigt att se att vi har kunnat göra mycket genom EU:s Task force for Greece, som jag har besökt i Aten flera gånger. Man försöker hitta nya sätt för att minska korruption, se till att fler kvinnor yrkesarbetar och så vidare.

Anf. 64 BODIL CEBALLOS (MP) replik:

Fru talman! Jag tror inte heller att korruptionen är någonting som är nytt, men människors ilska över korruptionen är mycket starkare nu än den var tidigare. Så länge människor har jobb och möjlighet att ha mat på bordet varje dag bryr de sig kanske inte lika mycket om vad politikerna gör. Men nu är det många som har fått gå från hus och hem, och många har inte mat för dagen. Då är det klart att det ger upphov till en oerhörd ilska när de ser den korruption som sker i de politiska leden.

När det gäller aborträtten hoppas jag också att den stora vrede som kommer från resten av kvinnorna i världen ska kunna påverka. Men jag tror tyvärr inte att det kommer att påverka så himla mycket. Partido Popular har ju egen majoritet och kommer att driva igenom det här. Det är en oerhört viktig fråga för dem.

Demonstrationsrätten är inte heller klar ännu. Den kommer säkerligen att förändras till viss del för att man vill anpassa sig lite grann till det som krävs utifrån. Men det är en väldigt tuff situation. Jag är tyvärr inte särskilt optimistisk.

Sedan är det en annan sak jag vill ta upp. Vi talade om nation, och nation är inte samma sak som stat. Sverige är en nationalstat. Det är ett

folk, i princip. Men vi har situationen i Katalonien. Staten Spanien har flera nationer i staten, varav Katalonien är en. Man har sagt att man vill folkomrösta om ett fortsatt deltagande, så att säga, i den gemensamma spanska unionen.

Den frågan kommer vi att vara tvungna att hantera vare sig vi vill eller inte. Hur tänker EU-ministern i den frågan? Jag får nämligen inget svar från utrikesministern. Men den här frågan kommer, och vi måste ha ett svar från vår sida.

Anf. 65 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP) replik:

Fru talman! Vad gäller frågan om Spanien och eventuellt större oberoende för delar av landet får man väl ändå hänvisa till att det är en fråga som i mycket rör det enskilda landet, precis som den folkomröstning man kommer att ha i Storbritannien vad gäller Skottlands framtid. Det är viktigt att säga det.

Jag känner till debatten mycket väl. Vårt liberala systerparti, Folkpartiets systerparti, är nämligen mycket engagerat just i den katalanska frågan. Men det är framför allt en fråga som handlar om Spanien som nation och om hur de kommer att gå vidare på den fronten.

När det gäller den spanska abortlagen och de eventuella urholkningar av demonstrations- och mötesfriheten som högerregeringen där diskuterar ska jag ändå betona att inget land och ingen regering är immun mot folkligt motstånd eller för den delen internationell debatt. Därför tror jag att det är väldigt viktigt att hålla uppe ett tryck när man diskuterar de här frågorna.

Ibland har det varit missförstånd om vad som gäller i den politiska debatten om förslagen, men det är viktigt att det här trycket fortsätter.

Vi kan titta på situationen i Grekland. Jag skulle ändå vilja säga att jag är fullkomligt övertygad om att det arbete som EU har gjort via sin specialistgrupp Task force for Greece har haft ett väldigt gott resultat. Man kan ha synpunkter på EU:s engagemang, om det har varit fel eller rätt på vissa sätt. Men man har ändå försökt bygga upp strukturer. Det är många duktiga svenska statstjänstemän som har varit där och jobbat med hur man ska effektivisera och exempelvis minska mutor och korruption när det handlar om tullverksamheten eller hitta sätt att göra välfärden något mer effektiv. Det har varit bra.

Men jag vill också betona det som min grekiska ministerkollega många gånger har sagt. Även om ett land har utsatts för en stor social oro och fattigdom legitimerar det aldrig att man röstar på nazistiska partier. Det var min grekiska kollega väldigt tydlig med. Även om man har det svårt i ett land legitimerar det aldrig att man släpper tillbaka fascisterna till makten igen. Där måste alla anständiga demokrater vara tydliga och hålla uppe sin kraft.

Anf. 66 LARS OHLY (V) replik:

Fru talman! Jag ska i det här slutna sällskapet, mellan fyra ögon, ge lite beröm till Birgitta Ohlsson, om hon lovar att inte vidarebefordra det till någon.

Jag tycker faktiskt att insatserna från statsrådet gentemot de stater som i dag inte tar sitt ansvar för sina medborgare, som leder till att fattiga människor flyr från sina länder för att kunna tigga ihop en rimlig in-

komst, har varit bra. Jag tycker att statsrådet har varit tydlig i frågan, som handlar om att inte förbjuda tiggeriet utan om att bekämpa fattigdomen.

När det gäller asyl- och migrationsfrågorna kan jag gärna utsträcka berömmet till den svenska kommissionären Cecilia Malmström, som jag tycker gör ett bra jobb, många gånger i konflikt med Catherine Ashton, som är EU:s utrikespolitiska representant. Det gäller också kvinnors rättigheter som mänskliga rättigheter.

Ska jag nämna någonting mer kan jag nämna yttrande- och tryckfriheten och demokratin i länder som Ungern, Rumänien och Spanien. Det är också en fråga där jag tror att vi i huvudsak är överens.

Men som Birgitta Ohlsson sade har vi ett ansvar att föra fram vad det är som skiljer partierna.

Den största skillnaden mellan Folkpartiet och Vänsterpartiet är att Folkpartiet vurmar för allt som heter union. Så fort det benämns union sägs det vara bra. Det gäller inte bara Europeiska unionen. Det gäller också den monetära unionen, som Folkpartiet ihärdigt fortsätter att propagera för, trots att spåren förskräcker.

Nu gäller det bankunionen. Jag är ganska säker på att Folkpartiet kommer att landa i att man vill att Sverige ska gå med i den så småningom.

Döper man om det militära samarbetet till union och sätter in ett europeiskt FBI i någon sorts unionstänk kommer ni att vara för det också – eller det är ni redan.

Det finns liksom ingen hejd på hur mycket EU ska bli en federal statsbildning och hur lite medlemsländerna ska ha möjligheter att kontrollera de beslut som fattas eller, för den delen, avsätta de politiker som fattar felaktiga beslut.

Här går den riktiga skiljelinjen mellan Folkpartiet och Vänsterpartiet.

Anf. 67 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP) replik:

Fru talman! Det som skiljer liberaler från socialister är att vi liberaler aldrig sjunger *Internationalen* på våra festtillställningar. Men vi är internationalister i praktiken. Det handlar inte bara om att vi vill fördjupa samarbetet med Europeiska unionen. Vi är också ett av de partier som allra tydligast och allra starkast – när ditt parti inte ville det – var för Förenta nationerna och Nationernas förbund. Internationalism är en del av vår ryggrad och vårt dna.

Ensam är inte stark, utan på många fält måste man samarbeta mer. Det innebär inte att EU ska göra allt på alla områden hela tiden – absolut inte. Det måste finnas gränser. Som flera av mina allianskolleger tidigare i debatten lyfte fram finns det mycket byråkrati och krångel. EU-byråkrater lägger sig i sådant som de inte borde göra. Där måste det finnas tydligare gränser.

Men ensam är inte stark, och vi är som liberaler fullkomligt övertygade om att Sverige i framtiden kommer att ha euron som valuta, såklart efter att man har haft en folkomröstning där svenska folket har fått säga sitt. Jag tror också att en del av de partier som stod på samma barrikad som jag gjorde år 2003 kanske kommer att väckas upp lite ur en populistisk slummer. Vi vågar stå upp för det.

Detta innebär inte att vi liberaler, folkpartister, kräver en folkomröstning i dag, i morgon eller i övermorgon. Men vi ser hur det är i vår del av Europa, kring Östersjön. I dag har Estland euron som valuta, likaså Lettland och Finland. Och det är en debatt i många länder. Det här kommer att påverka oss. Det är ett utanförskap i det långa loppet. Men regelverket måste såklart stärkas och bli bättre innan dess.

För att svara på det beröm som Lars Ohly inledde med kan jag säga att jag tror att det är väldigt viktigt att anständiga demokrater, oavsett politisk färg, vågar vara tydliga i frågor som rör EU:s fundament och grund. Det är viktigt att man kan bygga den formen av allianser över partigränser.

Jag tror också att det finns en stor risk att många européer kommer att vakna upp med en både feministisk och antirasistisk baksmälla måndagen den 26 maj. Det kommer nämligen att vara ett annat Europa vi vaknar upp i om vi inte ser till att anständiga demokrater går ut och röstar. Där har vi en stark uppmaning tillsammans.

Anf. 68 LARS OHLY (V) replik:

Fru talman! Folkpartiet driver frågan att skapa en europeisk federal polis, ett europeiskt FBI. Då kan man inte samtidigt vara emot en federal statsbildning. Då har man börjat bygga institutioner som faktiskt har till uppgift att se till att det finns någon form av gemensam rättsordning och gemensam beslutanderätt över den politik som handlar om justitiefrågor och polisfrågor. Det är långt ifrån dagens verklighet, och det är långt ifrån vad jag tror att Europa eller EU behöver.

EMU har visat sig i all sin prakt. Det vi ser är spår som förskräcker, människor som lider i fattigdom, av nedskärningar, försämringar och att sociala rättigheter urholkas i land efter land. Jag menar att inte minst valutapolitiken och räntepolitiken, som bestäms i Frankfurt, har lett till att länder har tvingats anpassa sig efter ekonomiska förutsättningar som inte har varit avpassade till deras konjunkturer. Förutsättningarna har nästan helt och hållet byggts på Tysklands konjunktursituation.

Det här kommer aldrig att fungera bättre. Birgitta Ohlsson kommer att få fortsätta att argumentera för en monetär union, och den kommer inte att fungera bättre i framtiden än vad den har gjort hittills. Jag är säker på att svenska folket kommer att kunna avfärda den om det blir så illa att vi behöver göra det i en ny folkomröstning.

Jag tycker att Birgitta Ohlsson som statsråd och ansvarsfull politiker ska vara glad för att en majoritet av svenska folket sade nej och att vi inte är med i den union som har visat sig fungera så dåligt. Den skulle leda till att räntan sattes helt utifrån andra förutsättningar och att valutapolitiken inte längre var möjlig att använda för att möta ekonomiska kriser. Vi måste stå upp för social anständighet, sociala rättigheter och rättvisa, men då måste vi också gå emot dessa storvulna unionsdrömmar.

Anf. 69 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP) replik:

Fru talman! Huruvida Sverige och Europeiska unionen tillsammans kommer att utvecklas i en mer federal riktning eller inte är upp till svenska folket att bestämma. Det ska man vara tydlig med. Man måste också vara tydlig med att om många av de stora utmaningarna som Euro-

peiska unionen står inför, som människor i Europa står inför, ska lösas måste vi samarbeta och ge EU mer muskler.

På samma sätt som Lars Ohly och jag tycks vara ense om att i frågor om människorättsgranskning måste EU ges mer muskler och gå i mer federal riktning när det gäller att straffa länder som begår brott mot mänskliga rättigheter, precis på samma sätt måste vi kunna följa upp på den ekonomiska fronten. Länder ska inte ha omfattande korruption, mutsystem eller ohälsosam ekonomi utan att EU också kan reagera och vara tydlig om vägarna ut.

Det finns också andra fronter. Ett fält som jag tror engagerar många i kammaren handlar förstås om att vi mår illa av att det pågår ett sexslaveri i källarbordeller i Europas huvudstäder varje dag i denna minut. Unga flickor säljs som sexslavar. En pall med heroin kan en knarkkung sälja en gång, men en flickkropp kan säljas hur många gånger som helst.

Är det någon vettig människa som tror att vi kan spränga dessa människohandelsligor om vi inte samtidigt ger muskler till Europas poliser och åklagare att förfölja ligorna och ser till att vi hjälper flickorna ur det vansinniga förtrycket?

Här kan man stå passiv. Jag är stolt över Sveriges sexköpslag. Den är fantastisk, och jag är glad att de flesta partierna tydligt backar upp lagen i Sverige och internationellt. Men det räcker inte. Vi måste också se till att vi jobbar mer på europeisk nivå för att stoppa en gränsöverskridande brottslighet. Där måste vi vara glasklara och tydliga.

Precis på samma sätt måste det vara i klimatfrågorna. 20 procent av Östersjöns havsbotten är död. Det spelar ingen roll hur bra miljölagar Sverige har om inte resten av Europa följer med. Här måste EU få mer makt och mer muskler. Det måste vi också vara tydliga med. EU ska vara stort och bli ännu större i de stora frågorna.

Anf. 70 MARIE GRANLUND (S) replik:

Fru talman! Även jag inledde mitt anförande med att ge Birgitta Ohlsson en eloge för det antidiskrimineringsarbete som Birgitta Ohlsson med iver driver i EU. Vi tycker att det är bra.

Det finns något annat som är mer bekymmersamt. Sverige har varit ett föregångsland, och många länder har sett upp till oss, i fråga om jämställdhetspolitiken. Där är det många som nu i stället betraktar Sverige under den moderatstyrda regeringen som en bromskloss.

Både statsrådet och jag tog i våra anföranden upp vikten av att höja förvärvsfrekvensen bland kvinnor. Om kvinnor skulle jobba i samma utsträckning och lika mycket som män skulle EU tjäna hundratusentals miljarder euro. Det är viktigt, förutom det självklart viktigaste att själv kunna försörja sig, att välja sitt liv och fungera i ett samhälle.

EU är progressivt på området och säger att det är fel att stapla viss-tidsanställningar på varandra. Sverige rekommenderas att anpassa sig. Den moderatstyrda regeringen har sagt att man inte kommer att göra det. Hur tänker regeringen, statsrådet? Det viktigaste för att kunna planera och styra sitt liv, ta hand om barn och fungera i en relation är att veta om man har ett jobb eller inte, hur länge det varar och hur länge det finns lön. Hur tänker regeringen?

Anf. 71 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP) replik:

Fru talman! Jag vill inledningsvis tacka för, och jag är glad över, det beröm som Marie Granlund gav mig för mitt arbete för mänskliga fri- och rättigheter i unionen.

Jag blev ändå lite konfunderad när jag såg Stefan Löfven på tv för några veckor sedan. Han sade att man i Europeiska unionen bara ska släppa fram krav på lagförändringar som genererar nya jobb. Man ska jobbtesta alla förslag.

Det innebär att vi inte kan gå vidare på området mänskliga fri- och rättigheter. Vi kan inte skärpa klimatpolitiken eftersom det kanske inte genererar jobb. Vi kan inte ha en tuffare politik för att stoppa människohandel och trafficking. Det kanske inte heller genererar nya jobb. Varför ska vi ha en människorättsgranskning? Det kanske inte heller genererar nya jobb. Det tycker jag var trångsynt, om nu Socialdemokraterna i kammaren vill påskina att man vill ha ett starkare Europa i värderings- och rättighetsfrågorna.

Låt oss titta på arbetsmarknadsfrågorna i Europeiska unionen i dag. Frågorna har debatterats kraftfullt i dag i kammaren. Det är viktigt att se att det inte handlar om att den svenska regeringen har tummat på den svenska arbetsmarknadsmodellen. Tvärtom står vi upp för den i Bryssel. Men vi är också medvetna om att det inte är den svenska modellen som är norm i resten av Europa. Vi är också medvetna om att om arbetsrättsliga frågor förs upp på europeisk nivå är det inte säkert att det är vår modell som kommer att vinna eller få mest stöd. Tvärtom skulle vi få backa på en del punkter, och det är väl ingen här inne som vill.

Det har varit en intensiv debatt i kammaren om lex Laval och kollektivavtalen. Jag tänkte upprepa för lyssnarna, tittarna och politikerna här i kammaren vilka krav som facket kan ställa på dem som är utstationerade och kommer hit och jobbar. Det gäller den hårda kärnan. Lex Laval reglerar exempelvis den längsta arbetstiden, den kortaste vilotiden, semesterdagar – betalda förstås – minimilön, säkerhet, hälsa, hygien, skyddsåtgärder för gravida, likabehandling, icke-diskriminering. Det är alla krav som kan ställas och där facket har en fantastiskt viktig roll att vara vakthund. Man ska inte påstå att facket inte kan ställa krav.

Jag återkommer med visstidsärendet i nästa inlägg.

Anf. 72 MARIE GRANLUND (S) replik:

Fru talman! Det är viktigt att inte ha den ordning som gäller i dag på arbetsmarknaden med den osäkerhet som finns för visstidsanställningar. Det är en fruktansvärd situation för många – just att de inte kan styra sina egna liv.

Vår arbetsmarknadsmodell har diskuterats mycket. Antingen får den borgerliga sidan medvetet med osanning eller så är man så totalt ointresserad av arbetsmarknadsfrågor att man helt enkelt inte kan dem. Jag vet inte riktigt vilket som är värst, men det är bekymmersamt när man hävdar att det går att ställa krav i kollektivavtal för utstationerad arbetskraft – vilket inte går att göra.

Jag skulle vilja att statsrådet på regeringens vägnar säger vad Laval- domen innebär. Kan statsrådet förklara vad domen innebär eftersom det inte råder några problem? I samband med domslutet hurrade många för att domslutet blev som det blev. Det var Moderaterna, Svenskt Närings-

liv, Moderata Ungdomsförbundet och så vidare. Någonting måste domen ändå ha betytt. Det skulle vara bra att få en redogörelse för vad Laval-domen innebär.

Birgitta Ohlsson ska i nästa replik svara på frågan om visstidsanställningar. Jag skulle också vilja ställa en fråga om bolagsstyrelser.

Det klart att det inte är den största jämställdhetspolitiska åtgärd som finns. Men man kan inte komma ifrån att bolagsstyrelser fattar mängder av viktiga beslut. Enligt socialdemokratins uppfattning är blandade styrelser det bästa för tillväxten. Jag skulle vilja fråga statsrådet varför regeringen inte driver den frågan.

Anf. 73 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP) replik:

Fru talman! Vad gäller kvotering till bolagsstyrelser, om man är för det eller inte, är det en sak som är väldigt tydlig och klar: Det är inte någonting som Europeiska unionen ska besluta om. Det ska man i så fall besluta om i den här kammaren. Där måste man vara glasklar.

Fru talman! När det handlar om visstidsanställda, en fråga som har varit uppe, vet Marie Granlund att vi har fått kritik från kommissionen. Regeringen kommer att svara i juni i år, 2014. Vi tycker i regeringen att de tidsbegränsade anställningarna kan vara en viktig bro in på arbetsmarknaden, inte minst för unga personer och personer som har befunnit sig väldigt långt från arbetsmarknaden. Sverige tillhör de länder som haft det största flödet i hela unionen från visstidsanställningar till fasta jobb. Vi tycker att kritiken om att reglerna har missbrukats är något överdriven.

Klart är att vi måste svara till kommissionen, och vi kommer att göra det, inte speciellt långt från nu utan i juni 2014.

Vad gäller den svenska arbetsmarknadsmodellen läste jag upp tidigare vad konsekvenserna har blivit. Det handlar om 6 000 individer som är utstationerade i dag, så det är en väldigt liten del. De flesta utländska medborgare som kommer från andra EU-länder jobbar i Sverige för svenska företag och följer svenska regler. Som jag läste upp vad gäller de andra reglerar den hårda kärnan, de krav som kan ställas, väldigt mycket av det som är det viktigaste i kollektivavtalen.

Vi kan säga att vi inte sett någon lönedumpning i vårt land sedan lex Laval kom till. Reallönerna inom till exempel Byggnads har höjts under perioden. Det är viktigt att se att det inte blivit sådana konsekvenser som många varnade för. Det är oerhört tydligt.

Självklart ska alla som jobbar i Sverige ha sjysta arbetsvillkor oavsett om de kommer från Varberg eller Warszawa. Men det är också viktigt att se vad lex Laval har inneburit för den fria rörligheten och öppenheten.

Anf. 74 JOHNNY SKALIN (SD) replik:

Fru talman! Jag skulle vilja sammanfatta den här debatten, och jag tycker att det passar alldeles utmärkt när vi nu har EU-ministern i talarstolen.

I debatten har det urskiljts två olika inriktningar. Dels finns de politiska partier som vill utveckla unionen och överstatligheten, dels de partier som vill motverka överstatligheten och till och med ta tillbaka makt till Sverige. Vi tillhör dem som vill ta tillbaka makt till Sverige. Vi vill begränsa den fria rörlighetens avarter genom att ställa krav på att de

människor som rör sig över gränserna kan försörja sig själva. Birgitta Ohlsson nämnde att det finns undersökningar som visar att rörligheten innebär en vinst. Är det en vinst att 34,9 procent av de människor som kommer till Sverige måste söka socialhjälp? Jag hävdar att så inte är fallet.

Vi vill ta tillbaka makt. Det är precis det som EU-kommissionen uppmanade det här parlamentet att diskutera inför valet. Det handlar alltså inte om att vi ska diskutera välfärd, höger- eller vänsterpolitik eller någonting liknande utan normgivningsmakt. Det är det som vi ska diskutera, tycker jag. Jag tycker också att vi ska kunna diskutera frågan om att kunna upprätthålla ett gränsskydd för att skydda Sveriges gränser mot gränsöverskridande kriminalitet, att kunna registrera långtradarchaufförer som rör sig över gränserna och motverka lönedumpning.

Vi vill däremot inte ha ett socialt protokoll, men vi är för att riva upp utstationeringsdirektivet för att inte låta det europeiska folket därigenom besluta hur den svenska välfärdsmodellen och den svenska arbetsmarknadsmodellen ska se ut.

Det är det här som skiljer ut oss gentemot andra politiska partier i den här kammaren. Vi står upp för folket, vi står upp för självbestämmandet och vi vill låta makten utgå från folket. Övriga partier, framför allt Folkpartiet och utnämnd EU-minister, står för det motsatta. Det kan jag endast beklaga.

Anf. 75 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP) replik:

Fru talman! Det är ingen hemlighet att Sverigedemokraterna är ett parti med rötter i den bruna rörelsen och det parti som står längst från mitt parti, Folkpartiet liberalerna, som är sanna internationalister. Det är ingen hemlighet att vi står långt från varandra i både värderingar och synen på öppenhet och Europa.

Fru talman! Efter den långa dragningen från Johnny Skalin om SD:s politik tycker jag att det är bra om vi kan få klara och tydliga besked. För några dagar sedan var det partiledardebatt i kammaren då Johnny Skalins partiledare Jimmie Åkesson blev tydligt utfrågad av Göran Hägglund i frågan vad ni väljer för samarbete om ni kommer in i Europaparlamentet.

Jag tycker att det är väldigt intressant att ni duckar gång på gång. Jag förstår såklart varför. Ni vill inte visa vilka ni tänker samarbeta med. Det må vara det islamofobiska Front National, lett av Marine Le Pen. Det må vara lika islamofobiska Frihetspartiet med Geert Wilders som partiledare. Men ni måste deklarerat för svenska folket före valdagen vilka ni ska samarbeta med. Det handlar om demokratisk anständighet. Alla andra partier i denna kammare gör det tydligt, också de uppstickare som finns och som kan ha chansen att komma in.

Jag minns precis hur det var förra gången vi hade val till Europaparlamentet för fem år sedan. Då var det Piratpartiet som var i samma situation men som gick ut och tydligt sade att de ville tillhöra den gröna gruppen. Det var en varudeklaration inför eventuella valjare.

Jag förstår inte varför ni inte kan vara tydliga på den punkten. Ge ett besked, Johnny Skalin! Ska inte svenska folket få veta det? Det handlar om att vara demokratiskt tydlig. Du tycker att demokratin är viktig, Johnny Skalin. Det sade du i ditt förra inlägg.

Anf. 76 JOHNNY SKALIN (SD) replik:

Fru talman! Jag tycker att jag är jättetydlig med att beskriva vår politik. Vi är för samarbete och mot överstatlighet. Vi menar att det går att samarbeta inom Europa utan att instifta olika överstatliga institutioner som Folkpartiet och övriga partier här har bejakat och bistått.

Jag tycker inte att vi behöver en gemensam myndighet för utrikes frågor. Jag tycker inte att vi behöver en bankunion som ska ställa krav på hur vi i Sverige ska styra vår ekonomi. Det är precis vad man kommer att göra om vi går med i en bankunion efter den folkomröstning som Birgitta Ohlsson vill utlysa. Däremot vill hon inte utlysa en folkomröstning för att ta reda på om hon har stöd hos det svenska folket för den enorma maktöverföring som hon har stått för och står för varje vecka som EU-minister.

Jag vill uppmana dem som fortfarande tvekar om vilket parti de ska rösta på i kommande val att betänka det faktum att Folkpartiet är det parti av regeringspartierna i Sveriges riksdag som verkligen besitter makten i EU. Vi har en EU-kommissionär som heter Cecilia Malmström, som driver fram migrationsfrågorna på europeisk nivå, framgångsrikt dessutom, dock inte lika framgångsrikt i EU-parlamentet. Men där börjar Folkpartiets representant Cecilia Wikström röra på sig och driva på för en utveckling av en gemensam invandringspolitik på europeisk nivå.

Jag beklagar den här utvecklingen. Jag är för ett demokratiskt Europa, demokratiernas Europa, ett nationernas Europa där man samarbetar gränsoverskridande i frågor som alla är överens om.

Vilka partier ska vi samarbeta med? Som Birgitta Ohlsson nämnde i sitt anförande stormar partier fram i Europa som har en EU-kritisk agenda. Det kommer att väljas in nya partier med en EU-kritisk agenda som vi ännu inte har sett i Europaparlamentet. Andra partier kommer att stärkas. Skulle vi redan här och nu säga exakt vilken partigrupp vi ska ingå i har vi sålt ut vår egen förhandlingsposition. Jag menar att det är en ganska olycklig väg för oss att gå, eftersom vår utgångspunkt är att få så mycket inflytande som möjligt.

Anf. 77 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP) replik:

Fru talman! Vi kan åter konstatera att Sverigedemokraternas Europapolitik består av trångsynthet, stängda gränser och ett Europa som skulle isolera sig. Det är inte framtidens väg över huvud taget.

Jag är väldigt stolt över vad liberala medsystrar, oavsett om de heter Cecilia Wikström eller Cecilia Malmström, har uträttat i Europaparlamentet och EU-kommissionen. De står för det liberala och öppna Europa. Med ert Europa får vi stoppad utvidgning, stängda gränser och med det en ekonomi som kommer att haverera i det långa loppet.

Jag tycker att det är sorgligt att Sverigedemokraterna fortsätter med sin mörkläggnings gentemot det svenska folket genom att inte ge besked i frågan om gruppstillhörighet. Hur skulle det se ut om partierna i svenska riksdagen inte var tydliga med vilket regeringsalternativ de vill ha till hösten? Alla måste vi deklarerat tydligt i debatter. Men ni vägrar att göra det, och det finns en tanke bakom.

Då får väl vi förutsätta att det kommer att vara Marine Le Pen, ett parti där höga företrädare har blivit fällda för hets mot folkgrupp genom åren för att de förnekade Förintelsen, ett parti som har en smutsig, obehag-

lig, vidrig, islamofobisk propaganda, eller för den delen Geert Wilders parti, Frihetspartiet i Holland, som har precis samma politiska agenda. De finns.

Det är ingen här inne som hävdar att ni skulle samverka med grekiska nynazister som Gyllene gryning eller högerextremistiska Jobbik från Ungern. Du skjuter gärna in dig på dem, även om ditt parti också har ett nynazistiskt förflutet. Kom ihåg att det var Anders Klarström som ledde partiet i början av 1990-talet!

Sverigedemokraternas ungdomsförbund är tydligt och rakt med var man hör hemma. Det vore på tiden att moderpartiet också vågade vara demokratiskt transparenta på den fronten. Det tycker jag att svenska folket bör få reda på, så att de vet vad de röstar på.

(Applåder)

Anf. 78 JULIA KRONLID (SD):

Fru talman! Jag vill börja med att vara tydlig och säga att vi står bakom samtliga våra 15 reservationer i detta betänkande, men för tidsvinnande väljer jag att yrka bifall till reservationerna 1, 5, 12, 28 och 38.

Min kollega Johnny Skalin har redan på ett föredömligt sätt redogjort för vår kritik mot den överstatliga inriktning som finns i EU och på vilket sätt vi vid ett inträde i EU-parlamentet kommer att arbeta för att försvara Sveriges rätt till självständighet och motarbeta ytterligare maktförskjutning till EU.

En annan stor fråga inom EU är utrikespolitiken. I de fall som det finns ett behov av en gemensam linje ska – så som sker i dag – detta beslut fattas med konsensus mellan medlemsländerna. Det vi däremot är väldigt kritiska till är att EU har byggt upp en egen utrikestjänst med en egen utrikesrepresentant. Vi menar att detta pekar på och stakar ut en riktning mot en fullvärdig EU-stat med en utrikesminister som tar över all utrikespolitik och försvagar varje självständig medlemsstats rätt till att föra sin utrikespolitik i förhållande till tredje land. Vi menar att det är fullt tillräckligt att utrikesministrarna i EU möts vid behov av gemensamma ståndpunkter och att dessa möten förbereds i varje medlemsland.

Vi anser också att Sverige inom FN-systemet ska ha all rätt att föra sin egen talan. År 2011 antogs en resolution som ger EU:s representanter rätt att framföra sina ståndpunkter i FN:s generalförsamling. Ett exempel på konsekvensen av detta är de pågående förhandlingarna inför de nya utvecklingsmålen efter 2015 som ska ersätta nuvarande millenniemål. Då ska först EU enas om en gemensam linje som sedan ska gälla i de mellanstatliga förhandlingarna i FN. Sverige får alltså inte föra fram sin talan i dessa förhandlingar trots att vi är fullvärdiga medlemmar som en stat och EU inte är det. När EU har enats om en linje är det den som gäller.

Därför menar vi att EU:s förstärkta rätt att föra talan i FN ska upphävas eller åtminstone begränsas för att inte inskränka medlemsstaternas rätt att framföra sina åsikter i FN:s generalförsamling.

Fru talman! När det gäller den konkreta utrikespolitiken i EU har vi i betänkandet hänvisat till våra ställningstaganden i EU-nämnden. Ett exempel på detta är Syrienkonflikten och den svåra humanitära situation som råder för flyktingar från Syrien. I det sammanhanget brukar vi ofta föra fram synpunkten att Sverige och EU har fel fokus för att kunna komma till rätta med den svåra situationen. En sak är vi överens om, att

det är bra att Sverige tar ett stort ansvar i jämförelse med andra länder vad gäller just FN:s kvotflyktingar, och det vore bra om fler länder i EU också tog ett större ansvar där.

Men vi kan inte komma ifrån att detta skulle hjälpa bara en väldigt liten del. Birgitta Ohlsson sade tidigare att om alla länder tog emot lika många flyktingar som Sverige gör skulle detta hjälpa 100 000 flyktingar. Då ska man komma ihåg att det är två miljoner människor som har flytt från Syrien, och de allra flesta av dem befinner sig i närområdet. Det är sex miljoner som är kvar, och det är därför som vi arbetar för humanitärt tillträde till dessa människor, men det skulle ändå bara hjälpa en liten del.

Den stora mängd flyktingar som inte kan ta sig till Europa blir inte hjälpta av att vi försöker hitta vägar för att ta emot några fler. Länder som Jordanien eller till exempel den kurdiska delen av Irak blir inte heller hjälpta av det. Det som behövs här är att vi fokuserar mer på hur vi ska kunna rikta resurserna dit där de bäst behövs, och det är i närområdet. Vi kan inte komma ifrån att de flesta befinner sig där.

Sverige har bidragit humanitärt, och det är väldigt bra. Det är jag stolt över, men jag är inte stolt över den prioritering som Sveriges regering har gjort. I Sveriges biståndsbudget för 2014 har man avsatt ungefär 5 miljarder för asylmottagning i Sverige, och 230 miljoner har avsatts för humanitärt stöd till flyktingar från Syrien som befinner sig i närområdet. Det finns också ett årligt stöd till UNHCR på 600 miljoner.

Vi i Sverigedemokraterna har föreslagit 1 miljard utöver regeringens budget och 5 ½ miljard för budgetperioden till UNHCR, för vi ser var behoven finns.

Trots att vi tycker att Sverige bidrar alldeles för lite till närområdet är Sverige det land i dag som per capita bidrar mest jämfört med andra europeiska länder. Där vill vi uppmana fler länder i Europa att bidra generöst. Givetvis ska alla länder få besluta över sin egen biståndspolitik och migrationspolitik, men är det någonting som vi ska rikta in oss på är det ju detta, om vi vill påverka migrationspolitiken inom EU.

För att jag ville skaffa mig en egen uppfattning om hur situationen ser ut har jag nyligen besökt Jordanien och träffat flyktingfamiljer såväl i flyktinglägret Zaatari som inne i Jordanien och på registreringscentret i Amman. Jag har sett att dessa människors överlevnad hänger på att det finns tillräckligt med resurser. Jag har också sett vilket oerhört imponerande arbete som UNHCR utför. Dessa människors möjlighet att ta sig till Europa är ju så gott som obefintlig. Det handlar kanske inte om systemet, utan det handlar om deras ekonomiska resurser.

Några som vi träffade längtade varje dag efter att få återvända till sitt hemland. Ska vi då verkligen säga att det enda sättet som vi vill hjälpa till på är att fler människor ska ta sig hela vägen till Europa, när de varje dag längtar efter att ta sig tillbaka till hemlandet? Ska vi inte hjälpa dem på det mest humana sättet?

Vi blir anklagade för att vara inhumana. Jag anser det vara inhumant att satsa så stora resurser på att hjälpa en så liten del av flyktingarna i stället för att satsa de största resurserna där den största delen av flyktingarna befinner sig.

Jag deltog nyligen i en debatt där samtliga partier sade att de är stolta över att Sverige tar emot flest flyktingar. Jag ser det som väldigt begränsat att ha den synen. Jag är stolt över att tillhöra ett parti som vill hjälpa

flest människor. Det är det som är viktigt för mig. Vi ska hjälpa på båda sätt. Vi ska ta emot kvotflyktingar och försvara asylrätten, men fokus måste vara att hjälpa flest, och vi anser att det är vår politik som gör det.

Fru talman! Jag vill också säga något om konflikten i Ukraina. Det finns en stor enighet i riksdagen om hur viktigt det är att vara tydlig gentemot Ryssland vad gäller den inskränkning i Ukrainas rätt till suveränitet och territoriell integritet som Rysslands agerande och annekteringen av Krim har inneburit. Situationen i östra Ukraina med ökad våldsupptrappning är såklart djupt oroande, och det är av stor vikt att båda parter i konflikten gör sitt för att minska spänningarna. Vi måste uppmana till politiska och diplomatiska lösningar på den här konflikten.

I förhållandet till Ukraina anser jag det också vara av stor vikt att inte vara naiv. Vi ska stödja Ukrainas rätt till suveränitet gentemot Ryssland, men EU måste också ställa tydliga krav på regeringen i Kiev. Vi kan inte, som vår utrikesminister Carl Bildt, blunda för att det mycket extrema partiet Svoboda finns representerat i regeringen där företrädare bland annat har hyllat Förintelsen, brukat våld i parlamentet och misshandlat chefen för statstelevisionen, och man står för mycket extrema åsikter. Här har Sverigedemokraterna varit väldigt tydliga med att sådana åsikter är oacceptabla. Vi måste ställa krav och ta avstånd från den typen av åsikter, men där har vår utrikesminister Carl Bildt och våra regeringsföreträdare inte varit särskilt tydliga. Vi har hört sådana uttalanden som till exempel att de är demokrater som vi.

Fru talman! Avslutningsvis vill jag säga något om konflikten mellan Israel och Palestina. Jag tycker att det är olyckligt att EU har slagit in på en väg i konflikten där man inte missar en enda chans att kritisera Israel, men gång på gång förnekar man och blundar för de stora brister som finns i den palestinska myndigheten.

Att Hamas på Gazaremsan är terrorister är välkänt, och deras inriktning – de är i alla fall ärliga med vad de står för. Vi menar att det är mycket naivt att tro att de på kort tid kommer att lägga ned sina vapen och ändra sina stadgar om att förintä Israel bara för att samarbeta med Fatah och den palestinska myndigheten, som nu är aktuellt. Vi tror att kraven här måste vara extremt tydliga. Jag vill inte alls välkomna något sådant samarbete om vi inte ser att Hamas verkligen menar allvar med sin förändring.

Det är samtidigt viktigt att komma ihåg att den palestinska myndigheten inte heller är den bästa förebilden. De visar en bild utåt och en annan inåt. De säger utåt att de inte förespråkar terrorism, men samtidigt belönar de terrorister som har utfört dåd med stora summor. De kan döpa sportevenemang för barn efter terrorister.

Om EU nu ska lägga sig i denna konflikt mellan Israel och Palestina bör man ha en mer nykter syn på vad som sker, och inte på samma naiva sätt som i dag med stora belopp ekonomiskt och politiskt stödja den palestinska myndigheten.

Sverigedemokraterna vill att Sverige ska tala med en stark och demokratisk röst i världen och vill inte att vi helt ska lägga ned vår egen utrikespolitik för att överlämna detta åt EU.

Fru talman! Valet till Europaparlamentet närmar sig med stormsteg. Om man nu är EU-kritisk och är trött på EU:s överstatlighet ska man inte stanna hemma utan gå och rösta på ett EU-kritiskt alternativ. Vi i Sveri-

gedemokraterna vill motverka maktöverföringen till EU, minska EU-avgiften, stärka djurskyddet, försvara svenska kollektivavtal, värna den svenska kronan och värna Sveriges självständighet på riktigt.

Prot. 2013/14:110
9 maj

*Berättelse om
verksamheten
i Europeiska
unionen 2013*

Anf. 79 FREDRIK MALM (FP) replik:

Fru talman! Nu är vi där igen! Det kommer ett långt anförande från Sverigedemokraterna om den fruktansvärda humanitära tragedin i Syrien med miljoner människor som flyr, och sedan kommer slutsatsen: Men kom inte hit! Kom gärna till Jordanien, en miljon, gärna till Libanon, en miljon, gärna till irakiska Kurdistan, en kvarts miljon, och gärna till Turkiet, en miljon! Men kom för allt i världen inte hit!

Sedan försöker man från Sverigedemokraternas sida twista och vrida det till att detta skulle vara någon sorts humanitär ansats, lite godare än alla andras.

Kommer Julia Kronlid i nästa steg att börja argumentera för att Europeiska unionen absolut inte får ha en mer gemensam utrikespolitik? Att hela unionen med 28 länder ska tala med en röst i en förhandling om klimatet med USA, Kina och Indien vill hon absolut inte. I stället ska man prata med 28 spretiga röster och inte kunna enas om någonting.

Därefter tar hon exemplet Syrien. Ja, men där är det ju just så! Om vi tittar på de länder som är programländer för UNHCR, de länder som tar emot de syriska flyktingarna, ser vi att det inte finns någon gemensam politik i EU, av det enkla skälet att UNHCR inte är Europeiska unionen utan ett FN-organ. Det betyder att det i dagsläget bara är 9 länder av 28 i Europeiska unionen som tar emot kvotflyktingar. Om Sverigedemokraterna fick bestämma skulle det väl då bara vara 8, gissar jag.

Det här hänger inte ihop. Man kan inte å ena sidan tårögt tala om människor som lider i Syrien medan man å andra sidan vill stänga gränsen för de människor som kommer hit. Man kan inte tala om att Europa inte ska ha en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik och sedan hävda att den politik där länder inte samarbetar har misslyckats. Det hänger inte ihop, Julia Kronlid.

Vad vi behöver är förstås ett mer gemensamt samarbete på det utrikespolitiska området i Europa för att möta de utmaningar vi står inför.

Anf. 80 JULIA KRONLID (SD) replik:

Fru talman! Jag tror att den ende som står här och säger ”kom inte hit” är Fredrik Malm. Jag har inte sagt det en enda gång i mitt anförande. Det jag har sagt är: Vad ska vi prioritera?

Jag har sagt om att värna asylrätten: Är det så att människor söker asyl ska de givetvis få sin asylrätt prövad. Det vi däremot förordar är tillfälliga uppehållstillstånd. Vi vill inte förorda att man på förhand ska utlova permanenta uppehållstillstånd till alla syrier. Vi tycker inte att man då riktar in sig på att hjälpa de mest utsatta.

Vi har hela tiden varit positiva till kvotflyktingar. Jag tycker att det är ett bra system. FN kan göra bedömningen av vilka som har behov, som inte kan stanna kvar på grund av en svår situation i närområdet och behöver förflyttas. Där är vi positiva, och där tycker vi att fler kan ta sitt ansvar.

Jag pratade om att fler länder borde bidra till UNCHR, och det kan vi göra oavsett om vi har en gemensam utrikespolitik eller inte. Vi kan

uppmuntra fler länder i Europa att ta sitt ansvar vad gäller att bidra till FN. Jag ser inte någon motsättning i det. Självklart måste vi kunna uppmåna: Nu ska vi bidra i en svår humanitär situation i närområdet.

Fredrik Malm anklagar mig för att vilja twista det här till att vara humanitärt. Jag tycker att det märkligaste är att Fredrik Malm försöker twista det till att det är humanitärt att satsa 5 miljarder på asylmottagning för de få som kan ta sig till Sverige och 230 miljoner till Syrien. Hur kan Fredrik Malm twista det till att vara det mest humanitära sättet att hjälpa flyktingar?

Anf. 81 FREDRIK MALM (FP) replik:

Fru talman! Det blir nästan löjeväckande när Sverigedemokraterna, som är ett enfrågeparti för att hacka på invandrare och för att färre människor ska komma till Sverige, tårögt står i riksdagens talarstol och försöker framställa partiet som det mest humanitära och de som värnar flyktingarna från Syrien mest. Det går inte ihop, Julia Kronlid.

Man kan inte å ena sidan säga att man besökte Jordanien och att det var hemskt eftersom där finns en miljon flyktingar från Syrien och å andra sidan vilja stoppa de få av Syrienflyktingarna som kommer till Europa eller hit.

Jag kan upplysa Julia Kronlid om att av de två och en halv miljoner syrier som är registrerade flyktingar hos FN:s flyktingkommisariat, UNHCR, handlar vidarebosättningskvoten för hela världen i år om 30 000 personer. Av de 30 000 har man hittills hittat platser för 18 000. Av de 18 000 är det 12 000 som ska komma till Europeiska unionen. 12 000 människor från Syrien kommer på kvot till Europeiska unionen enligt de ”pledgade” platser som man nu har avtalat fram.

12 000 personer – det är för övrigt det Sverigedemokraterna kallar massinvandring. 12 000 personer kommer till Europeiska unionen, där det lever en halv miljard människor. En miljon kommer från Syrien till Libanon, där det lever fem miljoner människor.

Då säger Julia Kronlid: Alla ska tas om hand på plats.

Och vad jag säger som liberal är: Alla ska inte komma hit. Det är inte det vi säger. Vi har en reglerad invandring. Men vad vi säger är att när de ganska få människor från Syrien – som har flytt från Aleppo, som är pulvriserat till stoft, som har flytt från Homs och som har flytt från kemiska raketattacker – som har lyckats ta sig hela den långa, strapatsrika vägen och kommit fram till Europa och söker asyl här måste vi i vårt land, som är ett av de rikaste och finaste länderna i världen, kunna säga: Ja, ni är välkomna att få stanna här.

Där går skiljelinjen mellan Sverigedemokraterna och Folkpartiet.

Anf. 82 JULIA KRONLID (SD) replik:

Fru talman! Jag kan förstå att Fredrik Malm inte får ihop det jag säger om den politik som vi vill föra med de fördomar han har om Sverigedemokraterna. Jag kan förstå att det inte går ihop, Fredrik Malm. Jag tycker att det blir ganska tydligt att vår politik är den mest humana när Fredrik Malm på ett föredömligt sätt säger att det är så pass få som har möjlighet att ta sig till Europa via kvotflyktingsystemet.

Jag vill bara än en gång säga: Vi har aldrig någonsin motsatt oss att ta emot kvotflyktingar. Kan Fredrik Malm försöka förstå det nu efter våra

fyra år i riksdagen? Vi har suttit i samma utskott, och jag har gång på gång sagt detta. Jag tycker att det är lite märkligt att Fredrik Malm inte någon gång vill lyssna på vad jag säger om detta. Det är vi för.

Men vi kan inte komma ifrån att även Fredrik Malm säger att vi ska en reglerad invandring och att vi inte kan ta emot alla. Nej, just det! Därför måste vi rikta mer resurser dit där de befinner sig. Tycker inte Fredrik Malm att till exempel den kurdiska delen av Irak, som Fredrik Malm ofta pratar om, har en väldigt stor belastning? Ska vi inte hjälpa dem i det ansvar som de tar? Tycker inte Fredrik Malm det? Nu har han inte någon chans att svara, men vi får säkert fler chanser att diskutera det.

Varför har Fredrik Malm inte föreslagit en enda krona mer till närområdet? Varje år ger regeringen ungefär samma summa till UNCHR, 600 miljoner. Varför kan man inte öka det? Varför driver inte Fredrik Malm att vi ska öka det humanitära biståndet om han tycker att det är viktigt?

Anf. 83 PATRIK BJÖRCK (S):

Fru talman! Vi har haft en lång debatt i dag och en debatt som faktiskt har fungerat, tycker jag, eftersom den på ett tydligt sätt har visat på de politiska skiljelinjerna. Jag skulle ha kunnat förklara för statsrådet Birgitta Ohlsson att vi är överens om det om hon hade varit kvar. Nu har hon gått, men till er som är kvar kan jag säga att jag är överens med Birgitta Ohlsson om att det är viktigt att de här debatterna visar på de politiska skiljelinjerna. De har visat på de politiska skiljelinjerna i svensk politik och, fru talman, i europeisk politik.

Först och främst skulle jag vilja ta upp den avgrundsdjupa skiljelinjen mellan de demokratiska krafterna i Sverige och i Europa och de högerextrema krafterna i Sverige och i Europa. Partier som Sverigedemokraterna, Gyllene gryning och Jobbik har tagit sig in i de nationella parlamenten. Nu finns det risk att vi får in dem även i Europaparlamentet. Det här är en större fara än jag tror att väljarna alla gånger tar till sig och ser. Det finns all anledning att mobilisera för demokratin och att försvara demokratin mot sverigedemokrater, mot Jobbik och mot Gyllene gryning.

Europeiska unionen skapades ur ruinerna av det Europa som Sverigedemokraternas föregångare låg bakom. Det var Sverigedemokraternas föregångare som genom sitt katastrofala och brutala styre lade Europa i ruiner.

Sverigedemokraterna har fått frågan vid ett flertal tillfällen, både här i dag och tidigare, vilka de ska samarbeta med. Sverigedemokraterna har inte kunnat svara på den frågan. Man kan tycka att det är lite märkligt att de inte kan svara på den frågan. Som Birgitta Ohlsson mycket tydligt beskrev finns det lite olika alternativ. De islamofobiska partierna i till exempel Holland och Frankrike för ju en politik som är snarlik den som Sverigedemokraterna står för. Varför skulle de inte kunna deklarerat det?

Det finns en annan orsak, tror jag, till att Sverigedemokraterna har svårt att svara på frågan. Det är, fru talman, att man helt enkelt inte får välja. Det finns nämligen väldigt många partier som aktivt väljer att inte samarbeta med Sverigedemokraterna. Det är viktigt att komma ihåg. Även på den högerpopulistiska sidan finns det partier som säger att de inte kommer att samarbeta med Sverigedemokraterna. Det är naturligtvis en orsak till att de har så oerhört svårt att svara på frågan – de har egentligen inget val. Möjligen får de se vad som återstår.

Den andra skiljelinjen som dagens debatt tydligt har visat på gäller såväl svensk politik som europeisk politik, och det är någonting som jag kan tycka att vi kan hjälpas åt att tillsammans bära ut till väljarna. Det är en tydlig skiljelinje, och det är inte svårare att ta ställning i Europavalet, i Europapolitiken, än att ta ställning i det svenska valet och i den svenska politiken.

Det handlar nämligen om den klassiska konflikten mellan högerens marknadsinriktade politik och Socialdemokraternas politik som handlar om att politiken är en part i samhället. Man kan inte släppa allting fritt till destruktiva krafter. Man måste låta demokratin få inflytande i hur samhället skapas och styrs. Den här klassiska höger-vänster-konflikten är det som Europavalet egentligen kommer att handla om.

Den första frågan är jobben. I Sverige har vi nu under åtta år fört en högerpolitik och haft en moderatledd regering som har misslyckats med jobben. I Europa har högern haft ansvaret för politiken i snart 15 år, och den har misslyckats med jobben. Det är alltså samma ställningstagande man har att göra i Sverige som i Europa. Den europeiska arbetslösheten på 26 miljoner människor drabbar naturligtvis individen, europén, rakt in på bara skinnet. Men den drabbar också samhället, Sverige och svensk ekonomi.

Fru talman! Ungdomsarbetslösheten i Europa är förskräckande med sina sex miljoner. Men det är också viktigt att visa på att det finns likheter mellan Sverige och Europa. Vad är likheten mellan Skåne och Andalusien, fru talman? Vad är likheten mellan Västernorrland och Galicien? Jo, de är regioner i Europa som får ta del av bidrag från EU för att bekämpa ungdomsarbetslösheten. I Sverige har vi alltså tre regioner som har så hög ungdomsarbetslöshet att Sverige kvalificerar sig, om man vill använda det uttrycket, för bidrag från EU för att bekämpa ungdomsarbetslösheten.

Det är viktigt, fru talman, att diskussionen om jobben förs ut på europeisk nivå och på svensk nivå. Valet till Europaparlamentet kommer självklart att handla om jobben, och valet till Sveriges riksdag i höst kommer att handla om jobben.

Den andra frågan som har varit väldigt tydlig här i dag är skiljelinjen när det gäller ordning och reda på arbetsmarknaden. Vi i Sverige gick in i det europeiska samarbetet i den fasta förvisningen att den svenska arbetsmarknadsmodellen skulle kunna gälla och att vi skulle kunna fortsätta ha en arbetsmarknadsmodell som byggde på kollektivavtal. Efter utslaget i domstolen i Laval målet vet vi att hela den modellen har ruckats och att balansen har satts ut spel.

Här har vi socialdemokrater varit oerhört tydliga: Det kommer vi inte att acceptera. Vi kommer i den här kammaren, fru talman, att vidta de åtgärder som krävs i den nationella politiken för att ändra det här missförhållandet. Vi kommer, fru talman, att gå till val i valet till EU-parlamentet med det mycket tydliga budskapet till väljarna att vi ska återställa möjligheten att ha en svensk arbetsmarknadsmodell byggd på kollektivavtal.

När det gäller arbetsmiljön har vi exakt samma problematik i den svenska politiken som i Europapolitiken. I Sverige har den svenska högerregeringen rustat ned Arbetsmiljöverket och lagt ned Arbetslivsinstitutet. Man hotar arbetsmiljön på den svenska arbetsmarknaden. I Europa

pågår diskussioner om att helt stänga ned arbetsmiljöarbetet i mindre företag. Samma hot från högern i Sverige som i Europa – det är en tydlig politisk skiljelinje som vi socialdemokrater går till val på.

Jämställdheten har vi också haft uppe till debatt här i dag. Vi har kunnat påvisa hur högerns politik när det gäller visstidsanställningar och motståndet mot kvotering till bolagsstyrelser bromsar jämställdhetsarbetet i dag och hur Sverige från att ha varit en föregångare i jämställdhetspolitiken i Europa nu tillhör de reaktionära bromsklossarna. Det är en tydlig skiljelinje i Europapolitiken och i den svenska politiken, och det här har vi tillsammans ett ansvar för att föra ut till väljarna.

Det är viktigt att komma ihåg – det har sagts här tidigare, men det förtjänar att sägas på nytt – att det inte är Europa eller EU som är något som helst hot mot Sverige, mot jobben eller mot den svenska arbetsmarknadsmodellen. Det är högern i Sverige och i Europa som är hotet mot svenska löntagare och mot Europas löntagare.

Vi har också kunnat konstatera, fru talman, att det finns lite olika sorters moderater. Vi fick en innovation i svensk politik för några år sedan: de så kallade Nya moderaterna. I dag har vi haft en annan moderat i talarstolen: en modell classic, företrädd av Gustav Blix. Här har vi en ganska intressant glidning i politiken, tycker jag. När Gustav Blix ställs inför att diskutera en sådan konkret och praktisk fråga som hur man förhåller sig till Lavaldomen uppvisar han nämligen en nöjdhet. Gustav Blix konstaterar att Lavaldomens förutsättningar är absolut oproblematiske. Man kan ju faktiskt kräva minimilön, säger Gustav Blix.

Därmed, menar han, finns det inga bekymmer med det nya som har hänt i och med Lavaldomen. Det som skiljer en moderat classic från en ny moderat är väl att den nya moderaten åtminstone låtsades vara bekymrad över rättsverkningarna av Lavaldomen.

Fru talman! Det finns en klassisk radiosatir, där förre moderata arbetsmarknadsministern tar emot beskedet om Lavaldomen. Innan han ska svara säger han: Jag måste gå ut och hacka lite lök först!

Krokodiltårarna över domen var de nya moderaternas sätt att förhålla sig till Lavaldomen. Nu uppvisar Gustav Blix i stället glidningen tillbaka till classic, där man helt enkelt är nöjd med faktum.

Vad man säger är att det inte är något bekymmer att man har olika lön för samma arbete. Det är inget bekymmer att man diskriminerar utländsk arbetskraft. Detta är något som vi socialdemokrater aldrig någonsin kommer att acceptera! Det är också därför vi hårt kommer att driva frågan om ordning och reda på arbetsmarknaden i Europavalet och i det svenska valet.

Med detta vill jag yrka bifall till reservation 3 och 28.

Anf. 84 GUSTAV BLIX (M) replik:

Fru talman! Jag trodde att vi var ganska färdiga med den här debatten efter fem timmar. Efter Patrik Björcks inledande tre minuter var jag till och med beredd att trycka på instämmandeknappen, för det var bra ord som han hade att erbjuda när det gäller kampen mot icke-demokratiska krafter i Europa. Men sedan blev jag tvungen att ändå begära ordet.

Det vill jag göra, för jag tycker att Patrik Björck gör en beskrivning som inte stämmer med verkligheten.

Patrik Björck sade att den här regeringen har misslyckats med jobben. Vi har ökat sysselsättningen i Sverige med 250 000 personer under den värsta lågkonjunktur och ekonomiska kris som har drabbat Europa, Sverige och världen under min livstid och sannolikt också under Patrik Björcks livstid. Därmed kan vi inte vara nöjda. Det finns mycket kvar att göra. Men jag konstaterar ändå att vi i Sverige har klarat krisen bättre än nästan alla jämförbara länder i Europa.

Jag har tidigare begärt svar från samtliga riksdagspartier. Kanske Patrik Björck nu kan svara för Socialdemokraternas del: Om nu Sverige är ett så dåligt exempel och den här regeringen är så fruktansvärd, vilket av EU:s 27 länder har då varit ett verkligt föredöme och uppvisat den typ av reformer och resultat som Socialdemokraterna nu säger ska komma?

Patrik Björck kommer väl att säga att alla regeringar är högerregeringar. Det är de självklart inte. Europa är mångfasetterat.

Så kommer vi till detta med Laval. Då måste jag också ställa en fråga. På inget sätt vill jag negligera att vi har problem på svensk arbetsmarknad och att vi måste se till att svenska lagar och regler gäller. Men, Patrik Björck, var är denna sociala lönedumpning, och var är alla de förlorade jobben? Lönerna ökar i svensk ekonomi, och jobben blir fler. Kom med konkreta exempel på hur Laval har minskat lönerna och trängt undan jobb i Sverige!

Anf. 85 PATRIK BJÖRCK (S) replik:

Fru talman! Man har inte misslyckats med jobben, säger Gustav Blix, som här i kammaren företräder en regering som har sett arbetslösheten öka med över 30 procent sedan den tillträdde. Hur man kan kalla det för något annat än ett misslyckande vet jag inte.

Dessutom företräder Gustav Blix en arbetsmarknadspolitik som har lyckats med den nästan obegripliga bedriften att samtidigt med att arbetslösheten har ökat har också de lediga platserna ökat. Det finns inget tydligare sätt att definiera en misslyckad arbetsmarknadspolitik än detta.

Samtidigt som vi har 400 000 arbetslösa i Sverige har vi 100 000 lediga jobb, som inte kan besättas eftersom människorna inte är rustade för att ta de jobben. Misslyckandet är monumentalt!

Det här är en Europapolitisk debatt. Om vi återgår till det ämnet kan vi konstatera att Sverige är ett av de länder som får bidrag från EU för att bekämpa ungdomsarbetslösheten, eftersom regeringen inte har lyckats med det. Det finns ett antal länder som inte får bidrag från EU, för de har faktiskt lyckats med att bekämpa ungdomsarbetslösheten: Tyskland och Österrike, till exempel, och det finns ytterligare ett antal. Jag kan alltså räkna upp de länder som Gustav Blix efterlyser.

Hur kan man över huvud taget hävda att det skulle vara något annat än ett misslyckande när man under åtta års tid har administrerat en arbetslöshet som har ökat med över 30 procent? Man tar emot bidrag från EU för att man inte har lyckats bekämpa ungdomsarbetslösheten, och man har en situation där både arbetslösheten och de lediga platserna ökar. Det är helt obegripligt.

Sedan finns det länder som inte inledde de gångna åtta åren med ett budgetöverskott på 85 miljarder, eller vad det nu var. Det är länder som inte inledde perioden med jättestarka statsfinanser, och det var länder

som inte hade den ordning och reda i ekonomin som vi socialdemokrater hade skapat i den tidigare svenska regeringen.

Prot. 2013/14:110
9 maj

Anf. 86 GUSTAV Blix (M) replik:

Fru talman! Det är som om Patrik Björck lever i en annan verklighet. På intet sätt erkänner han det faktum att Europa, världen och Sverige har drabbats av den största och allvarligaste ekonomiska nedgången i vår livstid. Detta har självklart sköljt in också över Sverige. Det har lett till att arbetslösheten i Sverige har stigit. Men fortfarande är arbetslösheten i Sverige lägre än den är i EU i genomsnitt, och arbetslösheten i Sverige har ökat väsentligt mycket mindre än den har gjort i något annat europeiskt land. Detta har skett samtidigt som sysselsättningen i Sverige har ökat med 250 000 personer.

Vi har klarat jobben. Vi har klarat dem bra. Om man ser på hur det har gått i andra länder kan man konstatera att förändringarna där är väsentligt mycket sämre. Det gäller inte bara sysselsättningen utan också löner.

Om man ser på utvecklingen av disponibelinkomsten sedan 2007, alltså ungefär den tidpunkt då Lavaldomen kom, kan man se att disponibelinkomsten i Sverige har ökat med 19 procent. Det är bättre än i Finland, Belgien, Frankrike och Danmark, och det är mycket bättre – nästan fyra gånger bättre – än i Tyskland. Det är bättre än i Storbritannien och Österrike. Listan kan göras lång.

Patrik Björck har en poäng: Arbetslösheten är en utmaning, och den måste vi också möta med att rusta dem som saknar jobb för den arbetsmarknad som är i dag. Därför är jag stolt och glad över att också kunna tillföra information om hur det ser ut.

Vi hör till de länder i Europa som satsar mest på att de nya jobben ska komma. Vi är nästan de som lägger mest på offentliga utgifter på utbildning. Vi har nästan högst resurser för forskning, och vi satsar på infrastruktur. På alla dessa områden försöker vi möta de utmaningar som finns.

Nya Moderaternas stora uppgift är att pressa tillbaka utanförskapet och klara jobben. Jag är stolt över att kunna kalla mig nymoderat här i dag.

Anf. 87 PATRIK BJÖRCK (S) replik:

Fru talman! Jag tror att nyckelordet hos Gustav Blix är ”försöker”. Ni försöker bekämpa arbetslösheten, men ni lyckas inte, för er politik fungerar inte.

Jobbskatteavdraget fungerade inte. Den försämrade a-kassan fungerade inte. Sänkta arbetsgivaravgifter för unga fungerade inte. Sänkt restaurangmoms fungerade inte. Ni försöker naturligtvis, men ni har dessutom slarvat bort massor med miljarder på misslyckad arbetsmarknadspolitik som inte har gett några nya jobb.

Ni försöker, men ni lyckas inte, och det är det som är problemet! Och Gustav Blix är nöjd. Det är ett annat problem.

Sedan har vi Lavaldomen, som Gustav Blix också är nöjd med. Om vi har en bransch som byggnadsbranschen, där var femte byggarbetare är utstationerad och alltså arbetar utan kollektivavtalsskydd och har en lägre lön, är det klart att den branschen är lönedumpad. Se på transportbran-

*Berättelse om
verksamheten
i Europeiska
unionen 2013*

schen, som lever under ett oerhört tryck. Inte bara enskilda anställda utan hela företag slås ut. Det är klart att hela den branschen är inte bara lönedumpad utan branschdumpad.

Detta kan man se på punkt efter punkt. Försämringen av svensk arbetsmarknad går nu väldigt fort. Lavalldomen är inte hela problematiken i detta – det må vara sant – men här förstår man inte hotet mot den svenska arbetsmarknadsmodellen när man inte kan teckna kollektivavtal. Det är ju kollektivavtalen som är det unika för den svenska arbetsmarknadsmodellen. Vi har inte lagstadgade minimilöner i Sverige, och därför måste man kunna teckna kollektivavtal. Det är det som är bekymret med Lavalldomen och det som Gustav Blix kanske inte fullt ut har förstått.

Problemet är att man inte kan teckna kollektivavtal. Har man en arbetsmarknadsmodell som bygger på att löntagarnas organisationer har möjlighet att teckna kollektivavtal är den modellen självklart hotad av en dom som säger att de inte kan göra detta.

Tycker man att det är okej att förändra den svenska arbetsmarknadsmodellen kan man som Gustav Blix vara nöjd med Lavalldomen. Men vill man försvara den svenska modellen är man djupt förfärad.

Anf. 88 ANNA-LENA SÖRENSON (S):

Fru talman! Vi närmar oss slutet på denna långa debatt, och i mitt anförande kommer jag att begränsa mig till punkt 4 i utskottets förslag till beslut. För att ytterligare spara tid i kammaren och för riksdagsledamöterna nu när vi befinner oss mitt i en viktig valrörelse nöjer jag mig med att yrka bifall till reservationerna 3 och 28, även om jag naturligtvis står bakom alla våra reservationer.

Icke desto mindre vill jag göra kammaren och allmänheten uppmärksam på betydelsen av att diskutera frågorna om nationell säkerhet och försvarsindustrifrågor i EU.

Fru talman! Utrikesutskottet har i betänkandet valt att ställa sig bakom Försvarsutskottets yttrande. Det ställningstagandet handlar om hur Europeiska rådet vid sitt decembermöte behandlade frågorna om den europeiska försvarsindustrin.

Majoriteten i försvarsutskottet ställde sig bakom regeringens politik om att arbeta för en restriktivare hållning hos medlemsländerna när det gäller att hävda undantag från direktivet om upphandling av försvarsmateriel och ländernas möjlighet att hänvisa till nationella säkerhetsintressen.

Mot detta reserverade vi socialdemokrater i försvarsutskottet oss, och vi lämnade ett yttrande om en avvikande mening.

Fru talman! Vi socialdemokrater ser positivt på försvarssamarbetet i Europa. Inte minst är det i den nu uppkomna situationen än mer angeläget att vi samarbetar. Materielsamarbetet finner vi synnerligen viktigt.

Vi tror också att svenskbaserad försvarsindustri skulle tjäna på en friare marknad om den styrdes utifrån sjysta och rättvisa villkor. Den försvarsindustri som verkar från Sverige utmärker sig genom att hålla en mycket hög internationell klass. När det gäller vissa system och inte minst att integrera system i varandra ligger svenskbaserad försvarsindustri i framkant och absolut toppklass.

Vi anser oss dock mer realistiska än regeringen när det gäller bedömningen av hur marknadskrafterna fungerar inom just försvarsindustrin. Vi

menar att försvarsindustrin inte verkar på samma villkor som övrig industri. Tvärtom menar vi att försvarsmaterielmarknaden i grunden är politisk.

De band som finns mellan stater och deras försvarsindustri är oftast starka och slits inte så lätt. Om Sveriges försvarsindustri inte tillåts verka på samma villkor som andra länder riskerar den att drabbas hårt. Därför menar vi att det är nödvändigt att regeringen utarbetar en strategi för försvarsindustrin liknande den som andra länder med försvarsindustri på hög teknologisk nivå har.

Fru talman! Regeringens företrädare vill gärna utmåla oss socialdemokrater som protektionistiska när det gäller vår hållning i EU:s politik om försvarsindustrin och att vi vill göra sysselsättningspolitik av försvarsfrågorna.

Låt mig då betona att det är vår omsorg om Sveriges förmåga till försvar och för att värna vår frihet och våra värden som vi envist hävdar det väsentliga i att säkra den svenskbaserade försvarsindustrin för svenska intressen.

Långsiktigt kan regeringens naiva inställning i upphandlingsfrågorna leda till att svenskbaserad försvarsindustri inte klarar konkurrensen eftersom det är svårt, för att inte säga omöjligt, att sälja nyutvecklade system som inte har en referenskund, vilket i de flesta fall är den egna försvarsmakten.

På sikt skulle då kompetensen kring teknikutveckling av försvarsmateriel försvinna från Sverige. Det skulle få förödande konsekvenser för behovet av kunskap och kompetens vid utveckling, underhåll, uppgradering och vidmakthållande av försvarsmateriel. I förlängningen skulle det äventyra materieförsörjningen och den operativa förmågan för Försvarsmakten.

Dessutom skulle Sverige förmodligen bli en mindre attraktiv samarbetspartner eller deltagare i internationella överläggningar utan en högteknologisk försvarsindustri.

Det är positivt att regeringen har beskrivit stridsflygsförmåga och ubåtsförmåga som väsentliga nationella säkerhetsintressen i budget- och vårbudgetpropositionerna. Skrivningarna är dock mycket kortfattade, bara några meningar, och det är väl frågan om de ger det underlag som skulle hålla inför en prövning i Europadomstolen.

En mer utarbetad strategi för svenskbaserad försvarsindustri skulle inge mer förtroende och skapa mer förutsägbarhet för exportmyndigheter och industri. Ytterst skulle det också gynna svenska säkerhetsintressen och svensk försvarsförmåga.

Som sista talare i denna debatt tar jag tillfället i akt att instämma i det flera talare redan anfört om vikten av att rösta i EU-valet. Det är viktigt att visa sitt stöd för de demokratiska och goda krafterna i Europa och därmed sitt motstånd mot de mörkerkrafter som vill ställa människor mot varandra och kasta oss till den tid då vi isolerade oss och trodde att vi var oss själva nog.

(Applåder)

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut skulle fattas den 27 maj.)

4 § Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE)

Utrikesutskottets betänkande 2013/14:UU19

Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) (skr. 2012/13:185, redog. 2012/13:OSSE1 och redog. 2013/14:OSSE1) föredrogs.

Anf. 89 KENT HÄRSTEDT (S):

Fru talman! Jag börjar med att yrka bifall till utrikesutskottets förslag i betänkande 2013/14:UU19 eftersom de synpunkter som vi har fört fram i den socialdemokratiska motionen uppmärksammats och inarbetats i majoritetstexten.

Vi samlas i dag till debatt om Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa, även kallad OSSE. Vi gör det i en tid då organisationen är mer aktuell och synlig än kanske någonsin under sin snart fyrtioåriga historia. Konflikten mellan Ukraina och Ryssland har satt ljuset på organisationens breda verktygslåda.

OSSE är världens största säkerhetsorienterade mellanstatliga organisation. Organisationen tog sin utgångspunkt i en konferens som avhölls i Helsingfors 1975. Organisationen arbetar med att försöka fånga upp tidiga varningssignaler om möjliga konfliktområden och förebygga konflikter och med krishantering och postkonfliktarbete. Mandatet inkluderar även att arbeta för mänskliga rättigheter och pressfrihet och med valobservationer. I dag deltar 57 medlemsstater från Europa, Nordamerika och Asien.

I går samlades vi i riksdagen för det första mötet med referensgruppen som ska arbeta med att förbereda nästa års uppmärksammande av det så kallade Helsinki + 40, det vill säga uppmärksamma att det är 40 år sedan organisationen tog sin början.

Under ledning av Sipri och med ekonomiskt stöd från Sverige är nu förberedelsearbetet i full gång. Tio personer utgör referensgrupp till detta arbete med deltagande från en rad länder: Finland, Schweiz, Ryssland, Tyskland, USA med flera. Från Sveriges riksdag deltar Walburga Habsburg Douglas från Moderaterna och jag från Socialdemokraterna.

I dagens betänkande behandlar vi OSSE:s arbete under 2012 och första hälften av 2013. Vi Socialdemokrater har särskilt velat uppmärksamma det bekymmersamma med att allt fler av OSSE:s fältmissioner antingen nedgraderas eller läggs ned. Azerbajdzjan, Georgien och Kazakstan är några sådana exempel.

Det är viktigt att vi från Sverige driver på för att vända denna olycksaliga trend som innebär minskat arbete för mänskliga rättigheter och mindre stöd för rättsstatens principer i dessa länder.

Vi understryker också vikten av att stödja OSSE:s medierepresentant, som från tid till annan blir ifrågasatt, inte minst från de länder där det finns en hel del att önska när det gäller yttrande- och pressfrihet. Vi vill också understryka det angelägna i att aktivt arbeta med valövervakningar och på så sätt främja insyn och avslöja fusk och brister i valprocesser. Här är Sverige mycket aktivt och något av ett ledande land inom OSSE:s parlamentariska församling. Det är något vi ska vara stolta över.

Det är glädjande att notera att den sedan länge pågående konflikten mellan OSSE:s parlamentariska församling och Odihr nu åtminstone för tillfället tycks vara löst. Sverige har spelat en viktig roll i att driva fram denna konfliktlösning.

Ändå går det inte att undgå att också kommentera den senaste tidens händelser, som naturligt har placerat OSSE i en central plats i dagens krishantering rörande konflikten mellan Ukraina och Ryssland.

Det är viktigt att vi nationer emellan, i dagens värld av ömsesidigt beroende, förhåller oss till internationellt överenskomna spelregler. Låt mig därför vara tydlig:

- När en stat griper in i en annan stat är det intervention.
- När en stat brukar vapenmakt mot en annan stats suveränitet, territoriella integritet och politiska oberoende är det aggression.
- När en stat besätter en annan stats territorium är det ockupation.
- När en stat tar ett landområde i besittning från en annan stat är det annektering.

Därför är Rysslands annektering av Krim ett tydligt brott mot folkrätten. Argumenten att man vill skydda den ryska minoriteten i Ukraina – eller för all del den ryska majoritetsbefolkningen på Krim – mot en hotbild som få andra uppfattat är inte acceptabla motiv. Som OSSE:s ordförande, tillika Schweiz utrikesminister, Didier Burkhalter uttryckte det den 11 och 16 mars strider den så kallade folkomröstningen på Krim den 16 mars mot Ukrainas konstitution och måste därför betraktas som olaglig.

Det är också djupt oroväckande att Ryssland håller stora styrkor vid gränsen till Ukraina. Även om Ryssland kan hävda att de inom ramen för sitt territorium har rätt att ha sina militära styrkor varhelst de vill, är det ingen tvekan om att det – i ljuset av den olagliga annekteringen av Krim och oroligheterna i framför allt östra Ukraina – innebär en press och en hotbild som inte är konstruktiv. Därför behöver Ryssland snarast omdirigera dessa trupper. Små, försonliga tongångar har de senaste dagarna hörts från Ryssland. Men de blir inte mycket värda om de inte följs av aktiv handling.

Låt mig också göra klart att om man bryter mot de gemensamt överenskomna spelreglerna har det ett pris. Just nu pågår en rad processer som kommer att leda fram till allt hårdare sanktioner mot Ryssland. Detta är en naturlig följd av det inträffade.

Ändå är hela denna händelseutveckling i stort djupt olycklig. Vi behöver samarbeta mer, inte mindre, vi behöver öka, inte minska, avståndet mellan våra länder och kulturer, vi behöver varandra för att lösa vår tids stora utmaningar. Därför måste ansträngningar göras för att finna en väg framåt. Även om vi socialdemokrater anser att Ryssland flagrant har brutit mot folkrätten måste vi finna en väg framåt genom dialog och diplomati.

OSSE är och kan vara en viktig del av denna framåtsyftande process. Inom OSSE finns fortfarande arenan för dialog mellan de berörda parterna, och OSSE bedriver i dag en omfattande verksamhet i Ukraina.

OSSE beslutade den 21 mars 2014 att sända upp till 500 civila observatörer till Ukraina för att bevaka att OSSE:s principer och åtaganden efterlevs. OSSE har också sänt militärobservatörer samt representanter för OSSE:s kontor för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter. Och OSSE:s parlamentariska församling förbereder sig just nu för att genomföra dess kanske största valövervakning någonsin den 25 maj i Ukraina.

Från Sverige sänder vi, trots att det är EU-val, ett femtontal parlamentariker. Vi följer nu noga händelseutvecklingen, så att valet verkligen kan bli av. Valet kommer att bli mycket viktigt för att ge legitimitet till en ny president och hans administration.

Fru talman! För en vecka sedan befann jag mig i Östra Ukraina, i Dnipropetrovsk och ytterligare en närbelägen stad. Vi reste runt och träffade lokala beslutsfattare, enskilda organisationer och de utsända valobservatörerna från OSSE. Det var på många sätt – trots att jag har varit i Ukraina många gånger förut – en resa som fördjupade min bild av den svåra kris som Ukraina befinner sig i.

Den djupa ekonomiska krisen i Ukraina har fört landet till randen av statsbankrott. Tack vare internationell tillförsel av resurser inom kort kommer landet att klara sig en liten tid till.

Landet är djupt drabbat av omfattande korrupktion på alla nivåer i det ukrainska samhället. Detta är en annan, mycket allvarlig och bekymmersam utmaning för dem som ska leda Ukraina framåt.

Hos befolkningen i stort finns en stor brist på tilltro till både politik och politiker. Efter de många turer som har varit under de senaste åren finns det en avsaknad av tilltro. När Ukraina nu snart går till val var det svar som jag många gånger fick, när jag talade med vanligt folk, att de inte gick för att rösta på någon som de hade tilltro till utan skulle rösta på det minst dåliga alternativet – men att de egentligen var motiverade att gå och rösta därför att de ville rösta för ett enat Ukraina. Många människor kände att det högre syftet var det som kommer att föra dem till valurnorna.

Tillåts bara valet att vara fritt och öppet och stabiliteten och lugnet lägger sig i Ukraina tror jag fortfarande att det blir ett högt valdeltagande i Ukraina. Jag tror att den 25 maj kan bli en markering för det enade Ukraina och en del av den viktiga vägen framåt. Administrationen i Kiev behöver en stark legitimitet, som man kan få genom detta val.

En annan sak som vi uppmärksammade – jag reste tillsammans med generalsekreteraren för OSSE:s parlamentariska församling och Finlands tidigare utrikesminister – var framväxten av mer eller mindre beväpnade självförsvarsmiliser. Det fanns inte bara en, utan det var flera parallella som växte fram.

Det är å ena sidan positivt att man vill stå upp och försvara sitt land, sin familj, sin stad och sina vänner. Men å andra sidan är det ett tecken på den svaga infrastrukturen och den svaga tilltron till de ukrainska, egna resurserna och till styrkan i den egna militärmakten och polisen, där vi har sett hur flera hoppar av till den andra sidan. Åtminstone hittills saknas den kraft som gör att människor känner tilltro. Därför har flera av de politiska ledare som nu kandiderar valt att starta sina egna självförsvarsmiliser.

Svaga institutioner är ett annat bekymmer som har nämnts, liksom avsaknaden av krafter som kan samla landet. Ukraina har – även utan Rysslands inblandning – stora och svåra utmaningar och behöver verkligen vårt stöd och vårt engagemang.

Låt mig avsluta med att säga några ord med anledning av att det just i dag är den 9 maj, som i Ryssland firas som segerdagen och flera öststater, och i går var segerdagen i Europa, markeringen av Tysklands kapitulation efter andra världskriget.

Det finns en paradox. Ryssland och Putin pekar på de högerextrema krafterna, som tyvärr har tagit sig in i regeringen och även är en kraft i den ukrainska politiken genom Svoboda, som bland annat har positioner som vice premiärminister och riksåklagare. Svoboda är ett högerextremt, nationalistiskt parti, liksom Den högra sektorn, ett högerultranationalistiskt parti som använder den svartröda flagga som under mellankrigstiden var symbol för högerextrema krafter.

Samtidigt har Putin blivit en förebild för högerextrema krafter i Europa. Medan Putin å ena sidan pekar på de högerextrema i Ukraina finns det å andra sidan andra högerextrema krafter runt om i Europa som hejar på Putin, med hans enligt dem kraftfulla intervention i Krim, hans oförsonlighet mot homosexuella, hans politik vad gäller nationella intressen och annat.

Denna dag och gårdagen har i både Västeuropa och Östeuropa markerats som ett minne av slutet på andra världskriget. Tillsammans tar vi starkt avstånd från högerextrema, nationalistiska, fascistiska och nazistiska krafter oavsett var de förekommer eftersom de inte har en plats i det moderna Europa. Vi har en möjlighet att medverka till att hålla dem borta från Europapolitiken när vi den 25 maj, samma dag som Ukraina går till val, går till val till Europaparlamentet.

Anf. 90 WALBURGA HABSBURG DOUGLAS (M):

Fru talman! I denna debatt om *Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa* vill jag koncentrera mig helt på den mycket svåra situation som vi nu upplever att krisen i Ukraina innebär. Även om den uppkomna situationen egentligen är någonting som har gett oss inom OSSE mycket publicitet efter 40 år är det också ganska nödvändigt.

Låt mig börja med att yrka bifall till förslaget i betänkandet. Jag gläds mycket åt att det inte finns några reservationer. Det är viktigt att man i tider med utrikespolitiska utmaningar visar på en stor samsyn inom utrikespolitiken.

Det finns lite skillnader i de olika parlamentariska församlingarna. Den parlamentariska församlingen i Europarådet har beslutat att suspendera Rysslands medlemskap. Då har det ofta uppkommit diskussion om inte vi inom OSSE också skulle kunna göra det. Men det går faktiskt inte på samma sätt, eftersom OSSE, som har funnits i 40 år, är tänkt som en medlarorganisation som ska konfliktförebygga och organisera en skådeplats där konfliktparterna kan träffas och tala med varandra. Det är därför som vi inte utesluter något land. Det fungerar inte hos oss.

Inom OSSE deltar hela norra halvklotets stater. OSSE spelar en mycket viktig roll i denna medlarroll och i konfliktförebyggandet. OSSE:s parlamentariska församling är just nu den enda arena där ryska och ukrainska parlamentariker kan träffas och tala med varandra. Jag

hade möjlighet att vara med när vi i Wien för tre veckor sedan hade en träff mellan de två delegationerna inom den parlamentariska församlingen. Det gick jättebra för dem att tala med varandra.

Just nu är OSSE, som sagt, mycket i svang när det gäller Ukraina. Vi har grupper som observerar mediesituation, mänskliga rättigheter och säkerhet.

Under 2012 var det parlamentsval i Ukraina. Där hade jag äran att leda hela valövervakningen. Jag kommer ihåg att vi skrev ett mycket kritiskt uttalande efter valet. Detta kritiska uttalande har lett till vissa ändringar i vallagen i Ukraina. Det är viktigt att man ser att det arbete som OSSE bedriver på plats faktiskt förändrar någonting. Vid nästa val ska vi se om det fungerar med de nya vallagarna.

Som Kent Härstedt berättade håller vi just nu på att förbereda vår valövervakning av presidentvalet i Ukraina den 25 maj. Men redan nu har Odihr, Office for Democratic Institutions and Human Rights, som är en organisation inom OSSE, 100 långtidsövervakare på plats i Ukraina, varav 7 är sekonderade från Sverige. Direkt före valet kommer 900 korttidsövervakare från Odihr som ska sändas ut i hela landet. Av dem är 50 sekonderade från Sverige. Från OSSE:s parlamentariska församling kommer vi att vara ungefär 100 parlamentariker som kommer att övervaka valet i hela landet. Riksdagen bidrar med 14 riksdagsledamöter som valobservatörer.

Det intressanta kanske är att alla dessa insatser där Sverige sekonderar betalas direkt av de deltagande staterna, eftersom OSSE har idén att man kan bestämma allt med konsensus minus ett. Ännu finns ingen gällande budget för i år. Enligt regleringen måste därför allt som kostar mer betalas direkt av de deltagande staterna.

Jag tycker att vi ska vara tacksamma för att Sverige har åtagit sig att hjälpa till i denna viktiga fråga.

Anf. 91 BODIL CEBALLOS (MP):

Fru talman! Jag vill börja med att tacka Kent Härstedt och Walburga Habsburg Douglas som har gett oss denna information i dag. Miljöpartiet har inte någon egen plats i OSSE. Det bästa sättet för oss att få reda på vad som verkligen sker är att vara delaktiga i denna debatt och lyssna på de ledamöter som faktiskt representerar Sverige i OSSE. Det är lika givande varje gång.

Precis som Walburga tog upp är OSSE vanligtvis inte på främsta plats på nyheternas sidor. Nu har de hamnat där av en mycket tråkig anledning. Man hade hoppats att alla länder tillsammans hade kunnat ge OSSE en mycket större plats i vår region än vad som har gjorts under årens lopp. OSSE spelar en mycket viktig roll och skulle kunna spela en större roll för säkerhet och samarbete i Europa om vi gav OSSE förutsättningar att göra det på riktigt och om vi uppgraderade OSSE:s arbete och tog det mer på allvar.

När man ser på det hela utifrån brukar vi vanligtvis höra talas om de möten som sker i OSSE:s regi. Det är parlamentarikermöten och de diskussioner som sker mellan parlamentariker. Men vi hör inte lika mycket om det operativa arbetet. Det är kanske där som vi måste bli bättre på att informera oss och ta till oss vad vi skulle kunna göra bättre och satsa mer. Att OSSE:s observatörer tillfångatas i Ukraina är inte en optimal

situation att hamna i. Vi borde ha kunnat förebygga mycket mer av den utveckling som vi ser i Ukraina och i Ryssland genom att vara mer aktiva och till exempel genom att arbeta mer med medling på ett mycket tidigare stadium.

Miljöpartiet brukar tala om att man ska ha civila fredskårer. Tanken med sådana är just att man när en konflikt seglar upp ska ha möjlighet att på ett tidigt stadium gå in och jobba med olika medel för att se till att detta inte övergår i en djupare konflikt och i en väpnad konflikt. Det är alltså bra att OSSE finns, men det vore bra om vi även kunde ge OSSE starkare muskler.

Kent berättade att fältmissionen nedgraderas. Jag undrar hur man då tänker. Vad kommer att ersätta detta arbete? Det vore intressant att få en förklaring till det.

I dag har vi haft en debatt om EU-samarbetet. Vi har bland annat talat om mänskliga rättigheter och vikten av att stärka demokratin på grund av att vi ser att demokratin och de mänskliga rättigheterna är lite grann på tillbakagång på flera ställen i Europa och i länder i vårt närområde. Vi hade bland annat Ukraina uppe också i den diskussionen.

Jag tror att vi måste vara väldigt observanta på vad som sker i vårt närområde. Det tar mycket lång tid att bygga demokrati. Det är ingenting som går från en dag till en annan. Bara för att ett land bestämmer sig för att från och med i dag eller i morgon är man en demokrati och inför fria val har man fortfarande mycket kvar av de gamla system som har funnits i landet sedan tidigare. Det finns korruption och modeller som är svåra att bli av med på kort tid. Därför måste vi arbeta mycket med demokrati-biståndet, och det är någonting som vi i Sverige faktiskt är rätt duktiga på.

Inte minst är det viktigt att jobba med demokratiutveckling i Ryssland också. Vi har en situation där det till exempel är svårare och svårare för organisationer att vara verksamma. Det är svårt för organisationer att kunna ta emot demokratistöd från internationella givare. Det är på många sätt svårt att arbeta för demokratiutveckling i Ryssland i dag, och det är någonting vi måste vara vaksamma på – och någonting vi bör arbeta för kanske ännu mer.

Jag tror att det är väldigt viktigt att OSSE finns på plats den 25 maj när valet är. Det är ett första val som kommer att ske. Så småningom kommer det också att ske val till parlament etcetera, och det är viktigt att vi finns med hela vägen genom OSSE, EU och många andra organisationer. Kent tog upp problematiken med partiet Svoboda, och det vi kan göra – för de finns i parlamentet i dag – är väl att försöka stärka demokratiutvecklingen också i Ukraina och hoppas att människor väljer andra representanter i nästa parlamentsval.

Vi har lång erfarenhet av att vara ett demokratiskt land. Vi tar ibland för givet att det är lika demokratiskt i andra länder när de bildar demokratier, men vi måste kunna erkänna att det tar tid. Vi måste kunna vara där och stötta hela vägen. Det tar många år, och vi måste vara med hela tiden. Vi har en erfarenhet som de andra inte har, och den kan vi dela med oss av.

Anf. 92 KENT HÄRSTEDT (S) replik:

Fru talman! Jag ska börja med att tacka Bodil Ceballos för frågan som ställdes om den oroväckande trenden av nedlagda fältmissioner för OSSE. Det är en av de saker som oroar oss väldigt mycket, faktiskt. Samarbetet inom OSSE handlar nämligen mycket om att sprida demokrati och mänskliga rättigheter och att genom våra fältmissioner ha ögon, öron och fötter på marken som följer utvecklingen. Det är väldigt viktigt.

Tyvärr har vi de senaste åren märkt en trend att fältmissionerna har börjat upplevas alltmer besvärliga. Genom att se till att vi inte har ögon, öron och fötter på marken i de här länderna blir det ett allt längre avstånd för oss när det gäller att kunna följa hur det faktiskt står till med yttrandefrihet, pressfrihet och förutsättningar för enskilda organisationer och andra att verka i de här länderna.

Vad Sverige kan göra, och vad vi gör, är att försöka påverka. Vi driver på inom OSSE, men också vår regering och riksdag kan på olika sätt trycka på för att de här länderna helt enkelt ska acceptera att ha fältmissioner. Många gånger gäller det nämligen platser som Azerbajdzjan, Kazakstan och sådana länder som framför allt behöver fältmissioner som gör att vi kan få korrekt information om hur vi ska formulera vårt stöd eller vår kritik samt på vilket sätt vi ska förhålla oss till de här staterna.

Detta är alltså en av de stora bekymmersamma utmaningarna. Den andra oroväckande utvecklingen på samma område är att man ifrågasätter medierepresentanten inom OSSE, som gör rapporter om yttrandefrihet och pressfrihet inom OSSE-området. Det känns alltså som att det finns en attack mot OSSE:s arbete: Man vill begränsa oss när det gäller förutsättningarna att se och höra vad som sker.

Anf. 93 BODIL CEBALLOS (MP) replik:

Fru talman! Jag vill tacka för svaret. Vanligtvis är det den som står på Kents sida som ställer frågor till den som har talat, men jag ställde en fråga och är väldigt glad att jag fick ett svar.

Jag tycker att svaret är oroväckande. Är det så att de ögon och öron vi hittills haft inte längre kan vara verksamma måste vi tänka efter hur vi ska ersätta de ögonen och öronen. Den som inte vill ha ögon och öron där, för att slippa uppmärksamhet, kommer ju att göra allt för att slippa det. Ryssland är ju inte glada över att ha demokratibistånd, och Ryssland är inte glada över miljö- eller demokratiaktivister i Ryssland – de försöker göra allt för att slippa dem – men vi kan inte bara därför släppa taget.

Lika lite ska vi släppa taget om någon vill vara här och observera oss; det är en självklarhet att det inte bara är vi som ska observera andra. Andra ska också observera oss om de tycker att det finns anledning att göra det.

Jag tar upp tråden med en civil fredskår igen. Lite grann av det OSSE ägnar sig åt kan man ju se som ett sådant arbete, alltså det som handlar om medling och sådant. Jag skulle vilja höra hur Kent ser på de civila fredskåreerna och hur Socialdemokraterna ser på ett sådant initiativ.

Anf. 94 KENT HÄRSTEDT (S) replik:

Fru talman! När det gäller det du sade om att Ryssland inte är glada över demokratibistånd, Bodil Ceballos, kan jag tyvärr inte säga annat än

att den svenska regeringen inte heller har varit det tidigare. Det har dock förbättrats nyligen.

När det gäller det arbete OSSE gör tror jag att man inte ska blanda ihop det. OSSE har en fungerande mekanism för att arbeta ute i fält. Jag hade själv tillfälle att med en riksdagsdelegation från Sverige och Danmark, inom ramen för OSSE, besöka Tadzjikistan som är det fattigaste landet i hela OSSE-området. Det bedrivs ett fantastiskt arbete ute i fält: Man försvarar kvinnors rättigheter och rapporterar om brister vad gäller mänskliga rättigheter, demokrati och yttrandefrihet.

Jag vill nog alltså säga att OSSE har en väl fungerande metodologi och en väl fungerande struktur och organisation för hur man ska arbeta, så jag vet inte om det direkt ska konkurrera med det du tar upp. Inom ramen för OSSE har man en fungerande mekanism, men problemet är att de stater som får mycket kritik börjar tendera att stänga ute OSSE och därmed försöka undvika att få kritik.

Låt mig säga att det är det vi nu också ser när det gäller konflikten mellan Ryssland och Ukraina. Det är därför vi har så många observatörer på plats i Ukraina, för det som sannolikt är makrospelet är att försöka uppnå ett svagt och instabilt Ukraina. Det skulle gynna de ryska intressena. Därför är det så viktigt att vi har alla de flera hundra observatörerna ute runt om i Ukraina som rapporterar in.

Jag vill alltså hävda att OSSE har en fungerande struktur och ett fungerande arbete för att hävda de här intressena på ett bra sätt.

Anf. 95 BODIL CEBALLOS (MP) replik:

Fru talman! Det är glädjande att höra att de har det, men det är fortfarande oroande när fältmissionerna nedgraderas.

Jag tänker också på det arbete som görs av civilsamhället och vilken kontakt OSSE har med civilsamhällets organisationer som faktiskt arbetar med frågorna. Nu är det jag som har sista ordet, så Kent kan inte svara på det. Det får i stället bli ett medskick att man ska fortsätta att arbeta med hjälp av civilsamhällets organisationer, såväl med dem som kommer utifrån och finns i länderna i fråga som med dem som finns i landet. De gör nämligen ofta ett fantastiskt arbete – de finns där, och även om de inte alltid har sina regeringars stöd finns det väldigt många man kan arbeta tillsammans med.

Anf. 96 FREDRIK MALM (FP):

Fru talman! Jag vill börja med att yrka bifall till utskottets förslag i betänkandet och i huvudsak instämma i vad såväl Kent Härstedt som Walburga Habsburg Douglas har fört fram i talarstolen före mig. Det är givetvis bra att det finns en samsyn i utskottet.

Det är viktigt att betona också de olika strukturer vi har i Europa för att på olika sätt hantera eventuella konflikter som dyker upp, övervaka val, följa upp demokratiska processer och så vidare. Det är flera strukturer, och OSSE är en av dessa. Europarådet är en annan och Europeiska unionen en tredje. Vi har därtill givetvis arbetet i Förenta nationerna, olika FN-organ och så vidare.

OSSE fyller en specifikt viktig roll i detta, och jag skulle vilja peka på en sak som förs fram en del i regeringens skrivelse – om än ganska lite, ungefär en halv sida – och även nämns i betänkandet. Det gäller den

så kallade Minskgruppen, där OSSE spelar en viktig roll. Minskgruppen syftar till att försöka få till stånd ett fredsavtal i den konflikt som har pågått i Nagorno-Karabach sedan slutet av 1980-talet.

Det är den enklav som bröt sig ur Azerbajdzjan i samband med Sovjetunionens sönderfall.

Efter ett sex år långt krig har man utropat en egen republik, understödd av Armenien givetvis. Kriget fick svåra följder med uppemot 1 miljon flyktingar. Det är en så kallad frusen konflikt. Det innebär att det finns en vapenvila från 1994. Men att en konflikt är frusen betyder för det första inte att den på något sätt är löst och för det andra att den när som helst kan tinas upp, det vill säga aktiveras igen.

OSSE och Minskgruppen som leds av Frankrike, USA och Ryssland – de har tre medordförande där – har inte förmått de i praktiken tre parterna Armenien, Azerbajdzjan och utbrytarenklaven Nagorno-Karabach att komma i mål med en fredlig lösning av Nagorno-Karabach-konflikten. Man har hittills lyckats enas om ett antal principer i det som heter Madriddeklarationen sedan fyra fem år tillbaka. Det slutgiltiga har man dock inte lyckats enas om i praktiken, eftersom de som lever i området Nagorno-Karabach aldrig kommer att acceptera att vara en del av Azerbajdzjan, medan Azerbajdzjan aldrig kommer att acceptera att Nagorno-Karabach får självständighet. Det gör att konflikten kan aktiveras på olika sätt.

Det finns en ganska lång så kallad line of contact eller kontaktlinje, i praktiken vapenstillståndslinje, som är starkt befäst på båda sidor. Kryp-skyttar på båda sidor skjuter mot varandra och även mot civila på vissa ställen. Det dödas i genomsnitt tre fyra personer i månaden, i snitt någon i veckan, av olika krypskyttar längs den här linjen. Detta i kombination med den rapida och mycket kraftfulla militära upprustningen, framför allt i Azerbajdzjan, innebär att det finns stora risker, om situationen skulle urarta på ett eller annat sätt, att man är tillbaka i ett krig igen.

OSSE spelar en viktig roll i detta. Det ser man också tydligt i den så kallade Scorecard som kommer varje år från en stor tankesmedja i Europa som heter European Council of Foreign Relations. De går nämligen igenom Europeiska unionens utrikespolitik och försöker se hur pass mycket inflytande Europeiska unionen har i olika internationella frågor. De går igenom ett hundrafemtio-tal olika områden, alltifrån miljö och handel till konflikthantering och annat.

Förstågan från Europeiska unionens sida att ha någon som helst inverkan på konflikten i Nagorno-Karabach är i stort sett minimal. Här har vi en problematik. Det handlar inte minst om att länderna inom Minskgruppen inte vill att Europeiska unionen ska börja konkurrera med deras inflytande på detta område. Samtidigt borde Europeiska unionen på ett tydligare sätt kunna visa sitt stöd för Minskgruppens arbete för att därigenom få en större inverkan på processen.

OSSE spelar en viktig roll här. Sverige stöder givetvis detta, och det kan inte nog inskräpas hur pass viktigt det är att de tre parterna i konflikten inte dras isär och nya stridigheter uppkommer. Därtill har OSSE beslutat om det vapenembargo som råder mot både Azerbajdzjan och Armenien, vilket också är en viktig del av detta. Även om de här aktörerna får sina vapen från Ryssland, Israel och andra håll som de i stället köper sina vapen från är det viktigt att OSSE signalerar detta. Därtill höll

den amerikanske medordföranden i Minskgruppen ett anförande häromdagen hos Carnegieinstitutet i USA där han betonade att parterna ändå inte står så enormt långt ifrån varandra, utan att det skulle kunna finnas en fredlig lösning. Men för detta krävs det nog betydligt större diplomatiska insatser framöver.

Med dessa ord vill jag yrka bifall till utskottets förslag till beslut i betänkandet.

Anf. 97 ROBERT HALEF (KD):

Fru talman! Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa, OSSE, har en historia som sträcker sig tillbaka till början av 1970-talet och är instiftad i syfte att som ett multilateralt forum bidra till dialog och bistå med förhandling mellan öst och väst.

OSSE:s verksamhet handlar om alltifrån att understödja pressfrihet till valövervakning och att tillse att demokratiska principer överlag respekteras.

Sverige har som medlemsland speciellt utmärkt sig för att verka för EU:s prioriteringar i OSSE, vilket bland annat handlar om att bidra till fredliga lösningar av de utdragna konflikterna i regionen, såsom Nagorno-Karabach, Abchazien med mera.

Sveriges engagemang har framför allt varit stort för den mänskliga dimensionen, det vill säga att verka för ökad yttrandefrihet, mediefrihet, demokrati och mänskliga fri- och rättigheter, och sett till att detta ges en prioriterad plats på EU:s dagordning och i OSSE:s arbete som helhet.

Fru talman! Att stärka OSSE:s förmåga att bidra till lösningar av konflikter och motverka gränsöverskridande hot är viktiga arbetsområden för OSSE.

I dag genomgår en del av Östeuropa en tid av turbulens, och det blir viktigt att fokusera så mycket kraft vi kan på att få en positiv utveckling i främst Ukraina.

Den senaste tiden har vi fått bevittna en olaglig rysk annektering av Krim och en rysk aggression mot landet med allvarliga oroligheter i östra Ukraina med hjälp av proryska aktivister. Dessa aktivister kräver självständighet, med andra ord separatism. Det fördjupar konflikten mellan olika etniciteter i landet och hotar landets suveränitet och territoriella integritet.

En OSSE-övervakningsmission beslutades den 21 mars, vilket skulle innebära 500 observatörer på plats i Ukraina. Observatörerna fick dock inte tillstånd att agera på Krim.

Det är beklagligt att respekten för överenskommelser och ingångna internationella avtal är av mindre betydelse för Ryssland, som medlem av OSSE, då de uppenbarligen sett mellan fingrarna på bortförandena av OSSE:s åtta observatörer i Slavjansk, bland dem en svensk. De behandlades som krigsfångar av proryska separatister och frigavs först efter en vecka. Detta är självfallet inte acceptabelt.

Rysslands inblandning i och påverkan på situationen i Ukraina är stor, och detta är oroande. Rysslands brist på respekt för internationella överenskommelser och internationella organisationers mandat är inte acceptabel. Omvärlden behöver få en korrekt bild av vad som sker på marken i Ukraina, och det enda sättet är att OSSE i egenskap av diplomatisk aktör kan och får utföra detta arbete.

Ukraina har hela tiden visat stor återhållsamhet då man vill undvika civila offer, bland annat för att Ryssland inte ska få en ursäkt för att invadera landet eller delar av den östra delen av Ukraina. Dess värre är det nu tydligt att det finns en gräns för Ukrainas kapacitet att hålla tillbaka. Ett upptrappat våld är att vänta om vi inte vi får till stånd en fredlig lösning.

Herr talman! Vi måste stödja Ukraina ekonomiskt, moraliskt och inte minst politiskt. Kristdemokraterna är starkt oroliga för den senaste tidens utveckling.

Det är viktigt att Ukrainas regering kan återetablera kontroll i östra Ukraina så att det blir förutsättningar för lag och ordning och genomförandet av landets presidentval den 25 maj kan fullföljas.

Mönstret i östra Ukraina bär många likheter med Rysslands agerande på Krim. De ryska truppövningarna i omedelbar närhet till Ukrainas gräns är oroande, och att Ryssland inte tagit tydlig ställning mot de pro-ryska separatisternas blockader av byggnader och planering av olagliga folkomröstningar om självständighet utgör en eskalering av situationen.

Det räcker inte att Putin häromdagen sade att den av separatister i östra Ukraina utlysta folkomröstningen den 11 maj ska skjutas upp. Vi förväntar oss snarast att han gör ett uttalande om att det inte är lagenligt och på det viset bidrar till stabilitet och att respektera det utlysta presidentvalet i Kiev till den 25 maj. Ryssland bör i stället uttrycka sitt stöd till det planerade valet så att stabilitet och en långsiktig hållbar utveckling skapas i landet.

Att Ryssland inte upprätthållit sin del av Genèveöverenskommelsen är tydligt. Dumans mandat till president Putin att använda rysk militär i Ukraina måste dras tillbaka. Den senaste tidens utveckling innebär att utvidgade sanktioner är motiverade. Individier som bär ansvar för kidnappningarna av OSSE:s representanter och journalister bör komma i fråga, liksom personer på rysk sida som på olika sätt medverkat till den ryska militära eskaleringen.

Kristdemokraterna anser att ett vapenembargo redan borde ha varit på plats och ytterligare utvidgade ekonomiska åtgärder för att markera för Ryssland att respektera Ukrainas suveränitet och territoriella integritet. Sverige, EU, Nato och FN bör agera med kraft och påverka utvecklingen på ett konstruktivt sätt.

Herr talman! Det oroliga läget i Ukraina och Rysslands illegitima inblandning i landets inre angelägenheter i syfte att splittra ett av medlemsländerna i OSSE ska inte ta all uppmärksamhet från det arbete som OSSE gjort under det gångna året och de uppgifter som organisationen företagit sig. Utmaningarna är långt ifrån begränsade till Ukraina, och Sverige har bistått med sitt stöd till organisationen och kommer att göra det även framöver.

Sverige är ett av de länder som vill se ett framgångsrikt och effektivt OSSE. Enligt regeringens skrivelse har Sveriges målsättning under perioden varit att säkerställa att OSSE:s principer upprätthålls och att åtaganden genomförs samt att stärka EU:s röst i OSSE och verka för att EU:s politiska inflytande står i paritet med dess finansiella bidrag samt utformas i enlighet med Lissabonfördraget.

Herr talman! Sverige är en av EU:s största givare av frivilliga bidrag till OSSE:s verksamhet och bistår regelbundet med personal till organisationen. Själv var jag på ett sådant uppdrag i Turkiet för några år sedan som valobservatör. Det var ett mycket lärorikt uppdrag där jag fick vara med och ta del av valmyndighetens väl genomförda val i det område där jag var.

Herr talman! Det blev känt den 2 maj att den svenska regeringen kommer att bidra med ett additionellt anslag om 8 miljoner via Sida till OSSE, vilket är mycket välkommet. Dessutom ges 7 miljoner kronor till expertmyndigheten Folke Bernadotteakademien som får uppdraget att rekrytera svenska experter till observatörsstyrkan på ca 40 personer i Slovjansk.

Sverige bör även fortsättningsvis vara inriktat på att säkerställa att OSSE:s principer upprätthålls och åtaganden genomförs. Vi ska fortsätta att stärka OSSE:s förmåga att bidra till lösningar av de utdragna konflikterna i regionen och stödja OSSE:s institutioner och genomförandet av åtaganden.

Med detta yrkar jag bifall till utskottets förslag i betänkandet.

Anf. 98 GUNNAR ANDRÉN (FP):

Herr talman! Jag vill gärna för den samlade kammarens information och alla åhörare komplettera något om det civila samhällets betydelse för detta.

Jag har tidigare varit ordförande i något som heter OSSE-nätverket i Sverige. Det är en organisation för ett stort antal organisationer som arbetar med andra civila organisationer. Där finns till exempel medlemmar som Svenska Amnesty, alla de politiska partierna utom Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna, Silc och Palmecentret. Den moderata biståndsorganisationen är företräd i styrelsen av en före detta albansk medborgare. Under min tid i styrelsen tillkom också företrädare för romska organisationer, vilket är ganska intressant.

Organisationen är ganska liten. Den har också haft utomordentliga företrädare i tidigare riksdagsledamöter som Birgitta Hambraeus från Centern, Ingela Mårtensson från Folkpartiet, och Maj Britt Theorin från Socialdemokraterna, vilket visar lite av bredden. Jag kom också att efterträdas av Rolf Ekeus som tidigare var den högre representanten för mänskliga rättigheter inom OSSE placerad i Haag. Numera är det förre ambassadören Anders Bjurner som är ordförande.

Jag tror för min del att det är viktigt med den parlamentariska verksamheten. Men på något sätt känner jag också att det är väldigt viktigt att det finns verksamhet som ligger vid sidan det parlamentariska och regeringarna. På det sättet är OSSE-nätverket i Sverige en bra företrädare.

Det stöds av Folke Bernadotteakademien och regeringen. Det kan därigenom arbeta med andra motsvarande organisationer och inte minst kyrkliga. Även muslimska organisationer är medlemmar i den svenska organisationen och har möjlighet att arbeta konfliktförebyggande i de andra områdena.

Herr talman! Jag vill sluta med att säga att just i morgon inleds någonting som heter ishockey-VM i Minsk. För organisationens räkning var vi några stycken för ett antal år sedan i just Minsk. Presidenten Lukashjenka var även på den tiden väldigt intresserad av ishockey.

Det är en god illustration att inte bara Sveriges tidigare ambassadör Stefan Eriksson har utvisats från Belarus på grund av för mycket tillvaratagande av mänskliga rättigheter för enskilda. När vi var där var OSSE:s representant i Minsk Åke Peterson. Den stora irritation som Belarusregeringen visade över den verksamhet som OSSE bedrev på de mänskliga rättigheternas område var påtaglig.

Det är en god sak att vi kan ha det civila samhällets organisationer till att hjälpa till i verksamheter som inte bara handlar om militär verksamhet.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut skulle fattas den 27 maj.)

5 § Förstärkt skydd mot främmande makts underrättelseverksamhet

Konstitutionsutskottets betänkande 2013/14:KU29
Förstärkt skydd mot främmande makts underrättelseverksamhet (prop. 2013/14:51)
föredrogs.

Talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut skulle fattas den 27 maj.)

6 § Regionalt utvecklingsansvar i Östergötlands, Kronobergs och Jämtlands län

Konstitutionsutskottets betänkande 2013/14:KU37
Regionalt utvecklingsansvar i Östergötlands, Kronobergs och Jämtlands län (prop. 2013/14:122)
föredrogs.

Talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut skulle fattas den 27 maj.)

7 § Anmälan om interpellation

Följande interpellation hade framställts:

den 8 maj

2013/14:468 Hemtjänstpersonalens arbetsmiljö
av *Eva Olofsson* (V)
till statsrådet *Maria Larsson* (KD)

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 8 maj

2013/14:600 Amerikansk skatteplanering och uppköp av svenska företag

av *Raimo Pärssinen* (S)

till finansminister Anders Borg (M)

2013/14:601 Färre jordbruksföretag

av *Raimo Pärssinen* (S)

till landsbygdsminister Eskil Erlandsson (C)

2013/14:602 Miljöforskning som stryps av sekretesslagstiftningen

av *Raimo Pärssinen* (S)

till justitieminister Beatrice Ask (M)

2013/14:603 Försvarsmakten och regeringsbeslut 5

av *Peter Jeppsson* (S)

till försvarsminister Karin Enström (M)

9 § Kammaren åtskildes kl. 15.08.

Förhandlingarna leddes

av förste vice talmannen från sammanträdets början till och med 3 § anf. 26 (delvis),

av talmannen därefter till och med 3 § anf. 63 (delvis),

av förste vice talmannen därefter till och med 4 § anf. 97 (delvis) och

av talmannen därefter till sammanträdets slut.

Vid protokollet

ANDERS NORIN

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

1 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer	1
2 § Ärende för hänvisning till utskott	2
3 § Berättelse om verksamheten i Europeiska unionen 2013.....	2
Utrikesutskottets betänkande 2013/14:UU10.....	2
Anf. 1 MARIE GRANLUND (S).....	2
Anf. 2 BODIL CEBALLOS (MP)	5
Anf. 3 JOHNNY SKALIN (SD)	9
Anf. 4 LARS OHLY (V).....	12
Anf. 5 JOHNNY SKALIN (SD) replik	16
Anf. 6 LARS OHLY (V) replik	16
Anf. 7 JOHNNY SKALIN (SD) replik	17
Anf. 8 LARS OHLY (V) replik	17
Anf. 9 GUSTAV BLIX (M).....	18
Anf. 10 MARIE GRANLUND (S) replik	21
Anf. 11 GUSTAV BLIX (M) replik.....	22
Anf. 12 MARIE GRANLUND (S) replik	23
Anf. 13 GUSTAV BLIX (M) replik.....	23
Anf. 14 BODIL CEBALLOS (MP) replik	24
Anf. 15 GUSTAV BLIX (M) replik.....	24
Anf. 16 BODIL CEBALLOS (MP) replik	25
Anf. 17 GUSTAV BLIX (M) replik.....	26
Anf. 18 LARS OHLY (V) replik	26
Anf. 19 GUSTAV BLIX (M) replik.....	27
Anf. 20 LARS OHLY (V) replik	27
Anf. 21 GUSTAV BLIX (M) replik.....	28
Anf. 22 JOHNNY SKALIN (SD) replik	29
Anf. 23 GUSTAV BLIX (M) replik.....	29
Anf. 24 JOHNNY SKALIN (SD) replik	30
Anf. 25 GUSTAV BLIX (M) replik.....	31
Anf. 26 FREDRIK MALM (FP).....	31
Anf. 27 BODIL CEBALLOS (MP) replik	35
Anf. 28 FREDRIK MALM (FP) replik.....	36
Anf. 29 BODIL CEBALLOS (MP) replik	36
Anf. 30 FREDRIK MALM (FP) replik.....	37
Anf. 31 MARIE GRANLUND (S) replik	38
Anf. 32 FREDRIK MALM (FP) replik.....	38
Anf. 33 MARIE GRANLUND (S) replik	38
Anf. 34 FREDRIK MALM (FP) replik.....	39
Anf. 35 JOHNNY SKALIN (SD) replik	39
Anf. 36 FREDRIK MALM (FP) replik.....	39
Anf. 37 JOHNNY SKALIN (SD) replik	40
Anf. 38 FREDRIK MALM (FP) replik.....	41
Anf. 39 FREDRICK FEDERLEY (C)	41
Anf. 40 LARS OHLY (V) replik	46
Anf. 41 FREDRICK FEDERLEY (C) replik	47
Anf. 42 LARS OHLY (V) replik	47

Anf. 43	FREDRICK FEDERLEY (C) replik	48	Prot. 2013/14:110
Anf. 44	MARIE GRANLUND (S) replik.....	49	9 maj
Anf. 45	FREDRICK FEDERLEY (C) replik	49	<hr/>
Anf. 46	MARIE GRANLUND (S) replik.....	50	
Anf. 47	FREDRICK FEDERLEY (C) replik	50	
Anf. 48	JOHNNY SKALIN (SD) replik	51	
Anf. 49	FREDRICK FEDERLEY (C) replik	51	
Anf. 50	JOHNNY SKALIN (SD) replik	52	
Anf. 51	FREDRICK FEDERLEY (C) replik	53	
Anf. 52	BODIL CEBALLOS (MP) replik	53	
Anf. 53	FREDRICK FEDERLEY (C) replik	54	
Anf. 54	BODIL CEBALLOS (MP) replik	55	
Anf. 55	FREDRICK FEDERLEY (C) replik	55	
Anf. 56	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	56	
Anf. 57	JOHNNY SKALIN (SD) replik	59	
Anf. 58	DÉSIRÉE PETHRUS (KD) replik	60	
Anf. 59	JOHNNY SKALIN (SD) replik	60	
Anf. 60	DÉSIRÉE PETHRUS (KD) replik	61	
Anf. 61	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	61	
Anf. 62	BODIL CEBALLOS (MP) replik	66	
Anf. 63	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP) replik	66	
Anf. 64	BODIL CEBALLOS (MP) replik	67	
Anf. 65	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP) replik	68	
Anf. 66	LARS OHLY (V) replik.....	68	
Anf. 67	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP) replik	69	
Anf. 68	LARS OHLY (V) replik.....	70	
Anf. 69	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP) replik	70	
Anf. 70	MARIE GRANLUND (S) replik.....	71	
Anf. 71	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP) replik	72	
Anf. 72	MARIE GRANLUND (S) replik.....	72	
Anf. 73	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP) replik	73	
Anf. 74	JOHNNY SKALIN (SD) replik	73	
Anf. 75	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP) replik	74	
Anf. 76	JOHNNY SKALIN (SD) replik	75	
Anf. 77	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP) replik	75	
Anf. 78	JULIA KRONLID (SD)	76	
Anf. 79	FREDRIK MALM (FP) replik	79	
Anf. 80	JULIA KRONLID (SD) replik.....	79	
Anf. 81	FREDRIK MALM (FP) replik	80	
Anf. 82	JULIA KRONLID (SD) replik.....	80	
Anf. 83	PATRIK BJÖRCK (S)	81	
Anf. 84	GUSTAV BLIX (M) replik	83	
Anf. 85	PATRIK BJÖRCK (S) replik	84	
Anf. 86	GUSTAV BLIX (M) replik	85	
Anf. 87	PATRIK BJÖRCK (S) replik	85	
Anf. 88	ANNA-LENA SÖRENSON (S).....	86	
	(Beslut skulle fattas den 27 maj.)	87	

4 § Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE)	88
Utrikesutskottets betänkande 2013/14:UU19.....	88
Anf. 89 KENT HÄRSTEDT (S)	88
Anf. 90 WALBURGA HABSBURG DOUGLAS (M).....	91
Anf. 91 BODIL CEBALLOS (MP)	92
Anf. 92 KENT HÄRSTEDT (S) replik	94
Anf. 93 BODIL CEBALLOS (MP) replik	94
Anf. 94 KENT HÄRSTEDT (S) replik	94
Anf. 95 BODIL CEBALLOS (MP) replik	95
Anf. 96 FREDRIK MALM (FP).....	95
Anf. 97 ROBERT HALEF (KD).....	97
Anf. 98 GUNNAR ANDRÉN (FP).....	99
(Beslut skulle fattas den 27 maj.).....	100
5 § Förstärkt skydd mot främmande makts underrättelseverksamhet	100
Konstitutionsutskottets betänkande 2013/14:KU29	100
(Beslut skulle fattas den 27 maj.).....	100
6 § Regionalt utvecklingsansvar i Östergötlands, Kronobergs och Jämtlands län	100
Konstitutionsutskottets betänkande 2013/14:KU37	100
(Beslut skulle fattas den 27 maj.).....	100
7 § Anmälan om interpellation	100
8 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	101
9 § Kammaren åtskildes kl. 15.08.	101

